5.

Mírová smlouva s Italií.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ!
DR. EDVARD BENEŠ,

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ,

VŠEM,

KTEŘÍ TENTO LIST ČÍSTI NEBO ČTOUCE SLYŠETI BUDOU,

POZDRAVENÍ.

JMÉNEM SPOJENÝCH A PŘIDRUŽENÝCH MOCNOSTÍ

A

ITALIE

BYLA SJEDNÁNA V PAŘÍŽI

DNE 10. ÚNORA 1947

TATO MÍROVÁ SMLOUVA:

(Překlad.)

Mírová smlouva s Italií.

Svaz sovětských socialistických republik, Spojené království Velké Britannie a Severního Irska, Spojené státy americké, Čína, Francie, Australie, Belgie, Běloruská sovětská socialistická republika, Brazilie, Kanada, Československo, Ethiopie, Řecko, Indie, Holandsko, Nový Zéland, Polsko, Ukrajinská sovětská socialistická republika, Jihoafrická Unie a Lidová federativní republika Jugoslavie, označované dále jako „mocnosti spojené a sdružené“, s jedné strany,

a Italie se strany druhé,

hledíce k tomu, že Italie za fašistického režimu se stala s Německem a Japonskem jednou ze smluvních stran paktu tří, podnikla útočnou válku a tím vyvolala válečný stav se všemi mocnostmi spojenými a sdruženými a s jinými Spojenými národy, a nese svůj podíl odpovědnosti za tuto válku, a

že následkem vítězství spojeneckých armád a za pomoci demokratických živlů italského lidu byl fašistický režim v Italii svržen 25. července 1943, a že Italie, která se bezpodmínečně vzdala, podepsala 3. a 29. září téhož roku podmínky příměří, a

že po řečeném příměří italské ozbrojené síly, a to jak vládní tak i hnutí odporu, se činně zúčastnily války proti Německu a že Itálie vyhlásila válku Německu dnem 13. října 1943 a tím se stala spolubojovníkem ve válce proti Německu, a

že spojené a sdružené mocnosti a Italie si přejí uzavříti mírovou smlouvu, která podle zásad spravedlnosti upraví ještě nevyřešené otázky podávající se z událostí shora uvedených a vytvoří základ přátelských

styků mezi nimi, umožňujíc tak spojeným a sdruženým mocnostem podporovati žádost Italie o její přijetí za člena Spojených národů a také o její přístup ke každé dohodě, sjednané pod záštitou Spojených národů,

se proto rozhodly prohlásiti zakončení válečného stavu a sjednati k tomu cíli tuto mírovou smlouvu, a ustanovily tudíž podepsané plnomocníky, kteří, předloživše své plné moci, jež byly shledány v dobré a náležité formě, se dohodli takto:

ČÁST I.

Územní klausule.

Oddíl I.

Hranice.

Článek 1.

Hranice Italie zůstanou takové, jaké byly 1. ledna 1938, se změnami uvedenými v článcích 2, 3, 4, 11 a 22. Tyto hranice jsou vyznačeny na mapách připojených k této smlouvě (příloha I). V případě neshody mezi popisem hranic v textu a mapami, bude se text považovati za autentický.

Článek 2.

Hranice mezi Italií a Francií, tak jak byly dne 1. ledna 1938, budou upraveny takto:

1. Průsmyk Malého sv. Bernarda.

   Hranice budou sledovati vodní předěl, odbočí od nynějších hranic v bodě ležícím asi 2 kilometry na severozápad od Hospice, překročí cestu asi 1 kilometr na severovýchod od Hospice a vrátí se k nynějším hranicím asi 2 kilometry na jihovýchod od Hospice.

2. Náhorní rovina Mont Cenis.

   Hranice odbočí od nynějších hranic asi 3 kilometry na severozápad od vrcholku Rochemelonu, překročí cestu asi 4 kilometry na jihovýchod od Hospice a vrátí se k nynějším hranicím asi 4 kilometry na severovýchod od Mont d'Ambin.

3. Mont Thabor–Chaberton.

   a) V prostoru Mont Thaboru hranice odbočí od nynějších hranic asi 5 kilometrů na východ od Mont Thaboru a poběží na jihovýchod, kde se připojí k nynějším hranicím asi 3 kilometry na západ od Pointe de Charra.

   b) V prostoru Charbertonu hranice odbočí od nynějších hranic asi 3 kilometry na severozápad od Chabertonu, běží po jeho východní straně, překročí cestu asi 1 kilometr od nynějších hranic, k nimž se vrátí asi 2 kilometry na jihovýchod od vesnice Montgenevre.

4. Horní údolí Tinée, Vesubie a Roya.

   Hranice odbočí od nynějších hranic u Colla Longa, budou sledovati vodní předěl po Mont Clapier, Col de Tenda, Mont Marguareis, odkud poběží k jihu po Mont Saccarello, Mont Vacchi, Mont Pietravecchia, Mont Lega a dosáhne bodu ležícího asi 100 metrů od nynějších hranic

blízko Colla Pegairolle, asi 5 kilometrů na severovýchod od Breilu; pak poběží k jihozápadu a vrátí se k nynějším hranicím asi 100 metrů na jihozápad od Mont Mergo.

5. Přesný popis těchto úseků hranic, na něž se vztahují úpravy uvedené shora v odstavcích 1, 2, 3 a 4, jest obsažen v příloze II. této smlouvy, a mapy, na něž se vztahuje tento popis, tvoří část přílohy I.

Článek 3.

Hranice mezi Italií a Jugoslavií se stanoví takto:

1. Nové hranice sledují čáru vycházející z bodu, kde se stýkají hranice Rakouska, Italie a Jugoslavie, jak byly 1. ledna 1938, a postupující na jih podél hranic Jugoslavie a Italie z roku 1938, až k bodu, kde se tyto hranice setkávají se správními hranicemi mezi italskými provinciemi Friuli (Udine) a Gorice;
2. od tohoto bodu hraniční čára spadá v jedno s řečenými správními hranicemi až bodu ležícímu asi 0,5 kilometru na sever od vesnice Mernico v údolí Iudria;
3. opouštějíc v tomto bodě správní hranice mezi italskými provinciemi Friuli a Gorice, běží čára dále na východ k bodu ležícímu asi 0,5 kilometru na západ od vesnice Vercoglia di Cosbana a odtud na jih mezi údolími Quarnizza a Cosbany k bodu ležícímu asi 1 kilometr na jihozápad od vesnice Fleana, při čemž se zahýbá tak, že přetíná řeku Recca v bodě ležícím asi 1,5 kilometru na východ od Iudria a ponechává na východě silnici z Cosbana via Nebola do Castel Dobra;
4. čára pak pokračuje na jihovýchod, přecházejíc přímo k jihu od cesty mezi kotami 111 a 172, pak na jih od cesty z Vipulzana do Uclanzi prochází kotami 57 a 122, pak překročuje tuto cestu asi 100 metrů na východ od koty 122 a zatáčí se na sever směrem k bodu ležícímu 350 metrů na jihovýchod od koty 266;
5. čára dále probíhá asi 0,5 kilometru na sever od vesnice San Floriano, jde k východu k Monte Sabotino (kota 610), ponechávajíc na severu vesnici Poggio San Valentino;
6. od Monte Sabotino jde čára dále k jihu, překročuje řeku Isonzo (Soču) v městě Salcano, které ponechává v Jugoslavii, a běží přímo na západ od železniční tratě z Canale d'Isonzo do Montespino až k bodu asi 750 metrů na jih od cesty z Gorice do Aisovizzy;
7. čára pak opouští železniční trať, zatáčí se na jihozápad, ponechávajíc v Jugoslavii město San Pietro a v Italii Hospic a cestu, která se ho dotýká, a asi 700 metrů od stanice Gorizia S. Marco překročuje železniční spojku mezi shora uvedenou železnicí a železnicí ze Sagrada do Cormonsu, běží po okraji gorického hřbitova, který zůstává v Italii, probíhá mezi silnicí č. 55 z Gorice do Terstu, která zůstává v Italii, a křižovatkou v kotě 54, ponechávajíc v Jugoslavii město Vertoibu a Mernu, a dostihne bodu ležícího asi v kotě 49;
8. odtud čára pokračuje jižním směrem přes Karskou náhorní rovinu, asi 1 kilometr na východ od silnice č. 55, ponechávajíc na východě vesnici Opacchiasellu a na západě vesnici Iamiano;
9. od bodu ležícího asi 1 kilometr na východ od Iamiana čára sleduje správní hranice mezi provincií gorickou a terstskou až k bodu ležícímu asi 2 kilometry na severovýchod od vesnice San Giovanni a asi o 0,5 kilometru na severozápad od koty 208, tvořící styčný hraniční bod mezi Jugoslavií, Italií a Svobodným územím terstským.

Mapa, na niž se vztahuje tento popis, tvoří část přílohy I.

Článek 4.

Hranice mezi Italií a Svobodným územím terstským se stanoví takto:

1. Čára vychází z bodu ležícího na správních hranicích mezi gorickou a terstskou provincií asi 2 kilometry na severovýchod od vesnice San Giovanni a asi 0,5 kilometru na severozápad od koty 208, tvořící styčný hraniční bod mezi Jugoslavií, Italií a Svobodným územím terstským, a běží na

jihozápad směrem k bodu ležícímu u silnice č. 14 a asi přibližně 1 kilometr na severozápad od bodu, kde se sbíhají silnice č. 55 a 14, vedoucí jednak z Gorice, jednak z Monfalcone do Terstu;

2. pak čára jde dále jižním směrem k bodu v zálivu Panzano, stejně vzdálenému od Punta Sdobba při ústí řeky Isonzo (Soče) a od Castello Vecchio v Duino ležícímu asi 3,3 kilometru na jih od bodu, kde odbočuje od pobřeží asi 2 kilometry na severozápad od města Duino;
3. čára pak dostihne moře, sledujíc čáru stejně vzdálenou od pobřeží Italie a od pobřeží Svobodného území terstského.

Mapa, na kterou se vztahuje tento popis, tvoří část přílohy I.

Článek 5.

1. Přesná čára nových hranic, stanovených v článcích 2, 3, 4 a 22 této smlouvy, se vymezí na místě hraničními komisemi, složenými ze zástupců obou zúčastněných vlád.
2. Komise počnou se svými pracemi ihned, jakmile tato smlouva nabude účinnosti, a skončí svoje práce co nejdříve, v každém případě však do šesti měsíců.
3. Jakékoliv otázky, o kterých se komise nebudou moci dohodnouti, se předloží velvyslancům Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě, jednajícím podle článku 86, ke konečnému vyřízení způsobem, který sami určí, čítajíc v to jmenování, kde toho bude třeba, třetího nestranného člena komise.
4. Výlohy hraničních komisí ponesou stejným dílem obě zúčastněné vlády.
5. Za účelem přesného určení na místě hranic, jak jsou stanoveny v článcích 3, 4 a 22, bude dovoleno členům komisí posunouti hraniční čáru o 0,5 kilometru od čáry, stanovené v této smlouvě, aby mohli přizpůsobiti hranice místním zeměpisným a hospodářským poměrům, za předpokladu, že žádná vesnice nebo město s více než 500 obyvateli, žádná důležitá železnice nebo silnice, žádné větší elektrárny nebo vodní nádrže nebudou dány pod svrchovanost jinou, než je ta, která vyplývá z rozhraničení stanoveného touto smlouvou.

Oddíl II.
Francie (zvláštní klausule).

Článek 6.

Italie odstupuje tímto Francii pod její plnou svrchovanost dřívější italské území ležící na francouzské straně francouzsko-italských hranic, vymezených v článku 2.

Článek 7.

Italská vláda odevzdá francouzské vládě všechny archivy, historické i správní, z doby před rokem 1860, které se vztahují na území odstoupené Francii smlouvou z 24. března 1860 a dohodou z 23. srpna 1860.

Článek 8.

1. Italská vláda bude spolupracovati s francouzskou vládou na možném zřízení železniční spojky mezi Briançonem a Modanem, přes Bardonnèche.
2. Italská vláda dá souhlas k tomu, aby osobní i nákladní železniční provoz na takto zřízené spojce s jednoho místa ve Francii do druhého přes italské území se děl oběma směry bez celních poplatků a prohlídky, bez pasových a jiných formalit tohoto druhu, a učiní všechna potřebná opatření, aby zajistila, že francouzské vlaky používající řečeného spojení, budou směti projížděti za stejných podmínek, bez cla a bez neodůvodněného zdržování.

3. Potřebná ujednání budou uzavřena v náležité době mezi oběma vládami.

Článek 9.

1. Náhorní rovina Mont Cenis.

   Aby se Italii zajistily stejné výhody, jaké měla, pokud jde o dodávku hydroelektrické síly a vody z jezera Mont Cenis před odstoupením tohoto okresu Francii, poskytne Francie Italii dvoustrannou dohodou technické záruky uvedené v příloze III.

2. Okres Tenda-Briga.

   Aby Italie netrpěla zmenšením v dodávce elektrické síly, kterou brala ze zdrojů v okresu Tenda-Briga před jeho odstoupením Francii, poskytne Francie Italii dvoustrannou dohodou technické záruky uvedené v příloze III.

Oddíl III.
Rakousko (zvláštní klausule).

Článek 10.

1. Italie uzavře nebo potvrdí ujednání s Rakouskem o zaručení svobodné osobní a nákladní dopravy mezi severním a východním Tyrolskem.
2. Spojené a sdružené mocnosti vzaly na vědomí ustanovení (jejichž text jest obsažen v příloze IV), dohodnutá mezi rakouskou a italskou vládou 5. září 1946.

Oddíl IV.
Federativní lidová republika Jugoslavie (zvláštní klausule).

Článek 11.

1. Italie tímto odstupuje Jugoslavii pod plnou svrchovanost území ležící mezi novými hranicemi Jugoslavie, jak byly vymezeny ve článcích 3 a 22, a italsko-jugoslávskými hranicemi, jak byly 1. ledna 1938, jakož i obec Zadar a všechny ostrovy a přilehlé ostrůvky ležící v těchto oblastech:

   a) v oblasti ohraničené:

      na severu rovnoběžkou 42° 50′ sev. šířky;

      na jihu rovnoběžkou 42° 42′ sev. šířky;

      na východě poledníkem 17° 10′ na východ od Greenwiche;

      na západě poledníkem 16° 25′ na východ od Greenwiche;

   b) v oblasti ohraničené:

      na severu čarou procházející Portem del Quieto, běžící ve stejné vzdálenosti od pobřeží Svobodného území terstského a pobřeží Jugoslavie, a odtud k bodu 45° 15′ sev. šířky, 13° 24′ na východ od Greenwiche;

      na jihu rovnoběžkou 44° 23′ sev. šířky;

na západě čarou spojující tyto body:

1. 45° 15′ sev. šířky - 13° 24′ na východ od Greenwiche;
2. 44° 51′ sev. šířky - 13° 37′ na východ od Greenwiche;
3. 44° 23′ sev. šířky - 14° 18′ 30′′ na východ od Greenwiche;

na východě západním pobřežím Istrie, ostrovy a jugoslávskou pevninou.

Námořní mapa těchto oblastí jest obsažena v příloze I.

2. Italie tímto odstupuje Jugoslavii pod plnou svrchovanost ostrov Pelagosu a přilehlé ostrůvky.

   Ostrov Pelagosa zůstane demilitarisován.

   Italští rybáři budou požívati stejných práv na Pelagose a v okolních vodách, jakých požívali jugoslávští rybáři před 6. dubnem 1941.

Článek 12.

1. Italie vrátí Jugoslavii všechny předměty umělecké, historické, vědecké, výchovné nebo náboženské povahy (čítajíc v to všechny právní listiny, rukopisy, dokumenty a bibliografický materiál), jakož i správní archivy (spisy, rejstříky, plány a dokumenty jakéhokoliv druhu), které následkem italské okupace byly odvezeny mezi 4. listopadem 1918 a 2. březnem 1924 z území odstoupených Jugoslavii smlouvami podepsanými v Rapallu 12. listopadu 1920 a v Římě 27. ledna 1924. Italie rovněž vrátí všechny předměty pocházející z těchto území a spadající pod uvedené kategorie, které odvezla italská mise pro příměří, jež působila ve Vídni po první světové válce.
2. Italie vydá Jugoslavii všechny předměty mající právní povahu veřejného majetku a spadající pod kategorie uvedené v odst. 1 tohoto článku, které byly odvezeny po 4. listopadu 1918 z území, které se touto smlouvou odstupuje Jugoslavii, a předměty spojené s řečeným územím, které Italie dostala od Rakouska nebo Maďarska mírovými smlouvami podepsanými v St. Germain 10. září 1919 a v Trianonu 4. června 1920 a dohodou mezi Rakouskem a Italií, podepsanou ve Vídni 4. května 1920.
3. Jestliže v jednotlivých případech Italie nebude moci vrátiti nebo vydati Jugoslavii předměty uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku, odevzdá Jugoslavii předměty stejného druhu a přibližně stejné hodnoty jako odvezené předměty, pokud lze takové předměty v Italii opatřiti.

Článek 13.

Dodávka vody pro Gorici a okolí bude zařízena podle ustanovení přílohy V.

Oddíl V.
Řecko (zvláštní klausule).

Článek 14.

1. Italie tímto odstupuje Řecku pod plnou svrchovanost níže uvedené Dodekanéské ostrovy, totiž Stampalii (Astropalii), Rhodes (Rhodos), Calki (Kharki), Scarpanto, Casos (Casso), Piscopis (Tilos), Misiros (Nisyros), Calimnos (Kalymnos), Leros, Patmos, Lipsos (Lipso), Simi (Symi), Cos (Kos) a Castellorizo, jakož i přilehlé ostrůvky.
2. Tyto ostrovy budou a zůstanou demilitarisovány.

3. Postup a technická stránka odevzdání těchto ostrovů Řecku budou stanoveny dohodou mezi vládou Spojeného království a vládou řeckou a bude učiněno opatření k stažení cizích vojenských oddílů ne později než 90 dní ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

ČÁST II.

Politické klausule.

Oddíl I.

Všeobecné klausule.

Článek 15.

Italie učiní všechna potřebná opatření nutná k tomu, aby zajistila všem osobám podléhajícím její pravomoci, bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka nebo náboženství, užívání lidských práv a základních svobod, čítajíc v to svobodu projevu, tisku a publikace, vyznání, politického přesvědčení a veřejného shromažďování.

Článek 16.

Italie nebude pronásledovati nebo obtěžovati italské příslušníky, čítajíc v to členy ozbrojených sil, jen z toho důvodu, že v době od 10. června 1940 až do doby, kdy tato smlouva nabude účinnosti, dávali na jevo své sympatie k věci spojených a sdružených mocností nebo ji činně podporovali.

Článek 17.

Italie, která podle článku 30 dohody o příměří učinila opatření k rozpuštění fašistických organisací v Italii, nedovolí, aby se takové organisace, ať politické, vojenské či polovojenské, jejichž cílem je zbaviti lid jeho demokratických práv, znovu objevily na italském území.

Článek 18.

Italie se zavazuje, že uzná plnou platnost mírových smluv s Rumunskem, Bulharskem, Maďarskem a Finskem, jakož i jiných dohod a ujednání, které byly nebo budou sjednány spojenými a sdruženými mocnostmi pro obnovení míru, pokud jde o Rakousko, Německo a Japonsko.

Oddíl II.

Státní příslušnost. Občanská a politická práva.

Článek 19.

1. Italští občané, kteří měli 10. června 1940 své bydliště na území odstoupeném Italií jinému státu touto smlouvou, a jejich děti, jež se narodily po tomto dni, se stanou s výjimkou ustanovení obsažených v následujícím odstavci občany požívajícími všech občanských a politických práv toho státu, jemuž území bylo odstoupeno, podle zákonů, které za tím účelem tento stát vydá do

tří měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Jakmile se stanou občany příslušného státu, ztratí svou italskou státní příslušnost.

2. Vláda státu, jemuž území připadne, ustanoví vhodnými zákony do tří měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, že všechny osoby uvedené v odstavci 1 starší než osmnáct let (nebo ženaté či provdané ať mladší či starší než 18 let), jejichž obcovacím jazykem jest italština, budou oprávněny optovati pro italskou státní příslušnost do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Každá osoba, která takto optovala, podrží státní příslušnost italskou a bude se o ní míti za to, že nenabyla občanství státu, jemuž území bylo odstoupeno. Opce manželova nezakládá opci na straně manželky. Avšak opce otcova, nebo není-li otec na živu, opce matčina, zahrnuje samočinně všechny neženaté a neprovdané děti mladší než osmnáct let.
3. Stát, jemuž se území odstupuje, může žádati na těch, kdo použili výhod opce, aby se přestěhovali do Italie do jednoho roku ode dne, kdy opce byla vykonána.
4. Stát, jemuž se území odstupuje, zajistí v souhlase se svými základními zákony všem osobám na tomto území bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka či náboženství, užívání lidských práv a základních svobod, čítajíc v to svobodu projevu, tisku a publikace, vyznání, politického přesvědčení a veřejného shromažďování.

Článek 20.

1. Do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, italští občané starší než osmnáct let (nebo ženaté či provdané osoby ať mladší či starší než 18 let), jejichž obcovací řečí je jeden z jugoslávských jazyků (srbština, chorvatština nebo slovinština), a kteří mají bydliště na území italském, mohou, podají-li si žádost jugoslávskému diplomatickému nebo konsulárnímu zástupci v Italii, nabýti jugoslávské státní příslušnosti, vyhoví-li jugoslávské úřady jejich žádosti.
2. V takových případech jugoslávská vláda odevzdá italské vládě diplomatickou cestou seznamy osob, které takto nabyly jugoslávské státní příslušnosti. Osoby uvedené v takovýchto seznamech pozbudou své italské státní příslušnosti dnem takového oficielního odevzdání.
3. Italská vláda může požadovati, aby takové osoby se přestěhovaly do Jugoslavie do jednoho roku ode dne takového oficielního odevzdání.
4. Pro účely tohoto článku platí pravidla o účinku opce na manželky a děti, obsažená v článku 19, odstavec 2.
5. Ustanovení přílohy XIV, odstavce 10 této smlouvy, týkající se převodu majetku náležejícího osobám, jež optují pro italskou státní příslušnost, budou obdobně platiti pro převod majetku náležejícího osobám, které optují pro jugoslávskou státní příslušnost podle tohoto článku.

Oddíl III.
Svobodné území terstské.

Článek 21.

1. Tímto se zřizuje Svobodné území terstské, skládající se z oblasti ležící mezi Jaderským mořem a hranicemi vytčenými v článcích 4 a 22 této smlouvy. Svobodné území terstské se uznává spojenými a sdruženými mocnostmi a Italií, které souhlasí s tím, aby jeho celistvost a nezávislost byla zajištěna Radou bezpečnosti Spojených národů.
2. Italská svrchovanost nad oblastí tvořící Svobodné území terstské, jak bylo shora vymezeno, zanikne dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
3. Po zániku italské svrchovanosti bude Svobodné území terstské spravováno podle řádu pro zatímní správu, který vydala Rada zahraničních ministrů a schválila Rada bezpečnosti. Tento řád zůstane v platnosti až do dne, který Rada bezpečnosti určí jako den, kdy nabude účinnosti stálý

statut, jejž předtím schválí. Text stálého statutu a řádu pro zatímní správu jest obsažen v přílohách VI a VII.

4. Svobodné území terstské nebude se pokládati za odstoupené území ve smyslu článku 19 a přílohy XIV této smlouvy.
5. Italie a Jugoslavie se zavazují, že poskytnou Svobodnému území terstskému záruky uvedené v příloze IX.

Článek 22.

Hranice mezi Jugoslavií a Svobodným územím terstským se stanoví takto:

1. Čára vychází z bodu ležícího na správních hranicích mezi provincií gorickou a terstskou asi 2 kilometry na severovýchod od vesnice San Giovanni a asi 0,5 kilometru na severozápad od koty 208, tvořící styčný bod mezi hranicemi Jugoslavie, Italie a Svobodného území terstského, a sleduje tyto správní hranice až k Monte Lanaro (kota 546); odtud jde dále na jihovýchod až k Monte Cocusso (kota 672) přes kotu 461, Meducii (kota 475), Monte dei Pini (kota 476) a kotu 407, překročí silnici č. 58 z Terstu do Sesany, asi 3,3 kilometru na jihozápad od tohoto města, ponechávajíc vesnice Vogliano a Orle na východě a vesnici Zollu asi 0,4 kilometru na západě.
2. Pokračujíc od Monte Cocusso na jihovýchod a ponechávajíc vesnici Grozzanu na západě, dostihuje čára Monte Goli (kota 621), pak otáčejíc se na jihozápad, překročí cestu z Terstu do Cosiny v kotě 455 a železnici v kotě 485, prochází kotami 416 a 326, ponechávajíc vesnice Becu a Castel na jugoslávském území, překročí cestu z Ospa do Gabrovizza d'Istria asi 100 metrů na jihovýchod od Ospa; pak překročí řeku Risanu a cestu z Villa Decani do Risana v bodě ležícím asi 350 metrů na západ od uvedené vesnice, při čemž vesnice Rosario a cesta z Risana do San Sergia zůstávají na jugoslávském území; od tohoto bodu čára pokračuje až ke křižovatce ležící asi 1 kilometr na severovýchod od koty 362, procházejíc kotami 285 a 354.
3. Odtud běží hraniční čára až k bodu ležícímu asi 0.5 kilometru na východ od vesnice Cernovy, překračuje řeku Dragognu asi 1 kilometr na sever od této vesnice, ponechává vesnice Bucciai a Truscolo na západě a vesnici Tersecco na východě; běží pak jihozápadním směrem na jihovýchod od cesty spojující vesnice Cernovu a Chervoi, ponechávajíc tuto cestu 0.8 kilometru na východ od vesnice Cucciani; běží pak zhruba jihozápadním směrem procházejíc asi 0.4 kilometru na východ o Monte Braico a asi 0.4 kilometru na západ od vesnice Sterna Filaria, ponechávajíc cestu vedoucí z této vesnice do Piemonte na východ, probíhá asi 0.4 kilometru na západ od města Piemonte a asi 0.5 kilometru na východ od města Castagni a dostihuje řeky Quieta v bodě ležícím asi 1.6 kilometru na jihozápad od města Castagni.
4. Odtud hraniční čára sleduje hlavní upravené řečiště Quieta k jeho ústí, procházejíc Portem del Quieto k moři, při čemž sleduje čáru ležící ve stejné vzdálenosti od pobřeží Svobodného území terstského a Jugoslavie.

Mapa, na kterou se vztahuje tento popis, tvoří část přílohy I.

Oddíl IV.
Italské kolonie.

Článek 23.

1. Italie se zříká všech práv a nároků na italské územní državy v Africe, t. j. Libyi, Eritreu a Italské Somalsko.
2. Do konečného rozhodnutí o nich řečené državy zůstanou pod dosavadní správou.

3. Konečné rozhodnutí o těchto državách učiní společně vlády Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, způsobem, stanoveným ve společném prohlášení z 10. února 1947, vydaným řečenými vládami, které jest otištěno v příloze XI.

Oddíl V.
Zvláštní zájmy Číny.

Článek 24.

Italie se vzdává ve prospěch Číny všech výhod a výsad vyplývajících z ustanovení závěrečného protokolu podepsaného v Pekinu 7. září 1901 a ze všech příloh, not a listin jej doplňujících, a souhlasí se zrušením řečeného protokolu příloh, not a listin, pokud jde o Italii. Italie se rovněž vzdává jakéhokoliv nároku na odškodnění.

Článek 25.

Italie souhlasí, aby se zrušila nájemní smlouva, kterou jí čínská vláda propůjčila italskou koncesi v Tientsinu a aby byl odevzdán čínské vládě jakýkoliv majetek a archivy náležející městské správě řečené koncese.

Článek 26.

Italie se vzdává ve prospěch Číny práv poskytnutých Italii, pokud jde o mezinárodní settlementy v Šanghaji a Amoy, a souhlasí s tím, aby řečené settlementy byly vráceny do správy a pod dozor čínské vlády.

Oddíl VI.
Albanie.

Článek 27.

Italie uznává svrchovanost a nezávislost Albánského státu a zavazuje se, že jich bude šetřiti.

Článek 28.

Italie uznává, že ostrov Saseno je částí albánského území a vzdává se tímto jakýchkoliv nároků naň.

Článek 29.

Italie se výslovně vzdává ve prospěch Albanie všeho majetku (mimo obvyklé diplomatické nebo konsulární budovy), práv, koncesí, zájmů a výhod všeho druhu v Albanii náležejících italskému státu nebo italským polostátním institucím. Italie se rovněž vzdává všech nároků na zvláštní zájmy nebo vliv v Albanii, které získala následkem napadení dne 7. dubna 1939 nebo smlouvami či dohodami uzavřenými před tímto dnem.

Hospodářské klausule této smlouvy, které se týkají spojených a sdružených mocností, budou uplatňovány na ostatní italský majetek a ostatní hospodářské vztahy mezi Albanií a Italií.

Článek 30.

Italští příslušníci v Albanii budou míti stejné právní postavení jako jiní cizí státní příslušníci, avšak Italie uznává pravoplatnost všech albánských opatření rušících nebo měnících koncese nebo zvláštní práva poskytnutá italským příslušníkům pod podmínkou, že taková opatření budou učiněna do roka ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Článek 31.

Italie uznává, že všechny dohody a ujednání uzavřené mezi Italií a úřady zřízenými Italií v Albanii od 7. dubna 1939 do 3. září 1943, jsou nicotné a neplatné.

Článek 32.

Italie uznává pravoplatnost všech opatření, jež Albanie uzná za nutné učiniti, aby stvrdila nebo provedla předchozí ustanovení.

Oddíl VII.
Ethiopie.

Článek 33.

Italie uznává svrchovanost a nezávislost Ethiopského státu a zavazuje se, že jich bude šetřiti.

Článek 34.

Italie se výslovně vzdává ve prospěch Ethiopie veškerého majetku (mimo obvyklé diplomatické nebo konsulární budovy), práv, zájmů a výhod všeho druhu nabytých kdykoliv italským státem v Ethiopii, jakož i všeho polostátního majetku, jak je vymezen v odstavci 1 přílohy XIV této smlouvy.

Italie se rovněž vzdává všech nároků na zvláštní zájmy nebo vliv v Ethiopii.

Článek 35.

Italie uznává pravoplatnost všech opatření, která ethiopská vláda učinila nebo později učiní, aby zrušila italská opatření týkající se Ethiopie, jež byla učiněna po 3. říjnu 1935, a účinky těchto opatření.

Článek 36.

Italští příslušníci v Ethiopii budou míti stejné právní postavení jako jiní cizí státní příslušníci, avšak Italie uznává pravoplatnost všech opatření ethiopské vlády rušících nebo měnících koncese nebo zvláštní práva poskytnutá italským příslušníkům pod podmínkou, že taková opatření budou učiněna do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Článek 37.

Do osmnácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, Italie vrátí všechna umělecká díla, náboženské předměty, archivy a předměty historické ceny náležející Ethiopii nebo jejím příslušníkům a odvezené z Ethiopie do Italie po 3. říjnu 1935.

Článek 38.

Za den, od kterého ustanovení této smlouvy budou uplatňována na všechna opatření a jednání jakéhokoliv druhu, za něž Italie nebo italští příslušníci jsou odpovědni Ethiopii, bude pokládán 3. říjen 1935.

Oddíl VIII.
Mezinárodní dohody.

Článek 39.

Italie se zavazuje, že přijme jakákoliv ujednání, která byla nebo budou sjednána o likvidaci Společnosti národů, Stálého mezinárodního soudního dvora a také Mezinárodní finanční komise v Řecku.

Článek 40.

Italie se tímto vzdává všech práv, titulů a nároků vyplývajících z mandátního systému nebo z jakýchkoliv závazků vzniklých ve spojení s ním a všech zvláštních práv italského státu k jakémukoliv svěřenému území.

Článek 41.

Italie uznává ustanovení konečného aktu z 31. srpna 1945 a francouzsko-britské dohody ze stejného dne o Tangerském statutu, jakož i ustanovení, která mohou býti přijata signatárními mocnostmi k provedení těchto úmluv.

Článek 42.

Italie přijme a uzná jakákoliv ujednání, která budou uzavřena příslušnými spojenými a sdruženými mocnostmi ke změně smluv o Konžské pánvi k tomu cíli, aby tyto smlouvy byly uvedeny v soulad s chartou Spojených národů.

Článek 43.

Italie se tímto vzdává jakýchkoliv práv a zájmů, které má podle článku 16 lausannské smlouvy podepsané 24. července 1923.

Oddíl IX.
Dvoustranné smlouvy.

Článek 44.

1. Každá mocnost spojená nebo sdružená bude notifikovati Italii ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, které z dvoustranných smluv sjednaných mezi ní a Italií před válkou si přeje ponechati v účinnosti neb obnoviti. Všechna ustanovení, která nejsou ve shodě s touto smlouvou, se však vypustí z výše uvedených smluv.
2. Všechny takové smlouvy takto notifikované se zapíší v sekretariátu Spojených národů podle článku 102 charty Spojených národů.

3. Všechny takové smlouvy, které nebudou takto notifikovány, budou se považovati za zrušené.

ČÁST III.

Váleční zločinci.

Článek 45.

1. Italie učiní všechna potřebná opatření, jimiž se zajistí, že budou zatčeny a vydány soudu:
   a) osoby obviněné, že spáchaly válečné zločiny a zločiny proti míru nebo lidskosti nebo je nařídily nebo na nich braly účastenství;
   b) příslušníci kterékoliv spojené nebo sdružené mocnosti, kteří jsou obviněni, že porušili zákony své země zradou nebo spoluprací s nepřítelem za války.
2. Na žádost vlády člena Spojených národů, která na tom bude míti zájem, Italie musí rovněž zajistiti, že se dostaví jako svědci osoby, spadající pod její pravomoc, jejichž výpověď jest nutná pro souzení osob uvedených v odstavci 1 tohoto článku.
3. Každá neshoda týkající se použití ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku bude předložena kteroukoliv ze zúčastněných vlád velvyslancům Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě, kteří se dohodnou o sporné otázce.

ČÁST IV.

Námořní, vojenské a letecké klausule.

Oddíl I.

Trvání účinnosti.

Článek 46.

Každá z vojenských, námořních a leteckých klausulí této smlouvy zůstane v účinnosti, dokud nebude změněna úplně nebo částečně dohodou mezi spojenými a sdruženými mocnostmi a Italií, nebo, až se Italie stane členem organisace Spojených národů, dohodou mezi Radou bezpečnosti a Italií.

Oddíl II.

Všeobecná omezení.

Článek 47.

1. a) Soustava stálých italských opevnění a vojenských zařízení podél francouzsko-italských hranic a jejich výzbroj budou zničeny nebo odstraněny.
   b) Za tuto soustavu se považují pouze dělostřelecká a pěchotní opevnění ve skupinách nebo osamocená, kasematy a bunkry jakéhokoliv typu, chráněné kryty pro ubytování mužstva,

pro zásoby a střelivo, pozorovatelny a vojenské lanové dráhy, bez ohledu na jejich důležitost, nynější stav nebo stupeň výstavby, pokud jsou z kovu, zdiva či betonu nebo vykopány ve skále.

2. Zničení nebo odstranění, uvedená v odstavci 1 shora, jsou omezena na pásmo 20 kilometrů od kteréhokoliv bodu hranic, jak jsou určeny touto smlouvou; musí býti dokončena do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
3. Zakazuje se tato opevnění a zařízení jakýmkoliv způsobem obnoviti.
4. a) Na východ od francouzsko-italských hranic se zakazuje zřizovati tyto stavby: stálá opevnění, v nichž mohou býti postaveny zbraně schopné střílet na francouzské území nebo do francouzských pobřežních vod; stálá vojenská zařízení, jichž se může užívati k vedení nebo řízení střelby na území francouzské nebo do francouzských pobřežních vod; stálé prostředky zásobovací a skladovací, vybudované jen pro potřeby shora uvedených opevnění a zařízení.

   b) Tento zákaz se netýká jiných druhů opevnění, jež nejsou trvalá, nebo povrchového ubytování a zařízení, která jsou určena k tomu, aby sloužila potřebám vnitřní povahy a místní obraně hranic.

5. V přímořském pásmu do hloubky 15 kilometrů sahající od francouzsko-italských hranic až k poledníku 9° 30′ v. d. nesmí Italie ani budovati nové námořní základny nebo stálá námořní zařízení, ani rozšiřovati nynější základny a zařízení. Tím se nezakazují menší úpravy nynějších námořních zařízení a jejich udržování v dobrém stavu, pokud tím celková prostornost těchto zařízení nevzroste.

Článek 48.

1. a) Všechna stálá italská opevnění a vojenská zařízení podél italsko-jugoslávských hranic a jejich výzbroj budou zničena nebo odstraněna.

   b) Za taková opevnění a zařízení se považují jen dělostřelecká a pěchotní opevnění, ve skupinách nebo osamocená, kasematy a bunkry jakéhokoliv typu, chráněné kryty pro ubytování mužstva, pro zásoby a střelivo, pozorovatelny a vojenské lanové dráhy bez ohledu na jejich důležitost, nynější stav nebo stupeň výstavby, pokud jsou z kovu, zdiva či betonu, nebo vykopány ve skále.

2. Zničení nebo odstranění uvedená v odstavci 1 shora jsou omezena na pásmo 20 kilometrů od kteréhokoliv bodu hranic, jak jsou určeny touto smlouvou; musí být dokončena do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
3. Zakazuje se tato opevnění a zařízení jakýmkoliv způsobem obnoviti.
4. a) Na západ od italsko-jugoslávských hranic se zakazuje zřizovati tyto stavby: stálá opevnění, v nichž mohou být postaveny zbraně schopné střílet na jugoslávské území nebo do jugoslávských pobřežních vod, stálá vojenská zařízení, jichž se může užívati k vedení nebo řízení střelby na jugoslávské území nebo do jugoslávských pobřežních vod, stálé prostředky zásobovací a skladovací, vybudované jen pro potřebu shora uvedených opevnění a zařízení.

   b) Tento zákaz se netýká jiných druhů opevnění, jež nejsou trvalá, nebo povrchového ubytování a zařízení, která jsou určena k tomu, aby sloužila potřebám vnitřní povahy a místní obraně hranic.

5. V přímořském pásmu do hloubky 15 kilometrů, sahajícím od italsko-jugoslávských hranic a hranic mezi Italií a Svobodným územím terstským až k rovnoběžce 44° 50′ s. š. a na ostrovech ležících podél tohoto pobřeží nesmí Italie ani budovati nové námořní základny nebo stálá námořní zařízení, ani rozšiřovati nynější základny a zařízení. Tím se nezakazují menší úpravy

nynějších námořních zařízení a základen a jejich udržování v dobrém stavu, pokud tím celková prostornost těchto zařízení nevzroste.

6. Na apulském poloostrově na východ od poledníku 17° 45' v. d. nesmí Italie budovati žádná nová stálá vojenská, námořní nebo vojenská letecká zařízení a rovněž nesmí rozšiřovati nynější zařízení. Tím se nezakazují menší úpravy nynějších zařízení a jejich udržování v dobrém stavu, pokud tím celková prostornost těchto zařízení nevzroste. Nicméně ubytování pro bezpečnostní síly, jichž bude třeba pro úkoly vnitřní povahy a pro místní obranu hranic, bude dovoleno.

Článek 49.

1. Pantellaria, pelagijské ostrovy (Lampedusa, Lampione a Linosa) a Pianosa (v Jaderském moři) budou a zůstanou demilitarisovány.
2. Tato demilitarisace musí býti skončena do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Článek 50.

1. Na Sardinii budou do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, všechna stálá postavení pobřežního dělostřelectva a jejich výzbroj a všechna námořní zařízení, ležící ve vzdálenosti do 30 kilometrů od francouzských pobřežních vod, přenesena na italskou pevninu nebo zničena.
2. Na Sicilii a na Sardinii budou do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, všechna stálá zařízení a výzbroj určená k udržování a skladování torpéd, mořských min a bomb zničena nebo přenesena na italskou pevninu.
3. Nebude dovoleno žádné zdokonalování, přestavba nebo rozšiřování nynějších zařízení nebo stálých opevnění na Sicilii a Sardinii; bude však dovoleno normální udržování takových zařízení nebo stálých opevnění a zbraní, které jsou v nich již umístěny, vyjma oblasti severní Sardinie, uvedené v odstavci 1 shora.
4. Italii bude zákázáno zřizovati na Sicilii a Sardinii jakákoliv zařízení nebo opevnění námořní, vojenská a vojenská letecká, s výjimkou zařízení a opevnění pro ubytování bezpečnostních sil potřebných pro úkoly vnitřní povahy.

Článek 51.

Italie nesmí míti, vyráběti nebo zkoušeti žádnou atomovou zbraň, žádné samohybné střely nebo střely řízené, nebo přístroje určené pro vrhání těchto střel (s výjimkou torpéd a zařízení na vrhání torped, tvořících obvyklou výzbroj válečných lodí, povolených touto smlouvou), žádná děla s dostřelem přes 30 kilometrů, žádné mořské miny nebo torpeda typu přiváděných k výbuchu jinak než dotekem, žádná torpeda schopná řízení posádkou.

Článek 52.

Italii se zakazuje nabývati v Italii nebo vně Italie válečný materiál německého nebo japonského původu nebo konstrukce, jakož i jeho výroba.

Článek 53.

Italie nesmí vyráběti nebo míti, ať veřejně nebo soukromě, žádný válečný materiál, který se liší druhem od materiálu potřebného pro branné síly povolené níže uvedenými oddíly III, IV a V, nebo který jej svým množstvím převyšuje.

Článek 54.

Celkový počet těžkých a středních tanků italské branné moci nesmí převýšiti 200.

Článek 55.

V žádném případě nesmí kterýkoliv důstojník nebo poddůstojník dřívější fašistické milice nebo dřívější fašistické republikánské armády zastávati důstojnickou nebo poddůstojnickou hodnost v italském válečném námořnictvu, vojsku, letectvu nebo ve sboru karabinierů, s výjimkou takových osob, jež byly očištěny příslušným orgánem podle italského zákona.

Oddíl III.
Omezení italského válečného loďstva.

Článek 56.

1. Nynější italské válečné loďstvo bude sníženo na jednotky uvedené v příloze XII A.
2. Nadpočetné jednotky, jež nejsou v seznamu v příloze XII, a které slouží výhradně k zvláštnímu úkolu odstraňování min, mohou býti ponechány ve službě do konce lhůty k odstraňování min, jež bude určena Mezinárodním ústředním úřadem pro očištění evropských vod od min.
3. Z těchto plavidel ta, jež byla italskému válečnému loďstvu půjčena jinými mocnostmi, musí býti těmto mocnostem vrácena do dvou měsíců od uplynutí řečené lhůty; ostatní nadpočetné jednotky musí býti v téže lhůtě odzbrojeny a přeměněny pro civilní potřebu.

Článek 57.

1. Italie naloží s jednotkami italského válečného loďstva, vyjmenovanými v příloze XII B, takto:
    a) řečené jednotky musí býti dány k disposici vládě Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie;
    b) námořní plavidla, jež mají býti odevzdána podle písmene a) shora, musí býti plně vybavena, ve stavu schopném operací, s úplnou soupravou zbrojního materiálu a se všemi lodními záložními součástkami a všemi potřebnými technickými údaji;
    c) odevzdání shora uvedených námořních plavidel se provede do tří měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, s tou výjimkou, že u námořních plavidel, která nelze opraviti do tří měsíců, může býti lhůta pro odevzdání prodloužena čtyřmi vládami;
    d) záložní dotace náhradních dílů a zásoba zbrojního materiálu pro shora uvedená námořní plavidla budou, pokud je to možné, dodány s plavidly.

    Chybějící náhradní díly a zásoby zbrojního materiálu budou dodány v rozsahu a ve lhůtách, jak budou stanoveny čtyřmi vládami, v každém případě však nejdéle do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
2. Podrobnosti shora uvedených odevzdání budou ujednány Komisí čtyř mocností, jež bude zřízena zvláštním protokolem.
3. V případě ztráty nebo poškození vzniklých z jakékoliv příčiny na některém z plavidel, určených přílohou XII B k odevzdání, jež nemohou býti nahrazeny nebo napraveny ve lhůtě, jež byla stanovena pro odevzdání dotčeného plavidla nebo plavidel, Italie se zavazuje, že nahradí takové plavidlo nebo plavidla tonáží stejné hodnoty ze seznamu v příloze XII A, při čemž náhradní

plavidlo nebo plavidla vyberou velvyslanci Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě.

Článek 58.

1. Italie naloží s ponorkami a s neoperačními plavidly níže uvedeným způsobem. Lhůty dole uvedené platí ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
    a) Hladinová námořní plavidla na vodě, jež nejsou vypočtena v příloze XII, čítajíc v to rozestavěná plavidla spuštěná na vodu, budou zničena nebo rozebrána do starého železa do devíti měsíců.
    b) Rozestavěná námořní plavidla v docích budou zničena nebo rozebrána do starého železa do devíti měsíců.
    c) Ponorky spuštěné na vodu, jež nejsou vypočteny v příloze XII B, budou do tří měsíců potopeny na širém moři v hloubce větší než 100 sáhů.
    d) Námořní plavidla potopená v italských přístavech a vstupních průplavech, která překážejí normální plavbě, budou do dvou let zničena na místě nebo vyzvednuta a pak zničena nebo rozebrána do starého železa.
    e) Námořní plavidla potopená v italských mělčinách, která nepřekážejí normální plavbě, budou do jednoho roku uvedena do stavu, jenž znemožní jejich vyzvednutí.
    f) Námořní plavidla, jež možno přestavět, pokud nespadají pod pojem válečného materiálu a pokud nejsou uvedena v příloze XII, mohou býti přestavěna pro civilní potřebu nebo musí býti zničena do dvou let.
2. Italie se zavazuje, že před potopením nebo zničením námořních plavidel a ponorek podle ustanovení předchozího odstavce, zachrání takovou výzbroj a záložní dílce, jež by mohly sloužiti k doplnění lodních a náhradních součástek a výzbroje, jež mají býti dodány podle článku 57 odstavec 1 na všechny lodě vypočtené v příloze XII B.
3. Pod dohledem velvyslanců Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě může Italie též zachrániti takovou výzbroj a náhradní součástky nevojenské povahy, jež lze snadno upraviti pro potřeby italského civilního hospodářství.

Článek 59.

1. Italie nesmí postaviti, nabýti nebo nahraditi žádnou bitevní loď.
2. Italie nesmí postaviti, nabýti, užívati nebo konati pokusy se žádnou letadlovou mateřskou lodí, ponorkou nebo jiným ponorným plavidlem, žádným motorovým torpédovým člunem, nebo zvláštními typy ztečných plavidel.
3. Úhrnný stálý výtlak válečných plavidel italského loďstva mimo bitevní lodě, avšak čítajíc v to plavidla ve stavbě po spuštění na vodu, nesmí přesahovati 67.500 tun.
4. Italie smí nahraditi jakýmkoliv způsobem válečná plavidla novými plavidly pouze do výše tonáže stanovené v odstavci 3. Nahrazování pomocných plavidel nebude nijak omezeno.
5. Italie se zavazuje, že před 1. lednem 1950 ani nenabude ani nezahájí stavbu jakýchkoliv válečných plavidel, vyjma případy, kde nastane nutnost nahraditi plavidlo jiné než bitevní loď, které bylo ztraceno nešťastnou náhodou, v kterémžto případě výtlak nového plavidla nesmí přesahovati výtlak ztraceného plavidla o více než 10 procent.
6. Odborné názvy, užité v tomto článku, jsou pro účely této smlouvy vymezeny v příloze XIII A.

Článek 60.

1. Celkový stav personálu italského válečného loďstva, bez námořního leteckého personálu, nesmí převyšovati 25.000 důstojníků a mužů.
2. Po dobu odstraňování min určenou Mezinárodním ústředním úřadem pro odstraňování min z evropských vod bude Italie oprávněna zaměstnati pro tento účel další důstojníky a muže, jichž počet však nesmí převýšiti 2.500.
3. Stálý personál válečného loďstva, převyšující stav povolený odstavcem 1, bude ve lhůtách, počínajících dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, postupně snižován takto:

   a) do šesti měsíců na 30.000;

   b) do devíti měsíců na 25.000.

   Dva měsíce poté, kdy italské válečné loďstvo skončí odstraňování min, bude nadpočetný personál, povolený odstavcem 2, buď rozpuštěn nebo pojat do shora uvedených stavů.
4. Žádnému personálu, mimo personál povolený v odstavci 1 a 2, a mimo personál námořního letectva povolený článkem 65, se nesmí dostati v jakékoliv formě válečného námořního výcviku, jak jest vymezen v příloze XIII B.

Oddíl IV.
Omezení italské armády.

Článek 61.

Italská armáda, čítajíc v to pohraniční stráž, bude omezena na stav 185.000 mužů bojových jednotek, služeb a velícího personálu a 65.000 karabinierů, při čemž každá z těchto složek může mít stav menší či větší o 10.000 mužů, pokud celkový počet nepřevýší 250.000 mužů. Organisace a výzbroj italských pozemních sil, jakož i jejich rozmístění po Italii, budou upraveny tak, aby odpovídaly výlučně úkolům vnitřní povahy, potřebám místní obrany italských hranic a protiletecké obrany.

Článek 62.

Italská armáda, pokud převyšuje stavy povolené článkem 61 shora, bude rozpuštěna do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Článek 63.

Žádnému jinému personálu než tomu, který bude zařazen do italské armády nebo mezi karabiniery, se nedostane v jakékoliv formě vojenského výcviku, jak jest vymezen v příloze XIII B.

Oddíl V.
Omezení italského vojenského letectva.

Článek 64.

1. Italské vojenské letectvo, čítajíc v to námořní vojenské letectvo, bude omezeno na 200 stihacích a průzkumných letadel a na 150 dopravních, námořních záchranných, výcvikových (školských typů) a spojovacích letounů. V těchto úhrnech jsou obsažena i záložní letadla. Žádné letadlo,

vyjma stihací a průzkumná, nesmí býti ozbrojeno. Organisace a výzbroj italského válečného letectva, jakož i jeho rozmístění po Italii budou upraveny tak, aby odpovídaly výlučně úkolům vnitřní povahy, místní obrany italských hranic a obrany proti leteckým útokům.

2. Italie nebude směti míti letouny konstruované původně jako letouny bombardovací s vnitřním zařízením pro přepravu leteckých pum, ani jich nabývati.

Článek 65.

1. Personál italského vojenského letectva, čítajíc v to námořní vojenské letectvo, bude omezen na celkový stav 25.000 mužů, jenž bude zahrnovati bojové jednotky, služby a velící personál.
2. Žádnému jinému personálu než tomu, který bude zařazen do italského válečného letectva, se nedostane v jakékoliv formě vojenského výcviku, jak je vymezen v příloze XIII B.

Článek 66.

Italské vojenské letectvo, převyšující stavy povolené článkem 65, bude rozpuštěno do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Oddíl VI.
Opatření, pokud jde o válečný materiál (jak vymezen v příloze XIII C).

Článek 67.

1. Všechen italský válečný materiál, převyšující materiál povolený pro branné síly blíže uvedené v oddílech III, IV a V, bude dán k disposici vládám Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie podle směrnic, které tyto mocnosti dají Italii.
2. Všechen spojenecký válečný materiál, převyšující materiál, povolený pro branné síly blíže uvedené v oddílech III, IV a V, bude dán k disposici příslušné mocnosti spojené nebo sdružené podle směrnic, které příslušná spojená nebo sdružená mocnost dá Italii.
3. Všechen německý a japonský válečný materiál, převyšující materiál povolený pro branné síly blíže uvedené v oddílech III, IV a V, jakož i veškeré německé a japonské výkresy, čítajíc v to modráky, prototypy, zkušební modely a plány, budou dány k disposici čtyřem vládám podle směrnic, které dají Italii.
4. Italie se vzdává všech práv na shora uvedený válečný materiál a splní ustanovení tohoto článku do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, s výjimkou ustanovení obsažených v článcích 56 až 58.
5. Italie odevzdá čtyřem vládám do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, seznamy veškerého nadbytečného válečného materiálu.

Oddíl VII.
Zamezení německého a japonského opětného ozbrojení.

Článek 68.

Italie se zavazuje, že bude plně spolupracovati s mocnostmi spojenými a sdruženými k tomu cíli, aby bylo Německu a Japonsku znemožněno činiti vně německého a japonského území opatření směřující k jejich opětnému ozbrojení.

Článek 69.

Italie se zavazuje, že nedovolí, aby v Italii byli zaměstnáváni nebo školeni techničtí odborníci, čítajíc v to personál vojenského nebo civilního letectva, kteří jsou nebo byli příslušníky Německa nebo Japonska.

Článek 70.

Italie se zavazuje, že nezíská nebo nevyrobí žádné civilní letouny německé nebo japonské konstrukce, nebo obsahující podstatné součástky německého nebo japonského původu nebo konstrukce.

Oddíl VIII.
Váleční zajatci.

Článek 71.

1. Italští váleční zajatci budou repatriováni co nejdříve podle ujednání mezi jednotlivými mocnostmi, které tyto zajatce mají, a Italií.
2. Italská vláda ponese všechny výlohy, čítajíc v to náklady vyživovací vzniklé při dopravě italských válečných zajatců z jejich příslušných shromažďovacích středisk, určených vládou příslušné mocnosti spojené nebo sdružené, až do místa vstupu na italské území.

Oddíl IX.
Odstranění min.

Článek 72.

Jakmile tato smlouva nabude účinnosti, bude Italie pozvána, aby se připojila k Úřadu středozemního pásma mezinárodní organisace pro odstraňování min z evropských vod, a bude držeti pohotově k dispo-sici Ústředního úřadu pro odstraňování min veškeré italské minolovné síly do uplynutí období, jež pro odstranění min po válce určí Ústřední úřad.

ČÁST V.

Stažení spojeneckých sil.

Článek 73.

1. Všechny ozbrojené síly spojených a sdružených mocností budou staženy z Italie co nejdříve a v každém případě ne později než 90 dnů ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
2. Všechny italské zásoby, za něž nebyla poskytnuta náhrada a které budou v držení ozbrojených sil spojených a sdružených mocností v Italií v době, kdy tato smlouva nabude účinnosti, budou vráceny italské vládě v téže lhůtě 90 dnů nebo bude poskytnuta za ně přiměřená náhrada.
3. Všechna aktiva v bankách a peníze na hotovosti, jež budou v rukou ozbrojených sil spojených a sdružených mocností v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, které italská vláda poskytla bezplatně, budou stejným způsobem vráceny nebo bude italské vládě poskytnut jim odpovídající úvěr.

ČÁST VI.

Nároky vzniklé z války.

Oddíl I.
Reparace.

Článek 74.

A. Reparace Svazu sovětských socialistických republik.

1. Italie zaplatí Sovětskému svazu reparace v částce $ 100,000.000 do sedmi let ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Během prvních dvou let nebudou dodávány žádné výrobky z běžné průmyslové výroby.
2. K úhradě reparací se použije těchto pramenů:

    a) části italského továrního a strojního zařízení, určeného pro výrobu válečného materiálu, jehož není třeba pro povolené vojenské útvary a které nelze snadno přizpůsobiti civilním účelům a které bude odvezeno z Italie podle článku 67 této smlouvy;

    b) italského jmění v Rumunsku, Bulharsku a Maďarsku, s výhradou výjimek blíže určených v odstavci 6 článku 79;

    c) běžné italské průmyslové výroby, čítajíc v to výrobu podniků zabývajících se prvovýrobou.

3. Množství a druhy zboží, které má býti dodáno, budou určeny dohodami mezi vládou Sovětského svazu a Italie a bude vybíráno a jeho dodávky budou časově tak rozvrženy, aby nebyly na závadu hospodářské rekonstrukci Italie a neukládaly dodatečná břemena ostatním spojeným nebo sdruženým mocnostem. Dohody uzavřené podle tohoto odstavce budou sděleny velvyslancům Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě.

4. Sovětský svaz dodá Italii za obchodních podmínek suroviny, jež se obvykle dovážejí do Italie a jichž je zapotřebí pro výrobu tohoto zboží. Tyto suroviny budou zaplaceny tím způsobem, že hodnota dodaných surovin se odečte od hodnoty zboží dodaného Sovětskému svazu.
5. Čtyři velvyslanci určí hodnotu italského jmění, které má býti přeneseno do Sovětského svazu.
6. Základem výpočtu pro vyúčtování podle tohoto článku bude americký dolar ve své zlaté paritě k 1. červenci 1946, t. j. 35 amerických dolarů za jednu unci zlata.

B. Reparace Albanii, Ethiopii, Řecku a Jugoslavii.

1. Italie zaplatí reparace těmto státům:

Albanii ve výši	5,000.000 amerických dolarů.
Ethiopii ve výši	25,000.000 amerických dolarů.
Řecku ve výši	105,000.000 amerických dolarů.
Jugoslavii ve výši	125,000.000 amerických dolarů.

Tyto reparace budou zaplaceny do sedmi let ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Během prvních dvou let nebudou dodávány žádné výrobky z běžné průmyslové výroby.

2. K úhradě reparací se použije těchto pramenů:
   a) části italského továrního a strojního zařízení, určeného pro výrobu válečného materiálu, jehož není třeba pro povolené vojenské útvary a které nelze snadno přizpůsobiti civilním účelům a které bude odvezeno z Italie podle článku 67 této smlouvy;
   b) běžné italské průmyslové výroby, čítajíc v to průmyslovou výrobu podniků zabývajících se prvovýrobou;
   c) všech ostatních druhů výrobních statků nebo služeb, s výjimkou italského jmění, které podle článku 79 této smlouvy spadá pod pravomoc států uvedených v odstavci 1 shora. Dodávky podle tohoto odstavce budou zahrnovati i osobní parníky Saturnii a Vulcanii a to buď jeden z nich nebo oba, požádá-li o ně jeden ze států uvedených v odstavci 1 shora do 90 dnů poté, kdy jejich hodnota byla stanovena čtyřmi velvyslanci. Tyto dodávky mohou také zahrnovati semena.

3. Množství a druhy zboží a služeb, které mají býti dodány, budou určeny dohodami mezi vládami majícími nárok na reparace a italskou vládou a budou vybírány a jejich dodávky časově rozvrženy tak, aby nebyly na závadu hospodářské rekonstrukci Italie a neukládaly dodatečná břemena ostatním spojeným nebo sdruženým mocnostem.
4. Státy mající nárok na reparace z běžné průmyslové výroby dodají Italii za obchodních podmínek suroviny, jež se obvykle dovážejí do Italie a jichž jest zapotřebí pro výrobu tohoto zboží. Tyto suroviny budou zaplaceny tím způsobem, že hodnota dodaných surovin se odečte od hodnoty dodaného zboží.
5. Základem výpočtu pro vyúčtování podle tohoto článku bude americký dolar ve své zlaté paritě k 1. červenci 1946, t. j. 35 amerických dolarů za jednu unci zlata.
6. Nároky států uvedených v odstavci 1 části B tohoto článku, pokud přesahují reparační částky stanovené v řečeném odstavci, budou uspokojeny z italského majetku, jenž jest dán pod pravomoc každého z nich článkem 79 této smlouvy.

7. a) Čtyři velvyslanci budou koordinovati a bdíti nad prováděním ustanovení části B tohoto článku. Budou se raditi s přednosty diplomatických misí států jmenovaných v odstavci 1 části B v Římě a podle potřeby s italskou vládou a dávati jim rady. Pro účely tohoto článku budou čtyři velvyslanci působiti až do uplynutí období pro reparační dodávky stanoveného v odstavci 1 části B;

   b) aby se zabránilo střetu nebo dvojímu přidělení téže italské výroby a zdrojů různým státům majícím nárok na reparace podle části B tohoto článku, každá z vlád majících nárok na reparace podle části B tohoto článku a italská vláda zpraví čtyři velvyslance o zahájení jednání o dohodě podle odstavce 3 shora a o jeho průběhu. Dojde-li k jakýmkoliv neshodám během těchto jednání, čtyři velvyslanci budou oprávněni rozhodnouti kteroukoliv otázku, kterou jim předloží jedna z obou vlád nebo kterákoliv jiná vláda mající nárok na reparace podle části B tohoto článku.

   c) O uzavřených dohodách budou zpraveni čtyři velvyslanci. Čtyři velvyslanci mohou doporučiti, aby dohoda, která není v souhlase s cíli stanovenými v odstavci 3 nebo písmeni b) shora, nebo přestala se s nimi shodovati, byla vhodně změněna.

C. Zvláštní ustanovení o dřívějších dodávkách.

   Pokud jde o dodávky z běžné průmyslové výroby, jak jsou stanoveny v části A, odstavec 2 c) a v části B, odstavec 2 b), bude se míti za to, že nic, ať v části A nebo v části B tohoto článku, nebrání dodávkám během prvních dvou let, jestliže k takovým dodávkám dojde podle dohod mezi italskou vládou a vládou mající nárok na reparace.

D. Reparace jiným státům.

   1. Nároky ostatních spojených a sdružených mocností budou uspokojeny z italského majetku, jenž jest dán pod pravomoc každé z nich článkem 79 této smlouvy.
   2. Nároky kteréhokoliv státu, jemuž připadá území podle této smlouvy a jenž není uveden v části B tohoto článku, budou rovněž uspokojeny tím způsobem, že mu budou odstoupeny bez úplaty průmyslové závody a zařízení na odstoupených územích a užívané pro dodávku vody, výrobu a dodávku plynu a elektřiny, které jsou vlastnictvím kterékoliv italské společnosti, jejíž sídlo jest v Italii nebo se přenese do Italie, jakož i tím, že mu bude postoupen všechen ostatní majetek takových společností v odstoupených územích.
   3. Italská vláda převezme odpovědnost za finanční závazky zajištěné hypotekami, zástavními právy a jinými břemeny váznoucími na takovém majetku.

E. Náhrada za majetek odebraný k reparačním účelům.

   Italská vláda se zavazuje, že dá náhradu všem fysickým nebo právnickým osobám, jejichž majetek se podle tohoto článku zabírá pro reparační účely.

Oddíl II.

Restituce se strany Italie.

Článek 75.

1. Italie přijímá zásady prohlášení Spojených národů z 5. ledna 1943 a vrátí v nejkratší možné lhůtě majetek odvlečený z území kteréhokoliv ze Spojených národů.
2. Povinnost vrátiti majetek se vztahuje na všechen zjistitelný majetek, který jest nyní v Italii a který byl některou z mocností osy odvlečen násilím nebo donucením z území některého ze Spojených

národů, bez ohledu na případné pozdější převody, jimiž nynější držitel takového majetku nabyl jeho držby.

3. Italská vláda vrátí majetek uvedený v tomto článku v dobrém stavu a ponese všechny s tím v Italii spojené výlohy za práci, materiál a dopravu.
4. Italská vláda bude spolupracovati se Spojenými národy při vyhledávání a vracení majetku podléhajícího vrácení podle tohoto článku a učiní na svůj náklad všechna k tomu potřebná opatření.
5. Italská vláda učiní nutná opatření, aby byl vrácen majetek uvedený v tomto článku, který je držen v některé třetí zemi osobami, podléhajícími italské pravomoci.
6. Žádosti za vrácení majetku budou odevzdány italské vládě vládou země, z jejíhož území byl majetek odvlečen, při čemž se rozumí, že na železniční vozový park se bude pohlížeti, jako by byl odvlečen z území, jemuž původně náležel. Žádosti bude možno podávati do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
7. Průvodní břemeno identifikovati majetek a dokázati vlastnictví k němu jde k tíži vlády, uplatňující nárok, a břemeno důkazu, že majetek nebyl odvlečen násilím nebo donucením, připadá vládě italské.
8. Italská vláda vrátí vládě příslušného Spojeného národa všechno mincovní zlato, jež bylo Italií uloupeno nebo bezprávně do Italie odvlečeno, nebo vydá vládě příslušného Spojeného národa množství zlata, rovnající se svou vahou a ryzostí zlatu uloupenému nebo bezprávně odvlečenému. Italská vláda uznává, že tento závazek trvá bez ohledu na jakékoliv převody nebo odvezení zlata z Italie na území kterékoliv jiné mocnosti osy nebo do některé neutrální země.
9. Jestliže v jednotlivých případech nebude Italii možno vrátiti předměty hodnoty umělecké, historické nebo archeologické, které tvoří část kulturního dědictví Spojeného národa, z jehož území tyto předměty byly odvlečeny italskými armádami, úřady nebo příslušníky násilím nebo donucením, Italie se zavazuje dáti dotčenému Spojenému národu předměty téhož druhu a přibližně téže hodnoty, jakou měly předměty odvlečené, pokud jest možno takové předměty v Italii opatřiti.

Oddíl III.
Zřeknutí se nároků Italií.

Článek 76.

1. Italie se zříká jménem vlády italské a italských příslušníků všech nároků jakékoliv povahy proti mocnostem spojeným a sdruženým vzniklých přímo z války nebo z opatření, učiněných následkem válečného stavu v Evropě po 1. září 1939, bez rozdílu, zda spojená nebo sdružená mocnost byla v uvedené době ve válce s Italií čili nic.

   Toto zřeknutí zahrnuje:

   a) nároky na náhradu za ztráty nebo škody utrpěné následkem činů ozbrojených sil nebo úřadů mocností spojených nebo sdružených;

   b) nároky vyplývající z přítomnosti, operací nebo z činnosti ozbrojených sil nebo úřadů mocností spojených nebo sdružených na italském území;

   c) nároky z nálezů nebo nařízení kořistních soudů mocností spojených nebo sdružených, při čemž Italie uznává za platné a vykonatelné všechny nálezy a nařízení uvedených kořistních soudů vydané 1. září 1939 nebo po tomto dni, týkající se italských plavidel nebo italského zboží nebo placení výloh;

d) nároky vyplývající z výkonu práv válčící strany nebo z opatření učiněných za účelem výkonu těchto práv.

2. Ustanovení tohoto článku vyloučí úplně a s konečnou platností všechny nároky takové povahy, jaké jsou tu uvedeny, které od nynějška zaniknou, ať jest kdokoliv zúčastněnou stranou. Italská vláda se zavazuje, že poskytne v librách přiměřenou náhradu osobám, které následkem rekvisice dodávaly zboží nebo konaly služby ozbrojeným silám mocností spojených nebo sdružených na italském území, a na uspokojení nároků proti ozbrojeným silám mocností spojených nebo sdružených za škody způsobené na italském území a nepocházející z válečných událostí.
3. Italie se rovněž zříká jménem italské vlády a italských příslušníků všech nároků té povahy, které zahrnuje odstavec 1 tohoto článku proti každému Spojenému národu, jehož diplomatické styky s Italií byly přerušeny a který jednal v součinnosti s mocnostmi spojenými a sdruženými.
4. Italská vláda převezme plnou zodpovědnost za všechno spojenecké vojenské oběživo, vydané v Italii spojeneckými vojenskými úřady, čítajíc v to veškeré takové oběživo, které bude v oběhu v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
5. Zřeknutí se Italií nároků uvedených v odstavci 1 tohoto článku zahrnuje veškeré nároky vzniklé z opatření kterékoliv z mocností spojených a sdružených učiněných o italských plavidlech mezi 1. zářím 1939 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, jakož i všechny nároky a pohledávky, vyplývající z nyní platných úmluv o válečných zajatcích.
6. O ustanoveních tohoto článku se bude míti za to, že se nedotýkají vlastnictví k podmořským kabelům, které na počátku války náležely italské vládě nebo italským příslušníkům. Ustanovení tohoto odstavce nebudou vylučovati, aby se článku 79 a přílohy XIV užilo na podmořské kabely.

Článek 77.

1. Ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude se již s majetkem Italie a italských příslušníků v Německu nakládati jako s majetkem nepřátelským a všechna omezení opírající se o takový režim budou zrušena.
2. Zjistitelný majetek Italie a italských příslušníků, odvlečený německým vojskem nebo úřady násilím nebo donucením z italského území do Německa po 3. září 1943, podléhá navrácení.
3. Uvedení italského majetku v Německu do předešlého stavu a jeho vrácení se provede podle směrnic, které dají mocnosti obsadivší Německo.
4. Bez újmy těchto a jiných ustanovení přijatých ve prospěch Italie a italských příslušníků mocnostmi obsadivšími Německo, zříká se Italie za sebe a za své příslušníky všech nároků proti Německu a německým příslušníkům, které nebyly vyrovnány do 8. května 1945, vyjma nároky ze smluv a jiných závazků sjednaných před 1. zářím 1939 a práva nabytá před tímto dnem. O tomto zřeknutí bude se míti za to, že zahrnuje pohledávky, všechny mezistátní nároky plynoucí z ujednání uzavřených za války a všechny nároky ze ztrát nebo škod vzniklých za války.
5. Italie se zavazuje, že učiní všechna nutná opatření, aby usnadnila takové převody německého majetku v Italii, které snad budou nařízeny těmi z mocností obsadivších Německo, jež mají právo disponovati tímto majetkem.

ČÁST VII.

Majetek, práva a zájmy.

Oddíl I.
Majetek Spojených národů v Italii.

Článek 78.

1. Italie, pokud tak již neučinila, obnoví v Italii všechna zákonná práva a zájmy Spojených národů a jejich příslušníků, tak jak byly 10. června 1940, a vrátí všechen majetek Spojených národů a jejich příslušníků, který jest v Italii, ve stavu, v jakém jest nyní.
2. Italská vláda se zavazuje, že vrátí všechen majetek, práva a zájmy spadající pod tento článek, prosté všech dluhů a jakýchkoliv břemen, jimiž snad byly zatíženy následkem války, aniž italská vláda v souvislosti s jejich vrácením uloží jakékoliv dávky. Italská vláda prohlásí nicotnost všech opatření, čítajíc v to zabavení, sekvestraci nebo kontrolu, která učinila proti majetku Spojených národů mezi 10. červnem 1940 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti. V případech, kdy majetek nebude vrácen do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, bude nutno podati žádost italským úřadům nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, vyjma případy, kdy žadatel může prokázati, že nemohl podati žádost v této lhůtě.
3. Italská vláda zruší převody týkající se majetku, práv a zájmů jakéhokoliv druhu, náležejících příslušníkům Spojených národů, jestliže k těmto převodům došlo násilím nebo donucením, vykonanými vládami osy nebo jejich orgány za války.
4. a) Italská vláda jest zodpovědna, že majetek vrácený příslušníkům Spojených národů podle odstavce 1 tohoto článku bude uveden v zcela řádný stav. V případech, kdy majetek nemůže býti vrácen, nebo kde následkem války příslušník Spojených národů utrpěl ztrátu zásahem do svého majetku v Italii nebo jeho poškozením, dostane od italské vlády náhradu v lirách ve výši dvou třetin částky potřebné v době placení ke koupi podobného majetku nebo k náhradě utrpěné ztráty. V žádném případě nebude, pokud jde o náhradu, nakládáno s příslušníky Spojených národů méně příznivě, než s příslušníky italskými.

   b) Příslušníci Spojených národů, kteří mají přímé nebo nepřímé vlastnické zájmy v právnických osobách nebo sdruženích, jež nejsou příslušníky Spojených národů ve smyslu odstavce 9 písmene a) tohoto článku, jež však utrpěly ztrátu zásahem do svého majetku v Italii nebo jeho poškozením, dostanou náhradu podle výše uvedeného písmene a). Tato náhrada se vypočítá na podkladě celkové ztráty nebo škody utrpěné právnickou osobou nebo sdružením a bude v témže poměru k takové ztrátě nebo škodě, ve kterém jsou zájmy takových příslušníků v právnické osobě nebo sdružení k celému jejich kapitálu.

   c) Náhrada bude vyplacena prosta všech dávek, daní nebo jiných poplatků. Bude jí možno v Italii volně užívati, avšak bude podrobena předpisům o devisové kontrole, které by byly toho času v Italii v platnosti.

   d) Italská vláda poskytne příslušníkum Spojených národů odškodnění v lirách v témž poměru, jak jest stanoveno v písmeni a) shora. jako náhradu za ztrátu nebo škodu vzniklou následkem zvláštních opatření, jimiž byl za války postižen jejich majetek, která se však nevztahovala na italský majetek.Toto písmeno neplatí, pokud jde o ušlý zisk.

5. Všechny přiměřené výlohy, které vzniknou v Italii zjišťováním nároků, čítajíc v to odhad ztrát a škod, půjdou k tíži italské vlády.

6. Příslušníci Spojených národů a jejich majetek budou osvobozeni od všech výjimečných daní, dávek nebo poplatků, jež italská vláda nebo jakýkoliv italský úřad uložil na jejich kapitálové jmění v Italii mezi 3. zářím 1943 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, specielně za účelem úhrady výloh vyplývajících z války nebo úhrady výloh okupačních armád nebo z reparací splatných některému ze Spojených národů. Všechny částky, které byly takto zaplaceny, budou vráceny.
7. Nehledíc na odstupy území podle této smlouvy, bude Italie dále zodpovědna za ztrátu nebo škodu, kterou za války utrpěl majetek příslušníků Spojených národů na odstoupeném území nebo ve Svobodném území terstském. Italská vláda ponese závazky obsažené v odstavcích 3, 4, 5 a 6 tohoto článku i pokud jde o majetek příslušníků Spojených národů na odstoupeném území a ve Svobodném území terstském, pokud to není v rozporu s ustanoveními odstavce 14 přílohy X a odstavce 14 přílohy XIV této smlouvy.
8. Vlastník majetku, o nějž jde, a italská vláda mohou sjednati dohody, které nahradí ustanovení tohoto článku.
9. Pro účely tohoto článku:

    a) Výraz „příslušníci Spojených národů“ značí fysické osoby,které jsou příslušníky některého ze Spojených národů, nebo právnické osoby nebo sdružení, ustavené podle právního řádu některého ze Spojených národů v době, kdy tato smlouva nabude účinnosti, za podmínky, že řečené fysické osoby, právnické osoby nebo sdružení měly tento status již k 3. září 1943, datu příměří s Italií.

    Výraz „příslušníci Spojených národů“ zahrnuje rovněž všechny fysické osoby, právnické osoby nebo sdružení, s nimiž se podle právního řádu platného za války v Italii nakládalo jako s nepřáteli.

    b) Výraz „vlastník“ značí příslušníky Spojených národů, jak jest vymezen shora v písmeni a), který má právní nárok na majetek, o nějž jde, a zahrnuje nástupce vlastníka za podmínky, že tento nástupce jest rovněž příslušníkem Spojených národů ve smyslu písmene a). Jestliže nástupce koupil majetek, když byl již poškozen, zcizitel podrží svá práva na odškodnění podle tohoto článku, aniž by tím byly dotčeny závazky mezi zcizitelem a nabyvatelem podle vnitrostátního právního řádu.

    c) Výraz „majetek“ označuje všechny statky movité nebo nemovité, hmotné nebo nehmotné, čítajíc v to vlastnictví živnostenské, literární a umělecké, jakož i všechna práva nebo zájmy jakéhokoliv druhu na majetku. Bez újmy všeobecné povahy předcházejících ustanovení, majetek Spojených národů a jejich příslušníků zahrnuje všechna námořní a říční plavidla s jejich výstrojí a zařízením, které buď byly vlastnictvím Spojených národů nebo jejich příslušníků, nebo byly zapsány do rejstříku na území některého ze Spojených národů nebo pluly pod vlajkou některého ze Spojených národů, a které po 10. červnu 1940, pokud v té době byly v italských vodách nebo poté, když tam byly zavlečeny, byly buď dány pod kontrolu italských úřadů jakožto nepřátelský majetek, nebo s nimiž Spojené národy nebo jejich příslušníci ztratili možnost volně nakládati v Italii následkem kontrolních opatření italských úřadů učiněných v souvislosti s válečným stavem mezi členy Spojených národů a Německem.

Oddíl II.
Italský majetek na území Spojených a sdružených mocností.

Článek 79.

1. Každá ze spojených a sdružených mocností bude míti právo zabaviti, podržeti, likvidovati nebo jinak naložiti s veškerým majetkem, právy a zájmy, které v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, budou na jejím území a budou majetkem Italie nebo italských příslušníků, a použiti tohoto majetku nebo výtěžku zaň k účelům, které bude pokládati za žádoucí, v mezích svých nároků a nároků svých příslušníků proti Italii nebo italským příslušníkům, čítajíc v to pohledávky, kromě nároků plně uspokojených podle jiných článků této smlouvy. Všechen italský majetek nebo výtěžek zaň, pokud převyšuje částku těchto nároků, bude vrácen.
2. Italský majetek bude likvidován a bude s ním naloženo podle právního řádu příslušné mocnosti spojené nebo sdružené. Italský majitel nebude míti žádná práva na tento majetek, vyjma ta, která by mu dával řečený právní řád.
3. Italská vláda se zavazuje, že odškodní italské příslušníky, jejichž majetek bude odňat podle tohoto článku a nebude jim vrácen.
4. Tímto článkem se neukládá žádné spojené nebo sdružené mocnosti závazek vrátiti živnostenské vlastnictví italské vládě nebo italským příslušníkům nebo zahrnouti takové vlastnictví při určení částky, která může býti podržena podle odstavce 1 tohoto článku. Vláda každé z mocností spojených a sdružených bude míti právo uložiti taková omezení, podmínky a výhrady na práva nebo zájmy na živnostenském vlastnictví na území této spojené nebo sdružené mocnosti, nabyté vládou nebo příslušníky Italie dříve, než tato smlouva nabude účinnosti, jaké vláda spojené nebo sdružené mocnosti bude v zájmu státním považovati za nutné.
5. a) Italské podmořské kabely, spojující body ležící v Jugoslavii, budou se pokládati za italské vlastnictví v Jugoslavii, i když značná část těchto kabelů je mimo pobřežní vody jugoslávské.

   b) Italské podmořské kabely, spojující bod ležící na území spojené nebo sdružené mocnosti s bodem ležícím na území italském, budou pro účely tohoto článku pokládány za italské vlastnictví, pokud jde o koncové zařízení nebo o části kabelů, které jsou v pobřežních vodách této spojené nebo sdružené mocnosti.

6. O majetku, o němž se mluví v odstavci 1 tohoto článku, bude se míti za to, že zahrnuje italský majetek, který podléhal kontrole z důvodu válečného stavu mezi Italií a mocností spojenou nebo sdruženou, mající pravomoc nad tímto majetkem; nebude však zahrnovati:

   a) majetek italské vlády, jehož se užívá ke konsulárním nebo diplomatickým účelům;
   b) majetek náležející náboženským organisacím nebo soukromým lidumilným institucím a užívaný výlučně pro náboženské nebo lidumilné účely;
   c) majetek fysických osob italské příslušnosti, majících povolení sídliti na území státu, v němž jest tento majetek, nebo na území kteréhokoliv spojeného národa, kromě italského majetku, který byl kdykoliv za války podroben opatřením, jež se všeobecně nevztahovala na majetek italských příslušníků, sídlících na témž území;
   d) majetková práva vzniklá po obnovení obchodních a finančních styků mezi Italií a mocnostmi spojenými a sdruženými nebo vzniklá z právních jednání mezi Italií a vládou některé spojené nebo sdružené mocnosti po 3. září 1943;
   e) práva z vlastnictví literárního a uměleckého;
   f) majetek italských příslušníků na odstoupených územích, na něž se budou vztahovati ustanovení přílohy XIV;

g) s výjimkou jmění uvedeného v článku 74, část A, odstavec 2, písmeno b) a část D, odstavec 1, majetek fysických osob sídlících na odstoupených územích nebo ve Svobodném území terstském, které nebudou optovati pro italskou příslušnost podle této smlouvy, a právnických osob nebo sdružení, jejichž sídlo jest na odstoupených územích nebo ve Svobodném území terstském, s podmínkou, že takové právnické osoby nebo sdružení nejsou vlastnictvím osob sídlících v Italii, nebo jimi kontrolovány. V případech uvedených v článku 74, část A, odstavec 2, písmeno b) a část D, odstavec 1, otázka náhrady bude řešena podle článku 74, část E.

Oddíl III.
Prohlášení spojených a sdružených mocností o jejich požadavcích.

Článek 80.

Spojené a sdružené mocnosti prohlašují, že práva přiznaná jim články 74 a 79 této smlouvy kryjí všechny jejich nároky a nároky jejich příslušníků za ztráty nebo škody, vzniklé z válečných činů, čítajíc v to opatření, vyplývající z obsazení jejich území, jež lze přičítati Italii a k nimž došlo mimo italské území, s výjimkou nároků zakládajících se na článcích 75 a 78.

Oddíl IV.
Dluhy.

Článek 81.

1. Válečný stav sám o sobě nebude považován za okolnost, která by měla vliv na povinnost uhraditi peněžní dluhy, pocházející ze závazků a smluv, které tu byly dříve, než vznikl válečný stav, a z práv nabytých před touto dobou, které se staly splatnými před tím, než tato smlouva nabyla účinnosti a z nichž jsou zavázáni buď vláda nebo příslušníci italští vládě nebo příslušníkům některé z mocností spojených a sdružených, nebo vláda nebo příslušníci některé z mocností spojených a sdružených vládě nebo příslušníkům italským.
2. Pokud v této smlouvě není výslovně stanoveno jinak, žádné její ustanovení se nesmí vykládati tak, že by to nepříznivě působilo na poměr mezi dlužníky a věřiteli, vyplývající ze smluv uzavřených před válkou buď italskou vládou nebo italskými příslušníky.

ČÁST VIII.
Všeobecné hospodářské styky.

Článek 82.

1. Dokud nebudou uzavřeny obchodní smlouvy nebo dohody mezi jednotlivými Spojenými národy a Italií, italská vláda bude povinna po dobu 18 měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nakládati s každým ze Spojených národů, který ve skutečnosti bude vzájemně nakládati stejně s Italií v podobných věcech, takto:

a) pokud jde o cla a dovozní nebo vývozní poplatky, vnitrostátní zdanění dovezeného zboží a všechny předpisy toho se týkající, Spojené národy budou požívati bezpodmínečně nejvyšších výhod;

b) ve všech ostatních směrech nebude Italie libovolně nepříznivěji nakládati se zbožím, pocházejícím z kteréhokoliv území ze Spojených národů nebo určeným do takového území, než se zbožím podobného druhu pocházejícím z území kteréhokoliv jiného ze Spojených národů nebo kteréhokoliv cizího státu nebo určeným do takového území;

c) příslušníkům Spojených národů, a to i právnickým osobám, se poskytne režim jako příslušníkům vlastním a příslušníkům národa s nejvyššími výhodami ve všech věcech, týkajících se obchodu, průmyslu, plavby a jiných druhů podnikatelské činnosti v Italii. Tato ustanovení se nebudou vztahovati na obchodní letectví;

d) Italie neposkytne žádnému státu výlučné nebo přednostní právo, pokud jde o provoz obchodních letadel v mezinárodním styku, poskytne však všem Spojeným národům stejné podmínky pro nabytí mezinárodních obchodně-leteckých práv na italském území, čítajíc v to právo přistávati pro doplnění pohonných hmot a pro opravy, a poskytne, pokud jde o provoz obchodních letadel v mezinárodním styku, všem Spojeným národům právo létati přes italské území, aniž se přistane. Tato ustanovení se nesmějí dotknouti zájmů národní obrany Italie.

2. Výše uvedené závazky, které Italie na se vzala, rozumějí se s výhradou obvyklých výjimek obchodních smluv, uzavřených Italií před válkou; ustanovení týkající se vzájemnosti, poskytnuté každým ze Spojených národů, rozumějí se s výhradou obvyklých výjimek obchodních smluv, uzavřených tímto státem.

ČÁST IX.

Řešení sporů.

Článek 83.

1. Všechny spory, které by mohly vzniknouti při provádění článků 75 a 78 a příloh XIV, XV, XVI a XVII část B této smlouvy, budou předloženy smírčí komisi složené z jednoho zástupce vlády zúčastněného Spojeného národa a jednoho zástupce vlády italské, kteří budou míti rovná práva. Nedosáhne-li se dohody do tří měsíců poté, co spor byl předložen smírčí komisi, může jedna nebo druhá vláda žádati, aby ke komisi byl přibrán třetí člen vybraný dohodou mezi oběma vládami z příslušníků třetího státu. Nedojde-li do dvou měsíců mezi oběma vládami k dohodě o výběru třetího člena komise, obrátí se tyto vlády na velvyslance Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě, kteří budou jmenovati třetího člena komise. Nebudou-li velvyslanci s to se dohodnouti do jednoho měsíce o jmenování třetího člena, může jedna nebo druhá strana požádati generálního sekretáře organisace Spojených národů, aby ho jmenoval.
2. Bude-li nějaká smírčí komise ustavena podle odstavce 1 shora, bude příslušna rozhodovati všechny spory, jež snad později vzniknou mezi dotčeným Spojeným národem a Italií o provádění nebo výkladu článků 75 a 78 a příloh XIV, XV, XVI a XVII část B této smlouvy, a bude vykonávati funkce, které jí byly přiřčeny těmito ustanoveními.
3. Každá smírčí komise stanoví sama svůj postup, řídíc se pravidly odpovídajícími právu a spravedlnosti.

4. Každá vláda zaplatí honorář člena smírčí komise, jehož jmenuje, a kteréhokoliv zástupce, jehož určí, aby ji zastupoval před komisí. Honorář třetího člena bude určen zvláštní dohodou mezi zúčastněnými vládami a tento honorář, jakož i společné výlohy každé komise ponesou obě vlády stejným dílem.
5. Strany se zavazují, že jejich úřady poskytnou smírčí komisi přímo všechnu pomoc, která bude v jejich moci.
6. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

ČÁST X.

Různá hospodářská ustanovení.

Článek 84.

Články 75, 78 a 82 a příloha XVII této smlouvy budou se vztahovati na mocnosti spojené a sdružené a na ty Spojené národy, které přerušily diplomatické styky s Italií, nebo s nimiž Italie přerušila diplomatické styky. Tyto články a příloha budou se vztahovati také na Albanii a Norsko.

Článek 85.

Ustanovení příloh VIII, X, XIV, XV, XVI a XVII, jakož i ustanovení ostatních příloh, budou míti platnost a účinnost jako nedílné součásti této smlouvy.

ČÁST XI.

Závěrečné klausule.

Článek 86.

1. Po dobu nepřevyšující 18 měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, budou velvyslanci Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie v Římě ve vzájemné dohodě zastupovati mocnosti spojené a sdružené při jednání s italskou vládou o všech otázkách týkajících se provedení a výkladu této smlouvy.
2. Tito čtyři velvyslanci dají italské vládě takové směrnice, odborné rady a objasnění, jichž snad bude třeba k zajištění rychlého a účinného provedení této smlouvy, jak podle slovního znění, tak i podle jejího ducha.
3. Italská vláda poskytne řečeným čtyřem velvyslancům všechny nutné informace a všechnu pomoc, jichž snad budou potřebovati při plnění úkolů svěřených jim touto smlouvou.

Článek 87.

1. S výjimkou případů, kde jiné řízení je zvláště předepsáno některým článkem této smlouvy, každý spor o výklad nebo provedení této smlouvy, který nebude vyřízen přímým diplomatickým jednáním, bude předložen čtyřem velvyslancům, jednajícím podle článku 86, s tou výjimkou, že v tomto případě velvyslanci nebudou omezeni lhůtou, stanovenou v tomto článku. Každý takový spor, který nebude jimi vyřízen do dvou měsíců, bude, ačli sporné strany se mezi sebou nedohodnou o jiném způsobu vyřízení, na žádost jedné nebo druhé sporné strany předložen

komisi, složené ze zástupce každé strany a třetího člena zvoleného vzájemnou dohodou obou stran z příslušníků třetího státu. Kdyby se obě strany do jednoho měsíce nedohodly o jmenování třetího člena, může jedna nebo druhá strana požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby ho jmenoval.

2. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

Článek 88.

1. Každý člen Spojených národů, který není signatářem této smlouvy a který jest ve válce s Italií, jakož i Albanie, mohou přistoupiti k této smlouvě a po přistoupení budou považováni pro účely této smlouvy za sdruženou mocnost.
2. Listiny o přistoupení se uloží u vlády Francouzské republiky a stanou se účinnými, jakmile budou uloženy.

Článek 89.

Ustanovení této smlouvy nedají žádná práva nebo výhody žádnému státu, který je uveden v úvodu ke smlouvě jako jedna ze spojených a sdružených mocností, nebo jeho příslušníkům, dokud se takový stát nestane smluvní stranou složením své ratifikační listiny.

Článek 90.

Tato smlouva, jejíž francouzský, anglický a ruský text jsou autentické, bude ratifikována spojenými a sdruženými mocnostmi. Bude také ratifikována Italií. Nabude účinnosti ihned po uložení ratifikačních listin Svazem sovětských socialistických republik, Spojeným královstvím Velké Britannie a Severního Iirska, Spojenými státy americkými a Francií. Ratifikační listiny se uloží v nejkratší možné lhůtě u vlády Francouzské republiky.

Pro každou spojenou nebo sdruženou mocnost, jejíž ratifikační listina bude uložena později, smlouva nabude účinnosti dnem uložení. Tato smlouva bude uložena v archivu vlády Francouzské republiky, která vydá ověřený opis každému ze signatárních států.

Seznam příloh.

I. Mapy (viz zvláštní svazek).
II. Francouzsko-italské hranice: podrobný popis úseků hranic, na něž se vztahují úpravy stanovení v článku 2.
III. Záruky týkající se okresů Mont Cenis a Tenda-Briga.
IV. Ustanovení, na nichž se dohodla rakouská a italská vláda 5. září 1946.
V. Dodávka vody pro Gorici a okolí.
VI. Stálý status Svobodného území terstského.
VII. Řád pro zatímní správu Svobodného území terstského.
VIII. Řád pro Svobodný přístav terstský.
IX. Technická opatření týkající se Svobodného území terstského.
X. Hospodářská a finanční ustanovení týkající se Svobodného území terstského.
XI. Společné prohlášení vlád Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie, týkající se italských územních držav v Africe.
XII. Seznam válečných plavidel:

   A. která Italie podrží,
   B. která Italie odevzdá.

XIII. Vymezení pojmů.

A. pojmy týkající se válečných plavidel,
B. výcvik vojenský, vojenský letecký a válečný námořní,
C. pojem a seznam válečného materiálu,
D. vymezení pojmu "demilitarisace" a "demilitarisovaný".

XIV. Hospodářská a finanční ustanovení týkající se odstoupených území.
XV. Zvláštní ustanovení týkající se jistých druhů majetku:

A. živnostenské, literární a umělecké vlastnictvím,
B. pojištění.

XVI. Smlouvy, promlčecí lhůty a obchodní skriptury.
XVII. Kořistní soudy a rozsudky.

Příloha I.

Mapy k mírové smlouvě s Italií (zde neotištěné).

A. Italské hranice (článek 1)
B. Francouzsko-italské hranice (článek 2)
C. Jugoslávsko-italské hranice (článek 3)
D. Hranice Svobodného území terstského (články 4 a 22)
E. Námořní oblasti vymezené v článku 11 této smlouvy.

Příloha II.

Francouzsko-italské hranice.

Podrobný popis úseků hranic, na něž se vztahují změny uvedené v článku 2.

Průsmyk Malého Svatého Bernarda.

Viz mapu Ste Foy Tarentaise číslo 1-2, měř. 1:20.000.

Nová hranice sleduje čáru, která vychází od skalnatého hřebenu Lancebranlette, pak sestupujíc na východ sleduje čáru předělu až do výše 2180 metrů, odkud přechází na Colonne Joux (2188). Odtud, stále sledujíc čáru předělu, vystupuje opět na Costa del Belvedere, po jehož skalnatých výběžcích běží, stoupá na Mt. Belvedere, běží po okraji jeho vrcholku a ponechávajíc jej na francouzském území 120 metrů od hranic a probíhajíc pak kotami 2570, 2703, Bellou Vallettou a kotou 2746, spojuje se opět s bývalou hranicí na Mt. Valaisan.

Náhorní rovina Mont Cenis.

Viz mapu Lanslebourg, č. 5-6 a 7-8 a Mont d'Ambin č. 1-2, měř. 1:20 000.

Nová hranice sleduje čáru, která opouští bývalé hranice u Mt. Tour, sleduje správní hranice vyznačené na mapě na západ, sleduje Vitoun, jakmile se s ním setká na jeho severním rameni, a sestupuje podél něj až k Rocca della Torretta.

Pak sledujíc čáru skalnatých výběžků dojde až k bystřině tekoucí z Alpe Lamet a sestupuje s ní až k úpatí skalnatého úbočí, podél něhož běží asi 800 metrů až k údolnici v bodu ležícím asi 200 metrů na sever od koty 1805.

Pak vystupuje až k vrcholku sesuté půdy, vyčnívající nad Ferrero Cenisio ve vzdálenosti asi 300 metrů, a pokračujíc západním směrem, setkává se s cestou, která běží po východním okraji Rne. Paradisa 400 metrů na západ od smyčky (1854), hned nato ji opouštějíc a stáčejíc se na jih.

Přetíná cestu Bar Cenisie v bodě asi 100 metrů na jihovýchod od útočiště 5, překročuje údolnicí směrem k Lago S. Giorgio, přibližně sleduje vrstevnici 1900 až ke kotě 1907, pak běží po jižním okraji Laga d'Arpon a připojí se znovu ke skalnatému hřebenu, po němž jde dále na jihozápad až k soutoku bystřin vytékajících z ledovce Bard (Ghiacciaio di Bard) v bodě ležícím asi 1.400 metrů na jihozápad od Laga d'Arpon.

Odtud, stáčejíc se na jih, sleduje přibližně vrstevnici 2500, jde až ke kotě 2579, pak, běžíc podél vrstevnice 2600, dostihuje Laga della Vecchia a připojuje se opět k správním hranicím vyznačeným na mapě asi 700 metrů na jihovýchod od jezera, ke stezce Pso. d'Avanza, kterou sleduje podél skalnatých úbočí ke starým hranicím ve stejné vzdálenosti mezi Col della Vecchia a Col de Clapier.

Mont Thabor.

Viz mapu Nevache, 1-2, 5-6 a 7-8, měř. 1:20 000.

Od Cimy de la Planette k Rocher de Guion (Cima del Sueur).

Nové hranice sledují čáru, která opouští nynější hranice u Cimy de la Planette, a postupujíce na jih sledují hřeben kotami 2980, 3178, Rca. Bernaude (3228), kotami 2842, 2780 a 2877, Pso. della Gallina (2671), kotami 2720, 2806 a Pta. Quattro Sorelle (2700).

Sestupujíc po východním svazu tohoto vrcholku, ponechává čára kotu 2420 na francouzském území, odkudž se připojují na východní straně ke stezce, vedoucí k budovám ležícím asi 200 metrů od koty 2253, a sleduje ji, při čemž ponechává tuto stezku a uvedené budovy na francouzském území. Vstupuje pak do údolnice běžíc asi 300 metrů na severovýchod od koty 1915, odkud dostihuje severozápadního okraje nádrže, která ve Vallée Etroite (Valle Stretta) napájí hydroelektrickou stanici v Sette Fontane, ponechávajíc tuto nádrž a stanici na italském území. Běžíc po jižním okraji nádrže, dostihne křižovatku v kotě 1499.

Odtud sleduje stezku, která se vine těsně po okraji lesa podél vrstevnice 1500 a která ji zavede ke Combě Della Gorgia blízko vrstevnice 1580; pak stoupá údolnicí ke kotě 1974 a připojuje se k okraji skalnatých úbočí La Sueur, jak je vyznačeno kotami 2272, 2268, 2239, 2266, 2267, zůstávajíc na tomto okraji až k místu, kde se setká s bývalými hranicemi, při čemž hřeben skal a stezka jej lemující zůstávají na francouzském území.

Chaberton.

Viz mapu Briancon, č. 3-4, měř. 1:20.000.

Nové hranice sledují čáru, která opouští bývalé hranice v kotě 3042 (na sever od koty 3070 a na sever od Pointe des Trois Scies) a sleduje skalnatý hřeben až ke Croce del Vallonetto.

Od Croce del Vallonetto se stáčí na jih podél skalnatého hřebenu a setkává se s chabertonskou cestou v bodě, kde tato cesta sestupuje do cirque Clot des Morts.

Překročujíc tuto cestu a údolnici, jež ji lemuje, čára sleduje v délce 1250 metrů přibližně vrstevnici 2300, která na úpatí sleduje na jihovýchod řadu skalnatých vrcholků a sesutin, pak přetíná přímo východní

svah Mt. Chabertonu, dostihuje bodu ležícího asi 400 metrů na západ od koty 2160, ponechávajíc na francouzském území prostřední sloup lanové dráhy, který tam stojí.

Pak postupuje přímým směrem přes řadu skalnatých přehrad a příkrých propastí směrem k umístění (na mapě neoznačenému) La Fontaine des Chamois, blízko koty 2228 (asi 1400 metrů na severovýchod od Clavières), po jehož východním okraji běží, sledujíc druhý záhyb cesty, připojujíc se k tomuto umístění s chabertonskými opevněnými kasárnami na cestě ze Cézanne (Cesana) do Clavières, ponechávajíc opevnění v La Fontaine des Chamois na francouzském území.

Odtud sledujíc nejprve na jih správní hranice označené na mapě, a pak skalnatou přehradu asi 400 metrů na sever od cesty z Clavières do Cézanne (Cesana), zahýbá se na jihozápad, procházejíc podél úpatí skalnatých útesů ve vzdálenosti dostačující k stavbě obousměrné komunikace.

Běžíc takto po severním okraji vesnice Clavières, která zůstává na italském území, setkává se s Rio Secco ve vzdálenosti asi 200 metrů proti proudu od mostu v Clavières a sleduje pak její tok, pak tok řeky Doire Ripaire (Doria Riparia) až k cestě z Clavières do Val Gimont, který zůstává v Italii, a sleduje tuto cestu až k mostu přes Gimont.

Postupujíc proti toku této řeky asi 300 metrů, čára ji pak opouští a sleduje stezku pro soumary, která ji přivede k hořenímu sloupu clavièrské lanové dráhy (Col du Mont Fort du Boeuf), která zůstává na francouzském území. Pak po hřebenu se připojuje k dosavadním hranicím na Mont la Plane, v hraniční kotě 251. Cesta v gimontském údolí zůstává na italském území.

Hoření údolí říček La Tinée, La Vesubie a La Roya.

1. Od Cime de Colla Longa k Cimě di Mercantour.

   Viz mapu St. Etienne de Tinée, č. 3-4 a 7-8, Les Trois Ponts, č. 5-6, měř. 1:20.000.

   Nové hranice sledují čáru, která opouští bývalé hranice u Cime de Colla Longa, a postupujíc na východ a sledujíc čáru předělu, běží po okraji skalnatého hřbetu procházejíc kotami 2719, 2562, Cle. di Seccia, dosahuje v kotě 2760 Testy dell Autaret, jde dále ke kotě 2672, k Cle. della Guercia (2456) a kotami 2640, 2693, 2689 dostihuje Rocche di Saboulé a jde po jejím severním hřebenu.

   Sledujíc hřeben, prochází kotami 2537, 2513, Pso. del Lausfer (2461) a kotou 2573 k Testa Auta del Lausfer (2587), odkud se stáčí na jih až k Testa Colla Auta, běžíc mimo Cimy del Lausfer (2544), při čemž tato kota zůstává v Italii.

   Odtud kotou 2484 a podél hřebenní stezky, která zůstává na francouzském území, překračuje kotami 2240 a 2356 Passo di S. Anna a procházejíc kotami 2420 a 2407 dostihuje bodu ležícího asi 80 metrů na jih od koty 2378 (Cima Moravacciera).

   Sledujíc hřebenní stezku, která zůstává na francouzském území, prochází Testou Ga del Caval a kotou 2331, jež obě zůstávají na francouzském území, pak opouštějíc stezku jde dále po hřebenu Testy del Adreck (2475) a přes Cle. della Lombarda a kotu 2556 a přichází k Cimě della Lombarda (2801).

   Stáčejíc se na jihovýchod, sleduje pak skalnatý hřeben a procházejíc Pso. di Peania, Cimou di Vermeil, při čemž kota 2720 zůstává na francouzském území, Testou Cba. Grossa (2792), Pso. del Lupo (2730) a kotou 2936, dosahuje Mt. Malinvern.

   Odtud na jih kotami 2701, 2612 a Cimou di Tavels (2804), pak na východ kotou 2823, dostihuje Testy del Claus (2889).

Potom stáčejíc se zhruba na jihovýchod, překračuje Passo delle Portette, jde dále ke kotě 2814, k Testě delle Portette, ke kotě 2868, k Testě Margiola (2831), ke Caire di Prefouns (2840), k Passu del Prefouns (2620), k Testě di Tablasses (2851), k Passu di Bresses (2794), k Testě di Bresses (2820) a procházejíc Cimou di Fremamorta (2731), Cle. Fremamorta, kotou 2625, kotou 2675 a kotou 2539, Cimou di Pagari (2686), Cimou di Naucetas (2706), kotami 2660 a 2673, Cle. di Ciriegia (2581), dostihuje Cimy di Mercantour (2775).

2. Od Cimy di Mercantour k Mt. Clapier.

   Viz mapu les Trois Ponts č. 5–6, měř. 1:20.000 a italskou mapu Madonna delle Finestre, měř. 1:20.000.

   Od Cimy di Mercantour probíhá čára kotou 2705, Cle. Mercantour (2611), Cimou Ghilie (2998), kotami 2939 a 2955, Testou della Rovina (2981), kotami 2844 a 2862, Passem della Rovina, Cairem dell' Agnel (2935, 2867, 2784), Cimou del Caire Agnel (2830), Cimou Mallariva (2860), Cimou Cairas (2831), Cimou Cougourda (2881, 2921), Cimou dei Gaisses (2896), kotami 2766, 2824, Cimou del Lombard (2842), kotami 2831, 2717, 2591, 2600 a 2582, Bocciou Forno, Cimou delle Finestre (2657), Col delle Finestre, kotami 2634, 2686 a 2917 a dostihuje Cimy dei Gelas (3143), jde pak kotou 3070 k Cimě della Maledia (3061), odkud běží po okraji stezky Passo del Pagari (2819) a potom sledujíc obecní hranice vyznačené na mapě, dostihuje Passa di Mt. Clapier (2827), točí se na sever a na východ kolem Mt. Clapier (3045) podél správních hranic vyznačených na mapě.

3. Od Mt. Clapier ke Colle di Tenda.

   Viz italskou mapu Madonna delle Finestre a Colle di Tenda, měř. 1:20.000.

   Od Mt. Clapier sleduje čára správní hranice označené na mapě kotami 2915, 2887 a 2562, Passem dell' Agnel a kotou 2679, až k Cimě dell' Agnel (2775).

   Čára pak běží dále na východ, stále se držíc správních hranic vyznačených na mapě kotami 2845 a 2843 Rce. dell Agnel; pak dostihuje Cimy della Scandeiera (2706), překračuje Cle. del Sabbione (2332), postupuje kotami 2373, 2226, 2303 a 2313 k Cimě del Sabbione (2610), kotě 2636, Ptě. Peirafica, kotami 2609, 2585, 2572, 2550 a dostihuje Rca. dell Abisso (2755).

   Čára pokračuje dále podél správních hranic vyznačených na mapě až na východ od koty 2360, pak běží po okraji skalnatých výběžků na sever od Rne. Pian Misson, odkud dostihuje stezky Mt. Becco Rosso a sleduje ji na sever od kot 2181, 2116 a 1915 a běží pak asi 1 kilometr po okraji cesty na sever před tím, než se opět spojí se shora uvedenou stezkou vedoucí ke Colle di Tenda. Stezka a část silnice, jež jsou shora uvedeny, zůstávají na francouzském území.

4. Od Colle di Tenda k Cimě Missun.

   Viz italskou mapu Tenda a Certosa di Pesio, měř. 1:20 000.

   Od Colle di Tenda postupuje čára, nechávajíc stezku na francouzském území, ke kotám 1887 a 2206, pak odbočuje od stezky a sleduje podél hřebenu správní hranice vyznačené na mapě, načež procházejíc kotou 2262 dostihuje Cimy del Becco (2300).

   Směřujíc na sever a podél správních hranic vyznačených na mapě, dostihuje Col della Perla (2086), sleduje stezku, která běží po okraji skalnatého výběžku na Cimě del Cuni ke Col della Boaira, kde ji opouští a sleduje hřeben na sever. Shora zmíněná stezka zůstává na francouzském území.

   Běžíc po okraji skalnatého výběžku, jde dále ke kotě 2275, dosahuje Testy Ciaudon (2386), běží po okraji skalnatých úbočí, překračuje Collu Piana (2219) a dostihuje koty 2355 Mt. delle

Carsene, která zůstává na francouzské půdě, pak sleduje severní hřeben této hory přes Ptu. Straldi (2375), koty 2321 a 2305 nahoru k Pso. Scarason, pak odbočuje na sever až ke kotě 2352, kde se setkává se správními hranicemi vyznačenými na mapě a sleduje tyto hranice přes koty 2510 a 2532 až k Ptě. Marguareis (2651).

Odbočujíc na jih sleduje pak hřeben, prochází kotou 2585 a sestupujíc po skalnaté korunní hraně dostihuje Colle del Lago dei Signori.

Sledujíc stezku na vrcholku, který zůstává na francouzském území, a běžíc pak podél samého hřebenu, přichází k Cimě di Pertega (2402), sestupuje podél skalnatého hřebenu ke Cle. delle Vecchie (2106), odkud jde podél stezky po vrcholku, který ponechává na francouzském území, přes koty 2190, 2162, Cimu del Vescovo (2257) a Cimu di Velega (2366) vzhůru k Mt. Bertrand.

Od Mt. Bertrand (2481) sleduje správní hranice vyznačené na mapě vzhůru ke Cla. Rossa, kde se opět připojuje ke stezce po vrcholku, po jejímž okraji probíhá kotami 2179 a 2252 vzhůru k Cimě Missun (2356), načež vinouc se kolem východní strany tohoto horského vrcholku, sleduje čára shora uvedenou stezku, která zůstává na francouzském území.

5. Od Cimy Missun ke Col de Pegairole.

   Viz mapu Pointe de Lugo, č. 1-2 a 5-6, měř. 1:20.000.

   Sledujíc tutéž stezku na vrcholku, čára překročuje Clu. Cravirora a běží na východ od koty 2265 k Ptě. Farenga. Odbočuje pak od stezky a vine se kolem Cimy Ventosa na východ, načež se připojuje ke stezce Passo di Tanarello a ponechává ve Francii stavby podél této stezky. Čára pak běží podél Mt. Tanarello, překračuje Passo Basera (2038), běží po okraji Mt. Saccarello, která zůstává asi 300 metrů na západ, pak sledujíc nejprve skalnatý hřeben a polní stezku vzhůru k Pso. di Collardente dostihuje hřebenu, který vede vzhůru k Mt. Collardente, ponechávajíc kotu 1762 na francouzském území. V tomto bodě běží po okraji stezky, která zůstává na italském území, a přichází k Mt. Collardente, ponechávajíc na francouzské půdě stezku, která ji překročuje. Čára pak sleduje tuto stezku přes Bassu di Sanson na východ a na jih od koty 1769 vzhůru k stavbám, ležícím asi 500 metrů na východ od Testy della Nava (1934), kteréžto stavby zůstávají na francouzském území.

   Když se dostane k těmto stavbám, odbočí od cesty, připojí se na hřebenu opět k cestě podél hřebenu Testy della Nava, který zůstává na francouzském území, a sleduje ji až k stavbám na jihovýchod od Cimy di Marta či Mt. Vacche, běžíc po jejím okraji z východní strany.

   Odtud běžíc podél hřebenní silnice, jež zůstává na francouzském území, běží po okraji Mt. Ceriana, opouští cestu, aby dosáhla Mt. Grai (2014), a znovu se k ní připojí na sedle (1875), sleduje ji tak, že běží po okraji Cimy della Valetta a Mt. Pietravecchia až ke skalnatému hřebenu.

   Pak překračuje Golu dell' Incisa, běží po hřebenu a kotě 1759 k Mt. Torragio (1972), pak k Cimě di Logambon a Gole del Corvo, běží po okraji Mt. Bauso a Mt. Lega (1552, 1563 a 1556) a sleduje hřeben dolů k Passu di Muratone.

   Podél hřebenní cesty, která zůstává na francouzském území, běží k Mt. Scarassan, na jih od Mt. Battolino a koty 1358 a dostihuje Cly. Pegairole.

6. Od Cly. Pegairole k Mt. Mergo.

   Viz mapu Pointe de Lugo, č. 5-6, San Remo, č. 1-2 a Menton, č. 3-4, měř. 1:20.000.

   Od Cly. Pegairole sleduje čára správní hranice, vyznačené na mapě, ponechávajíc Cisterne Francii, stoupá na Mt. Simonasso, klesá až k sedlu a sleduje cestu do Margheria Suan, kterou ponechává na francouzském území, při čemž horské boudy zůstávají na italském území.

Sledujíc dále cestu, která zůstává na francouzském území, postupuje na východ od Testy d'Alpe k Fontaně dei Draghi, k pramenům u koty 1406, ke kotě 1297, běží po okraji Colly Sgora na východě, prochází kotami 1088, 1016 a 1026, překračuje skalnatý hřeben Mt. Colombin, sleduje kantonální hranice vyznačené na mapě podél Cimy di Reglie (846 a 858), odbočuje od těchto kantonálních hranic na jihozápad a sleduje hřeben Serry dell' Arpetta (543, 474 a 416) dolů k údolnici Royi, kterou překračuje asi 200 metrů na severozápad od mostu Fanghetto.

Čára pak stoupá údolnicí Royi až k bodu ležícímu asi 350 metrů od shora uvedeného mostu. Odbočuje od Royi v tomto bodě a jde na jihozápad ke kotě 566. Od této koty jde na západ, až se setká s roklinou sestupující k Olivettě, kterou sleduje až k cestě, ponechává obytná stavení na této cestě na italském území, stoupá Vle. di Tronto na vzdálenost asi 200 metrů a pak se otáčí ke kotě 410 až k cestě z Olivetty do San Girolamo. Odtud běží na jihovýchod podél této cesty na vzdálenost asi 100 metrů, jde pak zhruba na jihozápad ke kotě 403, běžíc asi na vzdálenost 20 metrů podél a na jih od cesty vyznačené na mapě. Od koty 403 čára sleduje hřeben Pty. Becche až ke kotě 379, pak opět běžíc na jihozápad, překračuje Beveru, sledujíc údolnici směrem k Mt. Mergo, po jejímž okraji běží na jižní straně asi 50 metrů od vrcholu (686), který zůstává na francouzském území, a znovu se připojuje k nynějším hranicím v bodu ležícím asi 100 metrů na jihozápad od tohoto vrcholku.

Příloha III.

Záruky v souvislosti s Mont Cenis a okresem Tenda-Briga.

(Viz článek 9.)

A. Záruky, jež má dáti Francie Italii v souvislosti s odstoupením náhorní roviny Mont Cenis.

I. Pokud jde o dodávku vody z jezera Mont Cenis pro hydroelektrické účely

a) bude Francie tak upravovati dodávku vody z jezera Mont Cenis do podzemních potrubí zásobujících hydroelektrárny v Gran Scala, Venaus a Mompantero, aby dodávala těmto závodům taková množství vody za takové průtokové rychlosti, jaká Italie bude požadovati.

b) Francie bude opravovati a udržovati v dobrém a řádném stavu, a bude-li nutno, obnoví všechna zařízení, jichž je zapotřebí ke kontrole a dodávání vody v souhlase s písmenem a), pokud tato zařízení jsou na francouzském území.

c) Francie oznámí Italii, jak a kdy Italie o to požádá, stav vody v jezeře Mont Cenis a dá jí jakékoliv informace na něj se vztahující, aby Italie mohla určiti množství a spád vody pro dodávku řečeným podzemním potrubím.

d) Francie provede shora uvedená ustanovení s náležitým zřetelem na hospodárnost a bude účtovati Italii skutečné výlohy, které jí tím vzniknou.

II. Pokud jde o výrobu elektřiny vyrobené v hydroelektrárně v Gran Scale

a) Francie bude provozovati hydroelektrárnu v Gran Scale tak, aby vyrobila (pokud to dovolí úprava dodávky vody stanovená v záruce I) taková množství elektřiny a takové výše výkonu, jak je Italie bude požadovati pro uspokojení místních potřeb (které nesmějí podstatně překročiti dosavadní potřeby) v okolí Gran Scaly na francouzském území.

b) Francie bude tak provozovati čerpací stanici při závodu v Gran Scale, aby čerpala vodu do jezera Mont Cenis, jak a kdy to Italie bude požadovati.

c) Francie bude opravovati a udržovati v dobrém a řádném stavu a podle potřeby obnoví celý závod, zahrnující hydroelektrárnu v Gran Scale a čerpací stanici spolu s dálkovým vedením a příslušenstvím závodu v Gran Scale k francouzsko-italským hranicím.

d) Francie povede dálkovým vedením z Gran Scaly k francouzsko-italským hranicím elektřinu, kterou bude Italie požadovati, jak shora uvedeno, a bude dodávati tuto elektřinu Italii v místě, na němž dálkové vedení překročuje francouzsko-italské hranice na italské území.

e) Francie bude udržovati voltáž a kmitočet elektřiny dodávané podle předchozích ustanovení na takové výši, jakou Italie může rozumně požadovati.

f) Francie zařídí společně s Italií telefonické spojení mezi Gran Scalou a Italií a bude s Italií ve styku, aby bylo zajištěno, že závod v Gran Scale, čerpací stanice a dálkové vedení budou provozovány takovým způsobem, aby se vyhovělo předchozím zárukám.

g) Cena, kterou bude Francie účtovati a Italie platiti za elektřinu dodávanou Italii ze závodu v Gran Scale (po uspokojení místní potřeby, jak bylo shora řečeno), bude táž, jako cena účtovaná ve Francii za dodávku podobných množství hydroelektřiny na francouzském území v okolí Mont Cenis, nebo v jiných krajích, kde jsou podobné podmínky.

III. Trvání záruk.

Nebude-li mezi Francií a Italií nic jiného ujednáno, budou tyto záruky platiti na trvalo.

IV. Dohlédací technická komise.

Bude ustavena francouzsko-italská dohlédací technická komise o stejném počtu francouzských a italských členů, aby kontrolovala a usnadnila provádění shora uvedených záruk, jež mají za účel zajistiti Italii stejné výhody, pokud jde o dodávku hydroelektřiny a vody z jezera Mont Cenis, jaké měla před tím, než byl tento kraj odstoupen Francii. Úkolem dohlédací technické komise bude též spolupráce s příslušnými francouzskými technickými orgány, aby bezpečnost níže položených údolí nebyla ohrožena.

B. Záruky, jež Francie jest povinna dáti Italii ve spojení s odstoupením okresu Tenda-Briga Francii.

1. Záruky, že Italii bude zajištěna dodávka elektřiny vyráběné dvěma generátory o kmitočtu $16\ ^{2}/_{3}$ v hydroelektrárně v San Dalmazzo, a dodávka elektřiny vyrobené o kmitočtu 50 v hydroelektrárnách v Le Mesce, San Dalmazzu a Confine, kromě množství, které Francie může požadovati pro dodávku do oblasti Sospelu, Mentonu a Nice, dokud nebudou úplně obnoveny poškozené hydroelektrárny v Breilu a Fontanu, při čemž se předpokládá, že toto množství se s pokračující obnovou těchto elektráren postupně sníží a že jeho síla nepřekročí 5.000 kW a jeho množství 3,000.000 kW hodin měsíčně a že, nevyskytnou-li se zvláštní nesnáze při obnově, bude práce dokončena nejpozději koncem roku 1947:

a) Francie bude provozovati řečené elektrárny tak, aby vyráběly (s omezením, jež může klásti stav vody a s rozumně uskutečnitelným zřetelem na potřebu závodů ležících níže po proudu) taková množství elektřiny při takové výši výkonu, jak je Italie bude požadovati, na prvním místě elektřinu o kmitočtu $16\ ^{2}/_{3}$ pro italské železnice v Ligurii a jižním Piemontu, na druhém místě o kmitočtu 50 pro obecnou potře-

bu, poté, kdy Francie uspokojí potřeby Sospelu, Mentonu a Nice, jak shora uvedeno, a místní potřeby okolí San Dalmazza;

b) Francie bude prováděti opravy a udržovati v dobrém a řádném stavu a podle potřeby obnoví celý závod zahrnující hydroelektrárny v Le Mesce, San Dalmazzu a Confine, spolu s dálkovým vedením a příslušenstvím z elektráren v Le Mesce a Confine do elektrárny v San Dalmazzu a také hlavní dálkové vedení s příslušenstvím z elektrárny v San Dalmazzu na francouzsko-italské hranice;

c) Francie dá Italii zprávu, kdykoliv o to Italie požádá, o průtokové rychlosti vody v Le Mesce a Confine, o množství vody nadržené v San Dalmazzu a o všech ostatních věcech k tomu se vztahujících tak, aby Italie mohla určiti své potřeby elektřiny, jak jsou vyznačeny v písmeni a);

d) Francie rozvede hlavním dálkovým vedením ze San Dalmazza k francouzsko-italským hranicím elektřinu, kterou Italie bude požadovati, jak shora uvedeno, a bude dodávati tuto elektřinu Italii na místech, na nichž tato hlavní dálková vedení přecházejí francouzsko-italské hranice na italské území;

e) Francie bude udržovati voltáž a kmitočet elektřiny dodávané podle předchozích ustanovení na takové výši, jakou Italie bude právě požadovati;

f) Francie zařídí spolu s Italií telefonické spojení mezi San Dalmazzem a Italií a bude s Italií ve styku za tím účelem, aby bylo zajištěno, že řečené hydroelektrárny a dálková vedení budou provozovány tak, aby se vyhovělo předchozím zárukám.

2. Záruka týkající se ceny, kterou Francie bude účtovati Italii za elektřinu dodávanou Italii podle odstavce 1 shora až do doby, kdy tato záruka pomine podle odstavce 3 dole:

   Cena, kterou Francie bude účtovati a Italie platiti za elektřinu dodávanou Italii z hydroelektráren v Le Mesce, San Dalmazzu a Confine poté, kdy Francie uspokojí potřeby Sospelu, Mentonu a Nice a místní potřeby okolí San Dalmazza, jak bylo stanoveno v písmeni a) záruky 1, bude stejná, jako cena účtovaná ve Francii za dodávku podobných množství vodní elektřiny na francouzském území v sousedství hořeního údolí Royi a v ostatních krajích, kde jsou podobné poměry.

3. Záruka rozumné doby, po kterou Francie bude dodávati elektřinu Italii:

   Nedohodne-li se jinak Francie vzájemně s Italií, záruky 1 a 2 budou platiti do 31. prosince 1961 a pominou tímto dnem nebo kterýmkoliv pozdějším 31. prosincem, oznámí-li jeden z obou států druhému státu písemně se lhůtou nejméně dvouletou, že si přeje, aby záruky pozbyly platnosti.

4. Záruka za úplné a slušné užití vod Royi a jejích přítoků Francií a Italií pro výrobu vodní elektřiny:

   a) Francie bude provozovati hydroelektrárny na Royi na francouzském území, při čemž bude bráti rozumně uskutečnitelný zřetel na potřeby níže po proudu ležících závodů. Francie bude předem informovati Italii o tom, jaké množství vody bude každý den pravděpodobně k disposici a dá jakékoliv další příslušné informace.

   b) Dvoustrannými jednáními vypracuje Francie a Italie shodný plán na využití vodních zdrojů řeky Royi, jenž bude vzájemně vyhovovati oběma stranám.

5. Bude zřízena komise nebo podobná instituce, na níž se strany dohodnou, aby dohlížela na provádění plánu uvedeného v písmeni b) záruky 4 a na usnadnění provádění záruky 1-4.

Příloha IV.

Ustanovení, na nichž se dohodla rakouská a italská vláda 5. září 1946.

(Původní anglický text, jak byl podepsán oběma smluvními stranami a sdělen pařížské konferenci 6. září 1946.)

(Viz článek 10.)

1. Německy mluvícím obyvatelům bolzanské provincie a sousedních dvoujazyčných obcí trentské provincie bude zajištěna úplná rovnost práv s italsky mluvícími obyvateli v rámci zvláštních ustanovení, majících za účel zabezpečiti národnost a kulturní a hospodářský rozvoj německy mluvící části obyvatelstva.

   V souhlase se zákony již vydanými, nebo jež budou vydány, bude německy mluvícím občanům přiznáno toto:

   a) obecné a střední školství s mateřským vyučovacím jazykem;
   b) rovnoprávnost německého a italského jazyka ve veřejných úřadech a veřejných listinách, jakož i dvoujazyčné místopisné označování;
   c) právo obnoviti německá příjmení, která byla nedávno poitalštěna;
   d) rovnost v právech při přijímání do veřejných služeb, aby se dosáhlo přiměřenějšího poměru v počtu zaměstnanců obou národnostních skupin.

2. Obyvatelstvu shora uvedených pásem bude povolen výkon samosprávné místní zákonodárné a výkonné moci. Rámec, v němž uvedená ustanovení o autonomii se budou prováděti, bude stanoven po poradě také s místními zástupci německy mluvící části obyvatelstva.
3. Italská vláda ve snaze vybudovati dobré sousedské vztahy mezi Rakouskem a Italií se zavazuje, že po poradě s rakouskou vládou a do jednoho roku po podepsání této smlouvy:

   a) zreviduje v duchu spravedlnosti a velkodušnosti otázku opcí pro občanství vyplývající z dohody Hitlera s Mussolinim z roku 1939;
   b) sjedná dohodu o vzájemném uznání platnosti určitých akademických titulů a universitních diplomů;
   c) sepíše úmluvu o volném průjezdu osob a průvozu zboží mezi severními a východními Tyroly nejen po železnici, nýbrž i po silnici, a to pokud možno v největší míře;
   d) uzavře zvláštní dohody pro usnadnění rozšířeného malého pohraničního styku a místní výměny určitých množství typických výrobků a zboží mezi Rakouskem a Italií.

Příloha V.

Dodávka vody pro Gorici a okolí.

(Viz článek 13.)

1. Jugoslavie jako vlastník bude udržovati a provozovati prameny a zařízení pro rozvod vody ve Fonte Fredda a Moncoroně a bude udržovati dodávku vody do té části obce Gorice, která podle ustanovení této smlouvy zůstává v Italii. Italie bude dále udržovati a provozovati nádrž a vodní distribuční systém na italském území, který je napájen shora uvedenými prameny, a bude udržovati dodávku vody do těch oblastí Jugoslavie, které podle ustanovení této smlouvy připadnou Jugoslavii, a jimž je voda dodávána z italského území.

2. Voda takto dodávaná bude dodávána v množství, které bylo kraji obvykle dříve dodáváno. Kdyby spotřebitelé v jednom či druhém státě potřebovali další množství vody, prozkoumají obě vlády věc společně za tím účelem, aby se dohodly o opatřeních, která mohou býti rozumně požadována k uspokojení těchto potřeb. Kdyby z přírodních příčin došlo k dočasnému snížení množství vody, které by bylo po ruce, bude rozvod vody ze shora uvedených zdrojů spotřebitelům v Jugoslavii a Italii snížen v poměru k jejich dřívější spotřebě.
3. Cena, kterou zaplatí obec Gorice Jugoslavii za dodanou vodu, a cena, kterou budou platiti spotřebitelé na jugoslávském území obci Gorici, bude vypočtena pouze na základě provozních a udržovacích výloh zařízení pro zásobování vodou a nových investic, jichž bude třeba k provedení těchto ustanovení.
4. Jugoslavie a Italie uzavřou do jednoho měsíce ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, dohodu, která určí závazky, jež pro každý stát vyplynou z předcházejících ustanovení, a stanoví výši náhrady, která má býti zaplacena podle těchto ustanovení. Obě vlády zřídí společnou komisi ke kontrole provádění řečené dohody.
5. Po uplynutí období 10 let ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, Jugoslavie a Italie prozkoumají předchozí ustanovení ve světle poměrů té doby, aby zjistily, zda by něco v ustanoveních nemělo býti změněno, a provedou změny a přičiní dodatky, na nichž se shodnou. Jakékoliv spory, které by mohly vzniknouti při tomto přezkoumání, budou řešeny postupem vytčeným v článku 87 této smlouvy.

Příloha VI.

Stálý statut Svobodného území terstského.

(Viz článek 21.)

Článek 1.

Oblast svobodného území.

Oblastí Svobodného území terstského bude území uvnitř hranic popsaných v článcích 4 a 22 této smlouvy, jak budou vytýčeny podle článku 5 této smlouvy.

Článek 2.

Celistvost a nezávislost.

Celistvost a nezávislost Svobodného území bude zajištěna Radou bezpečnosti Organisace Spojených národů. Tato zodpovědnost znamená, že Rada

a) zajistí zachovávání tohoto statutu a zvláště ochranu základních lidských práv obyvatelů,
b) zajistí udržování veřejného pořádku a bezpečnosti ve Svobodném území.

Článek 3.

Demilitarisace a neutralita.

1. Svobodné území bude demilitarisováno a prohlášeno neutrálním.
2. Ve Svobodném území nebudou povoleny žádné ozbrojené síly, leda podle rozhodnutí Rady bezpečnosti.
3. Ve Svobodném území nebudou povoleny žádné polovojenské útvary, ani jejich cvičení nebo činnost.

4. Vláda Svobodného území neuzavře se žádným státem ani nebude projednávati vojenské dohody nebo závazky.

Článek 4.

Lidská práva a základní svobody.

Ústava Svobodného území zajistí všem osobám podléhajícím pravomoci Svobodného území, bez rozdílu národnosti, pohlaví, jazyka nebo náboženství, užívání lidských práv a základních svobod, čítajíc v to svobodu vyznání, jazyka, projevu a tisku, vyučování, shromažďování a spolčování. Občanům Svobodného území bude zajištěna rovnost při přijímání do veřejné služby.

Článek 5.

Občanská a politická práva.

Žádná osoba, která získala občanství Svobodného území, nesmí býti zbavena svých občanských a politických práv, leč na základě soudního potrestání za porušení trestních zákonů Svobodného území.

Článek 6.

Státní občanství.

1. Italští státní příslušníci, kteří dne 10. června 1940 měli bydliště v oblasti ležící uvnitř hranic Svobodného území, a jejich děti, narozené po tomto dni, stanou se původními státními příslušníky Svobodného území s plnými občanskými a politickými právy. Nabytím státního občanství Svobodného území pozbudou svou italskou státní příslušnost.
2. Vláda Svobodného území učiní však opatření, aby osoby uvedené v odstavci 1, starší než 18 let (nebo osoby ženaté nebo vdané bez ohledu na to, zda jsou mladší nebo starší) a jejichž obcovací řečí jest italština, měly právo optovati pro italské občanství do 6 měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti za podmínek, jež budou v ústavě uvedeny. O každé osobě, která bude takto optovati, se bude míti za to, že znovu nabyla italské státní příslušnosti. Opce manžela nebude zakládati opci se strany manželky. Avšak opce otcova nebo není-li otec na živu, opce matčina, bude se samočinně vztahovati na všechny svobodné děti mladší než 18 let.
3. Svobodné území může žádati na těch, kdo použili výhody opce, aby se přestěhovali do Italie do jednoho roku ode dne, kdy byla opce vykonána.
4. Podmínky, za nichž mohou získati státní občanství osoby, jež nemají nárok na původní občanství, budou stanoveny Ústavodárným shromážděním Svobodného území a vtěleny do ústavy. Tyto podmínky však vyloučí z práva nabýti státního občanství členy bývalé italské fašistické policie (O. V. R. A.), kteří nebyli očištěni příslušnými úřady, čítajíc v ně spojenecké vojenské úřady, které byly pověřeny správou oblasti.

Článek 7.

Úřední jazyky.

Úředními jazyky Svobodného území bude italština a slovinština. Ústava určí, v kterých případech bude možno užívati chorvatštiny jako třetího úředního jazyka.

Článek 8.

Vlajka a znak.

Svobodné území bude míti svoji vlastní vlajku a znak. Jeho vlajkou bude tradiční vlajka města Terstu a znakem jeho historický znak.

Článek 9.

Vládní orgány.

Vládou Svobodného území bude guvernér, vládní rada, Lidové shromáždění volené lidem Svobodného území a soudy. Svoji příslušnou moc budou vykonávati podle ustanovení tohoto statutu a podle ústavy Svobodného území.

Článek 10.

Ústava.

1. Ústava Svobodného území bude vypracována ve shodě s demokratickými zásadami a bude přijata Ústavodárným shromážděním dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů. Ústava bude vypracována tak, aby se shodovala s ustanoveními tohoto statutu a nenabude účinnosti, dokud tento statut nenabude účinnosti.
2. Bude-li se guvernér domnívati, že některá ustanovení ústavy navrhované Ústavodárným shromážděním, nebo některé pozdější dodatky k ní odporují statutu, může zabrániti tomu, aby nabyly účinnosti, s tím, že věc bude odevzdána k rozhodnutí Radě bezpečnosti, nepřijme-li Shromáždění jeho názory a doporučení.

Článek 11.

Jmenování guvernéra.

1. Guvernér bude jmenován Radou bezpečnosti po poradě s jugoslávskou a italskou vládou. Nebude příslušníkem Jugoslavie, Italie nebo Svobodného území. Bude jmenován na pět let a může býti znovu jmenován. Jeho plat a přídavky půjdou k tíži Spojených národů.
2. Guvernér může pověřiti osobu, již si vybere, aby ho zastupovala, je-li dočasně vzdálen nebo není-li dočasně s to plniti své povinnosti.
3. Má-li Rada bezpečnosti za to, že guvernér nesplnil své povinnosti, může jej suspendovati, a s náležitou zárukou, že bude předtím podroben vyšetřování a že bude vyslechnut, zbaviti úřadu. Bude-li suspendován, propuštěn nebo zemře-li nebo onemocní, může Rada bezpečnosti ustanoviti nebo jmenovati jinou osobu, která bude zastávati funkci zatímního guvernéra do té doby, než guvernér se uzdraví nebo než bude jmenován nový guvernér.

Článek 12.

Moc zákonodárná.

Zákonodárnou moc bude vykonávati Lidové shromáždění, složené z jedné komory, zvolené podle zásady poměrného zastoupení občany Svobodného území obého pohlaví. Volby do Shromáždění se budou konati všeobecným, rovným, přímým a tajným hlasováním.

Článek 13.

Vládní rada.

1. S výhradou odpovědnosti svěřené guvernéru tímto statutem, bude výkonnou moc na Svobodném území vykonávati vládní rada, kterou vytvoří Lidové shromáždění, jemuž bude zodpovědna.
2. Guvernér bude míti právo zúčastniti se každé schůze vládní rady. Může pronésti své mínění o všech otázkách, týkajících se jeho úkolů.
3. Bude-li se vládní rada zabývati otázkami, týkajícími se věcí, za něž jest zodpovědný ředitel veřejné bezpečnosti a ředitel svobodného přístavu, budou pozváni, aby se zúčastnili schůzí rady a projevili tam svůj názor.

Článek 14.

Výkon soudní moci.

Soudní moc budou ve Svobodném území vykonávati soudy, zřízené podle ústavy a podle zákonů Svobodného území.

Článek 15.

Svoboda a nezávislost soudů.

Ústava Svobodného území zaručí úplnou svobodu a nezávislost soudů a zavede odvolací řízení.

Článek 16.

Jmenování soudců.

1. Guvernér bude jmenovati soudce z řad kandidátů, navržených vládní radou, nebo jiných osob po poradě s vládní radou, neustanoví-li ústava jiný způsob obsazování soudcovských míst; s výhradou záruk, které stanoví ústava, může odvolati soudce, je-li jejich chování neslučitelné s jejich soudní funkcí.
2. Lidové shromáždění může vyzvati guvernéra dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů, aby vyšetřil jakékoliv obvinění vznesené proti některému členu soudcovského sboru, které, kdyby bylo prokázáno, by bylo dostatečným důvodem pro jeho suspendování nebo sesazení.

Článek 17.

Odpovědnost guvernéra radě bezpečnosti.

1. Guvernér, jako zástupce Rady bezpečnosti, bude odpovědný za dohled nad zachováváním tohoto statutu, čítajíc v to ochranu základních lidských práv obyvatelů a péči o to, aby vláda Svobodného území udržovala veřejný pořádek a bezpečnost podle tohoto statutu, ústavy a zákonů Svobodného území.
2. Guvernér bude podávati Radě bezpečnosti výroční zprávy o tom, jak jest prováděn statut, a jak plní své úkoly.

Článek 18.

Práva shromáždění.

Lidové shromáždění bude oprávněno zkoumati a projednávati každou otázku, týkající se zájmů Svobodného území.

Článek 19.

Usnášení zákonů.

1. Zákony mohou navrhovati členové Lidového shromáždění, vládní rada, jakož i guvernér ve věcech, které se podle jeho mínění týkají úkolů Rady bezpečnosti, jak jsou vymezeny v článku 2 tohoto statutu.
2. Žádný zákon nenabude účinnosti, dokud nebude vyhlášen. Vyhlašování zákonů se bude díti podle ústavy Svobodného území.
3. Zákony, přijaté Shromážděním, musí býti před vyhlášením předloženy guvernérovi.
4. Má-li guvernér za to, že takové zákony odporují tomuto statutu, může je vrátiti Shromáždění do deseti dnů ode dne, kdy mu byly předloženy, se svými připomínkami a doporučeními. Nevrátí-li guvernér zákony v této desítidenní lhůtě neb oznámí-li v téže lhůtě Shromáždění, že k nim nemá žádných připomínek nebo doporučení, budou zákony ihned vyhlášeny.
5. Dá-li Shromáždění najevo, že odmítá vzíti zpět zákony, které mu guvernér vrátil, nebo je změniti podle jeho připomínek nebo doporučení, předloží guvernér věc ihned Radě bezpečnosti, ledaže by byl ochoten odvolati připomínky nebo doporučení, načež bude zákon ihned vyhlášen. Guvernér rovněž předloží bezodkladně Radě bezpečnosti každé sdělení, které Shromáždění bude chtíti v této věci učiniti Radě bezpečnosti.
6. Zákony, jež budou podle ustanovení předcházejícího odstavce předloženy Radě bezpečnosti, budou vyhlášeny pouze na její pokyn.

Článek 20.

Práva guvernérova ve věcech správních.

1. Guvernér může požádati vládní radu, aby odložila provádění správních opatření, která podle jeho názoru jsou v rozporu s jeho úkoly, jak jsou vymezeny v tomto statutu (zachovávání statutu; udržování veřejného pořádku a bezpečnosti; šetření lidských práv). Činí-li vládní rada námitky, může guvernér zastaviti provádění těchto správních opatření a guvernér nebo vládní rada může celou věc předložiti Radě bezpečnosti, aby o ní rozhodla.
2. Ve věcech, týkajících se jeho úkolů, jak jsou určeny statutem, může guvernér navrhnouti vládní radě, aby učinila jakákoliv správní opatření. Nepřijme-li vládní rada takové návrhy, může guvernér bez újmy ustanovení článku 22 tohoto statutu předložiti věc Radě bezpečnosti k rozhodnutí.

Článek 21.

Rozpočet.

1. Vládní radě přísluší příprava návrhu rozpočtu Svobodného území, obsahujícího příjmy i vydání, a předložení tohoto návrhu Lidovému shromáždění.
2. Neodhlasuje-li Shromáždění rozpočet v náležité lhůtě, bude v novém rozpočtovém období používáno rozpočtu pro předešlé období do té doby, dokud nebude odhlasován nový rozpočet.

Článek 22.

Zvláštní práva guvernérova.

1. Aby mohl splniti úkoly, za něž je odpovědný Radě bezpečnosti podle tohoto statutu, může guvernér v případech, které podle jeho mínění nesnesou odkladu, ohrožují nezávislost nebo celistvost Svobodného území, veřejný pořádek nebo šetření lidských práv, přímo nařídit a žádati provedení vhodných opatření s podmínkou, že o tom ihned podá zprávu Radě bezpečnosti.

V takovém případě může guvernér, pokládá-li to za nutné, vzíti do svých rukou řízení bezpečnostní služby.

2. Lidové shromáždění může podávati Radě bezpečnosti žádosti o rozhodnutí v každém případě, kdy guvernér použije práv, která mu byla přiznána odstavcem 1 tohoto článku.

Článek 23.

Právo milosti a změny trestu.

Právo milosti a změny trestu přísluší guvernéru; bude je vykonávati podle ustanovení, jež budou pojata do ústavy.

Článek 24.

Zahraniční styky.

1. Guvernér se postará o to, aby zahraniční styky Svobodného území byly vedeny podle ustanovení statutu, ústavy a zákonů Svobodného území. K tomu cíli bude míti guvernér právo zabrániti tomu, aby nabyly účinnosti smlouvy nebo dohody, týkající se zahraničních styků, které podle jeho názoru jsou v rozporu se statutem, ústavou nebo zákony Svobodného území.
2. Smlouvy a dohody, jakož i exequatur a konsulské patenty bude podepisovati guvernér spolu se zástupcem vládní rady.
3. Svobodné území může býti nebo se státi stranou v mezinárodních úmluvách, nebo se státi členem mezinárodních organisací, pokud cílem těchto úmluv nebo organisací jest úprava věcí hospodářských, technických, kulturních, sociálních nebo zdravotnických.
4. Hospodářská unie nebo sdružení výlučného rázu s kterýmkoli státem nejsou slučitelny s povahou Svobodného území.
5. Svobodné území terstské uzná plně platnost mírové smlouvy s Italií a provede ta ustanovení této smlouvy, která se na ně vztahují. Svobodné území rovněž uzná plně platnost ostatních dohod a ujednání, které byly nebo budou sjednány spojenými a sdruženými mocnostmi pro obnovení míru.

Článek 25.

Nezávislost guvernéra a jeho úřednictva.

Při plnění svých úkolů nebude guvernér a jeho úřednictvo vyžadovati nebo přijímati pokyny od žádné vlády ani od žádného jiného úřadu kromě Rady bezpečnosti. Zdrží se jakéhokoliv jednání, jež by se mohlo nepříznivě odraziti na jejich postavení jako mezinárodních úředníků, odpovědných pouze Radě bezpečnosti.

Článek 26.

Jmenování správních úředníků a jejich zbavování úřadu.

1. Veřejní úředníci ve Svobodném území budou jmenováni výhradně na základě schopností, odborných znalostí a bezúhonnosti.
2. Úředníci správních orgánů budou moci býti zbaveni úřadu pouze pro neschopnost nebo vážný poklesek a ke zbavení úřadu bude moci dojíti pouze s náležitou zárukou vyšetření a výslechu dotčeného, jež bude stanovena zákonem.

Článek 27.

Ředitel bezpečnostní služby.

1. Vládní rada předloží guvernérovi seznam kandidátů na místo ředitele veřejné bezpečnosti. Guvernér bude jmenovati ředitele z řad kandidátů, kteří mu budou navrženi, nebo z řad jiných osob, po poradě s vládní radou. Může také propustiti ředitele veřejné bezpečnostní služby po poradě s vládní radou.
2. Ředitel veřejné bezpečnosti nesmí býti státním příslušníkem jugoslávským nebo italským.
3. Ředitel veřejné bezpečnosti bude normálně podřízen přímo vládní radě, od níž bude dostávati pokyny o věcech spadajících do jeho působnosti.
4. Guvernér bude:
    a) dostávati pravidelné zprávy od ředitele veřejné bezpečnosti a bude se s ním raditi o všech věcech spadajících do ředitelovy působnosti;
    b) bude vládní radou zpravován o pokynech, které rada bude dávati řediteli veřejné bezpečnosti, a bude se moci o nich vyjadřovati.

Článek 28.

Policie.

1. Pro zachování veřejného pořádku a bezpečnosti podle statutu, ústavy a zákonů Svobodného území, vláda Svobodného území bude oprávněna míti policii a bezpečnostní službu.
2. Členové policie a bezpečnostní služby budou přijímáni ředitelem veřejné bezpečnosti a budou moci jím býti propuštěni.

Článek 29.

Místní správa.

Ústava Svobodného území bude obsahovati ustanovení o zřízení místních správních orgánů, spočívajících na demokratických zásadách, čítajíc v to všeobecné, rovné, přímé a tajné hlasování na podkladě poměrného zastoupení.

Článek 30.

Měna.

Svobodné území bude míti svou vlastní měnu.

Článek 31.

Železnice.

Pokud tím nejsou dotčena jeho vlastnická práva k železnicím uvnitř jeho hranic a jeho řízení železniční správy, může Svobodné území sjednati s Jugoslavií a Italií dohody k tomu cíli, aby byl zajištěn výkonný a hospodárný provoz jeho železnic. Takové dohody by určily, kdo jest zodpověden za provoz železnic vedoucích do Jugoslavie nebo Italie, jakož i za provoz terstské konečné stanice a onoho úseku trati, který je všem společný. V tomto posledním případě může provozovati dopravu zvláštní komise, složená ze zástupců Svobodného území, Jugoslavie a Italie pod předsednictvím zástupce Svobodného území.

Článek 32.

Obchodní letectví.

1. Obchodním letadlům, registrovaným na území některého ze Spojených národů, který dává na svém území stejná práva obchodním letadlům zaregistrovaným na Svobodném území, budou přiznána mezinárodní obchodní letecká práva, čítajíc v to právo přistávati pro doplnění pohonných hmot a pro opravy, právo přeletu nad Svobodným územím bez přistání a právo použíti pro účely dopravy letišť, která budou určena příslušnými úřady Svobodného území.
2. Tato práva budou podléhati pouze těm omezením, která budou zavedena bez diskriminace zákony a nařízeními platnými na Svobodném území a v dotčených zemích, nebo která vyplývají ze zvláštní povahy Svobodného území, jakožto území neutrálního a demilitarisovaného.

Článek 33.

Registrace plavidel.

1. Svobodné území má právo zříditi rejstříky pro registraci lodí a plavidel, které jsou vlastnictvím vlády Svobodného území neb osob neb organisací, jež mají své bydliště nebo sídlo na Svobodném území.
2. Svobodné území zřídí zvláštní lodní rejstříky pro československé a švýcarské lodi a plavidla, požádají-li o to tyto vlády, jakož i rejstříky pro maďarské a rakouské lodi a plavidla, požádají-li o to tyto vlády po uzavření mírové smlouvy s Maďarskem, nebo po uzavření smlouvy o obnovení nezávislosti Rakouska. Lodi a plavidla zapsaná v těchto rejstřících budou plouti pod vlajkou svých příslušných zemí.
3. Při provádění shora uvedených ustanovení a s omezeními vyplývajícími z jakékoliv mezinárodní úmluvy, která by byla sjednána o těchto otázkách za účasti vlády Svobodného území, bude míti tato vláda právo stanoviti takové podmínky pro registraci, ponechání v rejstříku nebo vyškrtnutí z něho, které by zabránily jakémukoliv zneužití výhod takto poskytnutých. Zvláště pokud jde o lodi a plavidla, zaregistrované podle odstavce 1 shora, bude registrace omezena na lodi a plavidla řízená ze Svobodného území a pravidelně obsluhující potřeby a zájmy Svobodného území. Pokud jde o lodi a plavidla zaregistrovaná podle odstavce 2 shora, bude registrace omezena na lodi a plavidla, jejichž základním přístavem jest Terst a jež obsluhují pravidelně a trvale potřeby svých příslušných zemí přes terstský přístav.

Článek 34.

Svobodný přístav.

Ve Svobodném území bude zřízen svobodný přístav, který bude spravován podle ustanovení mezinárodního řádu, vypracovaného Radou zahraničních ministrů a schváleného Radou bezpečnosti. Text řádu jest přiložen k této smlouvě (příloha VIII). Vláda Svobodného území vydá všechny potřebné zákony a učiní všechna potřebná opatření, aby ustanovení tohoto řádu byla provedena.

Článek 35.

Svoboda průvozu.

Svobodné území a státy, přes jejichž území se zboží provází, zajistí podle obvyklých mezinárodních dohod svobodný průvoz zboží dopravovaného po železnici mezi svobodným přístavem a státy, jimž slouží, bez jakékoliv diskriminace a bez cla nebo poplatků jiných než poplatků vybíraných za prokázané služby.

Článek 36.

Výklad statutu.

Vyjma případy, pro něž kterýkoliv článek tohoto statutu výslovně předepisuje jiný postup, bude každý spor o výklad nebo provádění statutu, který nebyl urovnán přímým jednáním, neshodnou-li se strany vzájemně na jiném způsobu jeho vyřízení, na žádost jedné nebo druhé sporné strany předložen komisi, složené ze zástupce každé ze stran a třetího člena, jenž bude vybrán vzájemnou dohodou obou stran z příslušníků třetího státu. Nedohodnou-li se obě strany do jednoho měsíce o jmenování třetího člena, může kterákoliv ze stran požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby ho jmenoval. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

Článek 37.

Změna statutu.

Tento statut bude tvořiti stálý statut Svobodného území s tím, že bude moci později býti jakkoliv změněn Radou bezpečnosti. Lidové shromáždění bude moci podávati Radě bezpečnosti žádosti o změnu statutu usnesením, přijatým většinou dvou třetin odevzdaných hlasů.

Článek 38.

Počátek účinnosti statutu.

Tento statut nabude účinnosti dnem, který stanoví Rada bezpečnosti, Organisace Spojených národů.

Příloha VII.

Řád pro zatímní správu Svobodného území terstského.

(Viz článek 21.)

Správa Svobodného území terstského bude se říditi těmito ustanoveními, dokud stálý statut nenabude účinnosti.

Článek 1.

Guvernér nastoupí úřad ve Svobodném území co nejdříve poté, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Dokud guvernér nenastoupí svůj úřad, budou Svobodné území dále spravovati spojenecká vojenská velitelství, každé ve svém pásmu.

Článek 2.

Jakmile guvernér nastoupí svůj úřad ve Svobodném území, bude míti právo sestaviti prozatímní vládní radu z osob majících bydliště ve Svobodném území a po poradě s jugoslávskou a italskou vládou. Guvernér bude míti právo prováděti změny ve složení prozatímní vládní rady, kdykoliv to uzná za nutné. Guvernér a prozatímní vládní rada budou vykonávati své funkce způsobem předepsaným ustanoveními Stálého statutu, pokud se ukáže, že tato ustanovení jsou proveditelná a pokud nejsou nahrazena tímto řádem. Stejně se bude používati všech ostatních ustanovení Stálého statutu za trvání zatímní správy, pokud se ukáže, že tato ustanovení jsou proveditelná a pokud nejsou nahrazena tímto řádem.

Ve své činnosti se bude guvernér říditi hlavně potřebami obyvatelstva a jeho blahobytem.

Článek 3.

Sídlo vlády bude zřízeno v Terstu. Guvernér bude podávati své zprávy přímo předsedovi Rady bezpečnosti a bude touto cestou dodávati Radě bezpečnosti všechny potřebné informace o správě Svobodného území.

Článek 4.

Přední povinností guvernérovou bude zajistiti veřejný pořádek a bezpečnost. Bude zatímně jmenovati ředitele veřejné bezpečnosti, který nově uspořádá policejní sbor a bezpečnostní úřady a bude je spravovati.

Článek 5.

a) Ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude stav vojenských oddílů, jež budou tvořiti posádku Svobodného území, převyšovati 5000 mužů Spojeného království, 5000 mužů Spojených států amerických a 5000 mužů Jugoslavie.
b) Tato vojska budou dána guvernérovi k disposici na dobu 90 dnů poté, kdy nastoupí svůj úřad ve Svobodném území. Po uplynutí této doby nebudou již v guvernérově disposici a budou stažena ze Svobodného území v další lhůtě 45 dnů, neoznámí-li guvernér Radě bezpečnosti, že podle jeho mínění by část těchto vojsk, nebo žádná z nich neměla býti v zájmu Svobodného území stažena. V tomto druhém případě vojska vyžádaná guvernérem zůstanou tam nejdéle 45 dnů poté, kdy guvernér oznámí Radě bezpečnosti, že bezpečnostní úřady mohou udržeti pořádek ve Svobodném území bez pomoci cizích vojsk.
c) Stažení vojsk předepsané v odstavci b) bude provedeno tak, aby poměr mezi vojsky tří zúčastněných mocností, předepsaný odstavcem a), byl pokud možno zachován.

Článek 6.

Guvernér bude míti právo obrátiti se kdykoliv na velitele těchto oddílů se žádostí o pomoc a tato pomoc mu bude ihned poskytnuta. Guvernér se poradí, kdykoliv to bude možno, s příslušnými vojenskými veliteli, dříve než vydá své pokyny, nebude se však vměšovati do vojenských disposic s vojskem, jež provádí jeho pokyny. Každý velitel má právo hlásiti své vládě pokyny, které mu guvernér dal, při čemž zpraví guvernéra o obsahu takových hlášení. Příslušná vláda má právo odepříti účast svého vojska na operaci, o niž jde, a zpraví o tom Radu bezpečnosti.

Článek 7.

Guvernér a velitelé vojenských oddílů, daných k disposici Spojeným královstvím, Spojenými státy americkými a Jugoslavií, se dohodnou na nutných opatřeních o ubytování, správě a zásobování těchto oddílů.

Článek 8.

Guvernér bude po poradě s prozatímní vládní radou zodpovědn za uspořádání voleb členů Ústavodárného shromáždění podle ustanovení obsažených ve statutu o volbách do Lidového shromáždění.

Volby se budou konati nejpozději do čtyř měsíců poté, kdy guvernér nastoupí svůj úřad. Není-li to z technických důvodů možno, podá o tom guvernér zprávu Radě bezpečnosti.

Článek 9.

Guvernér připraví v dohodě s prozatímní vládní radou prozatímní rozpočet a prozatímní vývozní a dovozní program, a přesvědčí se, zda prozatímní vládní rada činí vhodná opatření pro správu financí Svobodného území.

Článek 10.

Nynější zákony a nařízení zůstanou v platnosti, pokud je guvernér nezruší nebo nesuspenduje a až do té doby, kdy tak učiní. Guvernér bude míti právo měniti se souhlasem většiny prozatímní vládní rady platné zákony a nařízení a vydávati nové zákony a nařízení. Tyto změněné a nové zákony a nařízení, jakož i guvernérovy dekrety o zrušení a suspendování zákonů a nařízení budou platiti, nebudou-li a pokud nebudou změněny, odvolány nebo nahrazeny rozhodnutími Lidového shromáždění nebo vládní rady v jejich příslušném oboru působnosti poté, kdy ústava nabude účinnosti.

Článek 11.

Dokud nebude zavedena zvláštní měna pro Svobodné území, zůstane italská lira zákonným platidlem ve Svobodném území. Italská vláda poskytne Svobodnému území devisy a potřebná platidla za podmínek, které nebudou méně příznivé, než podmínky platící v Italii.

Italie a Svobodné území uzavrou dohodu k provedení shora uvedených ustanovení, jakož i k urovnání jakýchkoliv otázek mezi oběma vládami, jež se může ukázati nutným.

Příloha VIII.

Řád pro Svobodný přístav terstský.

(Viz článek 21.)

Článek 1.

1. Aby se zajistilo, že všechen mezinárodní obchod a Jugoslavie, Italie a státy střední Evropy budou moci rovnoprávně používati přístavních a průvozních výhod Terstu takovým způsobem, jaký je obvyklý v ostatních svobodných přístavech světa:
    a) bude zřízen ve Svobodném území terstském bezcelný svobodný přístav v mezích, které stanoví článek 3 tohoto řádu, nebo které budou podle něho stanoveny;
    b) zboží, procházející Svobodným přístavem terstským, bude požívati svobody průvozu za podmínek stanovených článkem 16 tohoto řádu.
2. Mezinárodní režim Svobodného přístavu se bude říditi ustanoveními tohoto řádu.

Článek 2.

1. Svobodný přístav bude zřízen a spravován jako státní korporace Svobodného území, mající všechny vlastnosti právnické osoby a bude působiti podle ustanovení tohoto řádu.

2. Všechen italský státní a polostátní majetek na území svobodného přístavu, který podle ustanovení této smlouvy připadne Svobodnému území, přejde bez náhrady na svobodný přístav.

Článek 3.

1. Oblast svobodného přístavu bude zahrnovati území a zařízení svobodných pásem terstského přístavu v hranicích z roku 1939.
2. Status Svobodného území a svobodného přístavu vylučuje, aby ve svobodném přístavu byla zřizována zvláštní pásma pod výlučnou pravomocí kteréhokoliv státu.
3. Aby se však vyhovělo zvláštním potřebám jugoslávské a italské plavby v Jaderském moři, bude moci ředitel svobodného přístavu na žádost jugoslávské nebo italské vlády a se souhlasem mezinárodní komise, o níž jedná článek 21, vyhraditi obchodním lodím plujícím pod vlajkou jednoho nebo druhého z těchto dvou států výlučné právo na užívání kotviště v některých částech oblasti svobodného přístavu.
4. Bude-li třeba rozšířiti oblast svobodného přístavu, bude možno provésti toto rozšíření na návrh ředitele svobodného přístavu rozhodnutím vládní rady se souhlasem Lidového shromáždění.

Článek 4.

Pokud tento řád neustanovuje jinak, budou se zákony a nařízení platná ve Svobodném území vztahovati na osoby a na majetek uvnitř hranic svobodného přístavu, a úřady pověřené jejich prováděním na Svobodném území budou vykonávati své funkce uvnitř hranic svobodného přístavu.

Článek 5.

1. Obchodním plavidlům a zboží všech zemí bude povolen neomezený přístup do svobodného přístavu pro nakládání a vykládání jak zboží průvozního, tak i zboží dopravovaného do Svobodného území nebo z něho odesílaného.
2. Úřady Svobodného území neuvalí na zboží při jeho dovozu do svobodného přístavu, vývozu z něho nebo průvozu žádná cla nebo poplatky jiné než poplatky vybírané za prokázané služby.
3. Pokud však jde o zboží dovezené přes svobodný přístav pro spotřebu uvnitř hranic Svobodného území nebo vyvezené z tohoto území přes svobodný přístav, bude na ně užito příslušných zákonů a nařízení, platných ve Svobodném území.

Článek 6.

Ve svobodném přístavu bude podle všeobecných pravidel, vydaných ředitelem svobodného přístavu, dovoleno ukládati zboží v celních a jiných skladištích, prohlížeti je, tříditi, baliti a přebalovati a prováděti úkony, podobné těm, které se obvykle konaly ve svobodných pásmech terstského přístavu.

Článek 7.

1. Ředitel svobodného přístavu může také dovoliti zpracování zboží v obvodu svobodného přístavu.
2. Průmyslová výrobní činnost bude ve Svobodném přístavu dovolena těm podnikům, které byly ve svobodných pásmech terstského přístavu před tím, než tento řád nabyl účinnosti. Vládní rada může na návrh ředitele svobodného přístavu povoliti zřízení nových průmyslových podniků uvnitř hranic svobodného přístavu.

Článek 8.

Úřady Svobodného území budou oprávněny prováděti inspekci uvnitř svobodného přístavu v rozsahu, v němž jí bude zapotřebí, aby bylo vynuceno zachovávání celních nebo jiných předpisů Svobodného území, jejichž účelem jest zabrániti podloudnictví.

Článek 9.

1. Úřady Svobodného území budou oprávněny stanoviti a vybírati přístavní poplatky ve svobodném přístavu.
2. Ředitel svobodného přístavu stanoví všechny poplatky za užívání zařízení a služeb svobodného přístavu. Tyto poplatky musí býti rozumné a musí odpovídati nákladu na provoz, správu, udržování a zvelebování svobodného přístavu.

Článek 10.

Při stanovení a vybírání přístavních poplatků a jiných dávek ve svobodném přístavu, uvedených v článku 9 shora, jakož i při poskytování služeb a používání zařízení svobodného přístavu, nesmí býti žádné diskriminace podle státní příslušnosti plavidel, vlastnictví ke zboží nebo z jakýchkoliv jiných důvodů.

Článek 11.

Vstup všech osob do oblasti svobodného přístavu a odchod z ní bude podléhati takovým pravidlům, jaká vydají úřady Svobodného území. Tato pravidla budou však upravena tak, aby neztěžovala ve zbytečné míře příslušníkům kteréhokoliv státu, kteří mají v oblasti svobodného přístavu jakékoliv řádné zaměstnání, vstup do svobodného přístavu nebo odchod z něho.

Článek 12.

Pravidla a prováděcí předpisy, které platí ve svobodném přístavu, jakož i sazebníky poplatků vybíraných ve svobodném přístavu, musí býti veřejně vyhlášeny.

Článek 13.

Pobřežní plavbu a pobřežní obchod uvnitř hranic Svobodného území bude možno provozovati podle předpisů, jež vydají úřady Svobodného území, při čemž se bude míti za to, že ustanovení tohoto řádu neukládají těmto úřadům žádná omezení v této věci.

Článek 14.

Uvnitř hranic svobodného přístavu budou úřady Svobodného území prováděti opatření pro ochranu zdraví a opatření pro potírání zvířecích a rostlinných nákaz, pokud půjde o plavidla a lodní náklad.

Článek 15.

Úřady Svobodného území budou povinny dodávati svobodnému přístavu vodu, plyn, elektrické světlo a proud, obstarávati spoje, kanalisaci a jiná zařízení sloužící veřejnosti, a rovněž zajistiti policejní a požární ochranu.

Článek 16.

1. Svobodné území a státy, přes jejichž území se zboží provází, zaručí podle obvyklých mezinárodních dohod zboží dopravovanému železnicí ze svobodného přístavu do států, jimž slouží, svobodu průvozu bez jakékoliv diskriminace a bez cla nebo poplatků jiných, než poplatků, které se vybírají za prokázané služby.
2. Svobodné území a státy, které berou na sebe závazky vyplývající z tohoto řádu a přes jejichž území se provádí tato transitní doprava oběma směry, učiní vše, co je v jejich moci, aby umožnily v každém ohledu co nejlépe rychlý a účinný pohyb této dopravy za rozumnou cenu a neučiní, pokud jde o pohyb zboží do svobodného přístavu nebo z něho, žádná diskriminační opatření ve věci tarifů, služeb, celních, zdravotních, policejních nebo jakýchkoliv jiných předpisů.
3. Státy, které berou na sebe závazky podle tohoto řádu, neučiní žádná opatření ve věci předpisů nebo tarifů, která by uměle odváděla dopravu od svobodného přístavu ve prospěch jiných mořských přístavů. Opatření, která učiní jugoslávská vláda ve prospěch dopravy do přístavů v jižní Jugoslavii, se nebudou považovati za opatření směřující k umělému odvádění dopravy.

Článek 17.

Svobodné území a státy, které berou na sebe závazky podle tohoto řádu, poskytnou podle obvyklých mezinárodních dohod na svých územích a bez diskriminace svobodu poštovního, telegrafního a telefonického styku mezi oblastí svobodného přístavu a kteroukoliv zemí pro takovýto styk, jenž vychází z oblasti svobodného přístavu, nebo jest do ní určen.

Článek 18.

1. Svobodný přístav bude spravovati ředitel svobodného přístavu, jenž jej bude zastupovati jako právnickou osobu. Vládní rada předloží guvernérovi seznam uchazečů způsobilých pro místo ředitele svobodného přístavu. Guvernér po poradě s vládní radou jmenuje ředitele z uchazečů, kteří mu byli navrženi. Nedojde-li k dohodě, věc bude předložena Radě bezpečnosti. Guvernér bude rovněž oprávněn propustiti ředitele na doporučení mezinárodní komise nebo vládní rady.
2. Ředitel nesmí býti příslušníkem Jugoslavie nebo Italie.
3. Všichni ostatní úředníci svobodného přístavu budou jmenováni ředitelem. Při všech jmenováních úředníků bude dávána přednost příslušníkům Svobodného území.

Článek 19.

V rámci ustanovení tohoto řádu učiní ředitel svobodného přístavu všechna rozumná a nutná opatření k tomu, aby svobodný přístav byl spravován, řízen, udržován a zvelebován jako výkonný přístav, schopný zvládnouti rychle všechen provoz v tomto přístavu. Ředitel bude zejména zodpovědný za provádění přístavních prací všeho druhu ve svobodném přístavu, bude říditi provoz přístavních zařízení a jiných přístavních pomocných prostředků, stanoví pracovní podmínky ve svobodném přístavu podle zákonů Svobodného území a bude také dohlížeti na to, aby ve svobodném přístavu se prováděly rozkazy a předpisy úřadů Svobodného území, týkající se plavby.

Článek 20.

1. Ředitel svobodného přístavu vydá pravidla a prováděcí předpisy, které uzná za nutné při plnění svých úředních povinností, jak jsou předepsány v předchozím článku.
2. Ředitel bude sestavovati autonomní rozpočet svobodného přístavu; tento rozpočet bude schvalován a prováděn podle zákonných předpisů, které vydá Lidové shromáždění Svobodného území.

3. Ředitel svobodného přístavu bude podávati guvernérovi a vládní radě výroční zprávu o provozu svobodného přístavu. Opis této zprávy bude zasílán mezinárodní komisi.

Článek 21.

1. Bude utvořena Mezinárodní komise svobodného přístavu (dále jen „Mezinárodní komise"), složená ze zástupce Svobodného území a každého z těchto států: Francie, Spojeného království Velké Britannie a Severního Irska, Svazu sovětských socialistických republik, Spojených států amerických, Federativní lidové republiky Jugoslavie, Italie, Československa, Polska, Švýcarska, Rakouska a Maďarska pod podmínkou, že příslušný stát vzal na sebe závazky, uložené tímto řádem.
2. Zástupce Svobodného území bude stálým předsedou Mezinárodní komise. V případě rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedův.

Článek 22.

Mezinárodní komise bude míti své sídlo ve svobodném přístavu. Její úřadovny a činnost budou vyňaty z pravomoci místních úřadů. Členové a úředníci Mezinárodní komise budou požívati ve Svobodném území takových výsad a imunit, jež budou nutny k nezávislému vykonávání jejich funkcí. Mezinárodní komise rozhodne sama o svém sekretariátě, o svém způsobu úřadování a o rozpočtu. Na společných výlohách Mezinárodní komise budou se podíleti členské státy spravedlivým dílem, jak se na tom dohodnou prostřednictvím Mezinárodní komise.

Článek 23.

Mezinárodní komise bude oprávněna prováděti šetření a uvažovati o všech otázkách, týkajících se provozu, užívání a správy svobodného přístavu nebo technických stránek průvozu mezi svobodným přístavem a státy, jimž slouží, čítajíc v to sjednocení postupu při provozu. Mezinárodní komise bude jednati buď z vlastního podnětu, nebo bude-li na tyto věci upozorněna kterýmkoliv státem, nebo Svobodným územím nebo ředitelem svobodného přístavu. Mezinárodní komise oznámí své mínění nebo doporučení v takových věcech zúčastněnému státu nebo státům, nebo Svobodnému území nebo řediteli svobodného přístavu. Taková doporučení budou vzata v úvahu a budou učiněna nutná opatření. Kdyby však Svobodné území nebo zúčastněný stát nebo státy měly za to, že by taková opatření byla v rozporu s ustanoveními tohoto řádu, může se o věci na žádost Svobodného území nebo kteréhokoliv ze zúčastněných států jednati způsobem uvedeným v článku 24 dole.

Článek 24.

Každý spor o výklad nebo provádění tohoto řádu, který nebude urovnán přímým jednáním, bude, nedohodnou-li se strany vzájemně na jiném způsobu jeho vyřízení, na žádost jedné nebo druhé sporné strany předložen komisi, složené z jednoho zástupce každé ze stran a třetího člena, jenž bude vybrán vzájemnou dohodou obou stran z příslušníků třetího státu. Nedohodnou-li se obě strany do jednoho měsíce o jmenování třetího člena, může kterákoliv ze stran požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby ho jmenoval. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

Článek 25.

Návrhy na změnu tohoto řádu může podati Radě bezpečnosti vládní rada Svobodného území nebo tři nebo více států zastoupených v Mezinárodní komisi. Změna schválená Radou bezpečnosti nabude účinnosti dnem, jejž určí tato Rada.

Článek 26.

Pro účely tohoto řádu bude se míti za to, že stát vzal na sebe závazky podle tohoto řádu, je-li stranou v mírové smlouvě s Italií, nebo oznámil-li vládě Francouzské republiky, že bere na sebe tyto závazky.

Příloha IX.

Technická opatření týkající se Svobodného území terstského.

(Viz článek 21.)

A. Dodávka vody do severozápadní Istrie.

Jugoslavie bude dále dodávati do oblasti severozápadní Istrie v hranicích Svobodného území terstského vodu z pramene San Giovanni de Pinguente quietským vodovodem a z pramene Santa Maria del Risano risanským vodovodem. Voda z těchto pramenů bude dodávána v množství, jež nepřevyšuje podstatně množství, které bylo obvykle dodáváno této oblasti, a za takové průtokové rychlosti, jakou Svobodné území bude požadovati, avšak v mezích, jež kladou přírodní podmínky. Jugoslavie bude udržovati na jugoslávském území vodovodní potrubí, nádrže, čerpadla, čistící stanice a taková další zařízení, jichž bude zapotřebí ke splnění tohoto závazku. Pokud jde o předchozí závazky, musí býti Jugoslavii poskytnuta čekací lhůta pro nezbytnou opravu válečných škod na vodovodních zařízeních. Svobodné území zaplatí za vodu takto dodávanou přiměřenou cenu, jež bude tvořiti poměrný podíl celkového nákladu na provoz a udržování quietského a risanského vodovodu, vypočtený na základě množství vody, spotřebované ve Svobodném území. Kdyby snad v budoucnosti Svobodné území potřebovalo dodatečné dodávky vody, Jugoslavie se zavazuje, že prozkoumá věc společně s úřady Svobodného území a učiní po dohodě s nimi taková opatření pro uspokojení těchto potřeb, jaká lze rozumně žádati.

B. Dodávka elektřiny.

1. Jugoslavie a Italie budou udržovati dodávku elektřiny do Svobodného území terstského na dosavadní výši a budou poskytovati Svobodnému území takové množství elektřiny a takové výše výkonu, jak je Svobodné území bude požadovati. Dodávaná množství nemusí z počátku podstatně převyšovati množství, jež bylo obvykle dodáváno do oblasti tvořící Svobodné území, avšak Italie a Jugoslavie budou na žádost Svobodného území dodávati vzrůstající množství podle toho, jak se budou zvyšovati potřeby Svobodného území, za předpokladu, že o zvýšení větším než 20% nad množství dodávané obvykle Svobodnému území z příslušných zdrojů budou zúčastněné vlády povinny se dohodnouti.
2. Cena, kterou Jugoslavie nebo Italie budou účtovati a Svobodné území platiti za elektřinu, jež mu bude dodávána, nebude vyšší než cena účtovaná v Jugoslavii nebo Italii za dodávku podobného množství hydroelektřiny z týchž zdrojů na jugoslávském nebo italském území.
3. Jugoslavie, Italie a Svobodné území si budou vzájemně stále vyměňovati zprávy o průtoku a zásobě vody a o množství vyrobené elektřiny, pokud jde o stanice zásobující dřívější italské compartimento Julských Benátek, tak aby každá z těchto tří stran mohla stanoviti své potřeby.

4. Jugoslavie, Italie a Svobodné území budou udržovati v dobrém a řádném stavu všechny elektrárny, dálková vedení, pomocné stanice a jiná zařízení, jichž jest zapotřebí pro stálou dodávku elektřiny bývalému italskému compartimento Julských Benátek.
5. Jugoslavie se postará, aby nynější a kterékoliv budoucí elektrárny na Isonzu (Soči) byly provozovány tak, aby bylo možno odvézti z Isonza (Soči) tolik vody pro zavodňování kraje ležícího od Gorice na jihozápad k Jaderskému moři, kolik jí Italie bude čas od času požadovati. Italie si nesmí činiti nárok na spotřebu vody z Isonza (Soči) ve větším rozsahu nebo za příznivějších podmínek než bylo dříve obvyklé.
6. Jugoslavie, Italie a Svobodné území uzavrou společným jednáním vzájemně vyhovující úmluvu odpovídající předchozím ustanovením o dalším provozování soustavy elektráren, která obsluhuje dřívější italské compartimento Julských Benátek. Smíšená komise, v níž uvedené tři vlády budou stejně zastoupeny, bude zřízena k tomu, aby dohlížela na plnění závazků vyplývajících z odstavců 1 až 5 shora.
7. Po uplynutí desetileté lhůty ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, přezkoumá Jugoslavie, Italie a Svobodné území předchozí ustanovení ve světle poměrů, jaké budou v té době, aby stanovily, zda a kterých z předchozích závazků již není třeba, a aby změnily, vypustily nebo přidaly to, na čem se tyto strany shodnou. Jakékoliv spory, které snad vzniknou při tomto zkoumání, budou urovnány řízením vytčeným v článku 87 této smlouvy.

C. Usnadnění místního pohraničního obchodu.

Do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, zahájí Jugoslavie a Svobodné území terstské, a Italie a Svobodné území terstské, jednání k uzavření dohod o tom, aby byl usnadněn pohyb potravin a jiných druhů zboží přes hranice mezi Svobodným územím a přilehlými oblastmi Jugoslavie a Italie, jež obvykle bylo dopravováno v místním obchodním styku mezi těmito oblastmi, za předpokladu, že toto zboží jest pěstěno, vyráběno nebo zhotovováno ve zmíněných územích. Tento pohyb může býti usnadněn přiměřenými opatřeními, čítajíc v to osvobození takového zboží až do určitého dohodnutého množství nebo hodnoty od dávek, cel a vývozních nebo dovozních poplatků jakéhokoliv druhu, když takové zboží jest předmětem místního obchodu.

Příloha X.

Hospodářská a finanční ustanovení o Svobodném území terstském.

1. Svobodné území terstské obdrží bez náhrady italský státní a polostátní majetek, který jest ve Svobodném území.

Za státní nebo polostátní majetek se pro účely této přílohy považuje toto: movitý a nemovitý majetek italského státu, místních úřadů a veřejných institucí a společností a sdružení, které jsou veřejným vlastnictvím, jakož i movitý a nemovitý majetek, jenž byl dříve vlastnictvím fašistické strany nebo jejích pomocných organisací.

2. Všechny převody italského státního a polostátního majetku, jak jest vymezen v odstavci 1 shora, provedené po 3. září 1943, budou považovány za nicotné a neplatné. Toto ustanovení se však nebude vztahovati na zákonná právní jednání, týkají se běžných úkonů státních a polostátních orgánů, pokud jejich předmětem jest prodej v normálních mezích zboží, jež obvykle vyrábějí nebo prodávají při provádění normálních obchodních ujednání nebo v normálním průběhu veřejné správní činnosti.

3. Podmořské kabely, které jsou vlastnictvím italského státu neb italských polostátních organisací, budou spadati pod ustanovení odstavce 1, pokud jde o konečné zařízení a o části kabelů, které jsou v pobřežních vodách Svobodného území.
4. Italie odevzdá Svobodnému území všechny příslušné archivy a listiny správní povahy nebo historické hodnoty, jež se týkají Svobodného území nebo se vztahují na majetek převedený podle odstavce 1 této přílohy. Svobodné území odevzdá Jugoslavii všechny listiny téže povahy, které se vztahují na území odstoupené podle této smlouvy Jugoslavii, a Italii všechny listiny stejné povahy, jež budou ve Svobodném území a jež se vztahují na území italské.

   Jugoslavie prohlašuje, že jest ochotna odevzdati Svobodnému území všechny archivy a listiny správní povahy, týkající se správy Svobodného území a výhradně potřebné pro tento účel, které jsou takové, jako ty, jež před 3. zářím 1943 byly obvykle uloženy u místních úřadů, majících pravomoc nad územím, tvořícím nyní část Svobodného území.
5. Svobodné území bude zbaveno povinnosti platiti italský veřejný dluh vezme však na sebe závazky z dlužních úpisů italského státu vůči majitelům, kteří podrží své bydliště ve Svobodném území, nebo pokud to jsou právnické osoby, podržují tam své sídlo nebo hlavní místo činnosti, pokud tyto dlužní úpisy odpovídají té části dluhu, jenž vznikl před 10. červnem 1940 a sloužil k úhradě nákladu na veřejné práce a civilní správní služby, z nichž mělo prospěch řečené území, ale nebyl určen přímo nebo nepřímo pro vojenské účely.

   Od držitelů může býti požadován úplný důkaz o tom, jak nabyli těchto úpisů.

   Italie a Svobodné území sjednají dohody, jimiž určí část italského veřejného dluhu, na niž se vztahuje tento odstavec, a způsob, jímž tato ustanovení budou provedena.
6. Budoucí status zahraničních dluhopisů, jež jsou zaručeny břemeny na majetku nebo důchodech Svobodného území, se bude říditi dalšími dohodami, které zúčastněné strany sjednají.
7. Italie a Svobodné území sjednají zvláštní dohody, jimiž se stanoví podmínky, podle nichž závazky italských veřejných nebo soukromých pojišťovacích organisací vůči obyvatelům Svobodného území a poměrná část reserv nahromaděných řečenými organisacemi budou převedeny na podobné organisace ve Svobodném území.

   Svobodné území a Italie a Svobodné území a Jugoslavie sjednají také podobné dohody, podle nichž se budou říditi závazky veřejných a soukromých sociálně-pojišťovacích organisací, jejichž sídlo je ve Svobodném území, pokud jde o držitele pojistek nebo pojištěnce, mající své bydliště v Italii, nebo na území odstoupeném podle této smlouvy Jugoslavii.

   Svobodné území a Jugoslavie rovněž sjednají podobné dohody, podle nichž se budou říditi závazky veřejných nebo soukromých sociálně-pojišťovacích organisací, jejichž sídlo jest na území odstoupeném podle této smlouvy Jugoslavii, pokud jde o držitele pojistek nebo pojištěnce, mající své bydliště ve Svobodném území.
8. Italie bude nadále zavázána vypláceti civilní nebo vojenské pense, na něž v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, získaly nárok ve službě italského státu, městských nebo jiných místních vládních úřadů osoby, které podle této smlouvy nabudou státní příslušnosti Svobodného území, čítajíc v to právo na pensi, pro jejíž výplatu ještě neuplynula předepsaná lhůta. Italie a Svobodné území sjednají dohody o tom, jak tento závazek bude splněn.
9. Majetek, práva a zájmy italských státních příslušníků, kteří se usadili ve Svobodném území po 10. červnu 1940, jakož i osob, které optují pro italskou příslušnost, podle ustanovení statutu Svobodného území terstského, budou po dobu tří let ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti uznávány stejně jako majetek, práva a zájmy příslušníků Svobodného území vůbec, za předpokladu, že byly nabyty zákonným způsobem.

   Majetek, práva a zájmy ostatních italských státních příslušníků a též italských právnických osob ve Svobodném území budou podrobeny pouze takovým zákonům, jež budou čas od času vydány

o majetku cizích státních příslušníků a právnických osob vůbec, za předpokladu, že jich bylo nabyto zákonným způsobem.

10. Osobám, které budou optovati pro italskou státní příslušnost a odstěhují se do Italie, bude dovoleno, aby po zaplacení všech dluhů nebo daní, jež jsou povinny platiti ve Svobodném území, vzaly s sebou svůj movitý majetek a převedly své hotovosti, za předpokladu, že takový majetek a hotovosti byly nabyty zákonným způsobem. Při stěhování takového majetku nebudou vybírána žádná cla. Bude jim dále dovoleno, aby prodaly svůj movitý a nemovitý majetek za stejných podmínek jako příslušníci Svobodného území.

    Odstěhování majetku do Italie se provede za podmínek, jež nebudou v rozporu s ústavou Svobodného území, a způsobem, na němž se dohodne Italie a Svobodné území. Stejně bude sjednána dohoda o podmínkách a lhůtách pro převod hotovostí, čítajíc v to výtěžky z prodejů.

11. Na majetek, práva a zájmy bývalých italských státních příslušníků, majících své bydliště ve Svobodném území, kteří se podle této smlouvy stanou příslušníky Svobodného území a které budou v Italii v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, bude Italie bráti po dobu tří let ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, stejný ohled jako na majetek, práva a zájmy italských příslušníků vůbec.

    Takové osoby jsou oprávněny převésti a zlikvidovati svůj majetek, práva a zájmy za týchž podmínek, jaké budou stanoveny podle odstavce 10 shora.

12. Se společnostmi, zřízenými podle italského práva a majícími své sídlo ve Svobodném území, které budou chtíti přenésti své sídlo do Italie nebo do Jugoslavie, bude rovněž nakládáno podle ustanovení odstavce 10 shora, za předpokladu, že více než padesát procent kapitálu společnosti jest ve vlastnictví osob, jež mají své obvyklé bydliště vně Svobodného území, nebo ve vlastnictví osob, které se odstěhují do Italie nebo do Jugoslavie.
13. Odstoupení území nebude míti vliv na dluhy osob, sídlících v Italii nebo na území odstoupeném Jugoslavii, vůči osobám, sídlícím ve Svobodném území, nebo na dluhy osob sídlících ve Svobodném území vůči osobám sídlícím v Italii nebo na území odstoupeném Jugoslavii. Italie, Jugoslavie a Svobodné území se zavazují, že usnadní vyrovnání takových závazků. Výraz „osoby“,jehož jest v tomto odstavci použito, zahrnuje též osoby právnické.
14. Nebyl-li majetek kteréhokoliv ze Spojených národů a jeho příslušníků ve Svobodném území dosud zproštěn italských sekvestračních nebo kontrolních opatření a vrácen majiteli, bude vrácen ve stavu, v jakém nyní jest.
15. Italie vrátí majetek, odvezený neprávem po 3. září 1943 ze Svobodného území do Italie. Provedení tohoto závazku se bude říditi odstavci 2, 3, 4, 5 a 6 článku 75, s výjimkou majetku, o němž se jedná na jiném místě v této příloze.

    Ustanovení odstavců 1, 2, 5 a 6 článku 75 budou se vztahovati na navrácení majetku Svobodným územím, odvezeného za války z území kteréhokoliv ze Spojených národů.

16. Italie vrátí v nejkratší možné době Svobodnému území všechny lodě v italské držbě, jejichž vlastníky byly 3. září 1943 fysické osoby mající bydliště ve Svobodném území a které podle této smlouvy nabývají státní příslušnosti Svobodného území, nebo italské právnické osoby, které mají a ponechávají své sídlo ve Svobodném území, vyjma lodě, které byly bezelstně prodány.
17. Italie a Svobodné území a Jugoslavie a Svobodné území sjednají dohody o opatřeních pro spravedlivé a slušné rozdělení majetku kteréhokoliv nynějšího místního úřadu, jehož obvod byl rozdělen jakoukoliv úpravou hranic podle této smlouvy, a pro pokračování v poskytování nutných obecních služeb obyvatelstvu, o nichž v jiných částech této smlouvy není zvláštních ustanovení.

    Podobné dohody budou sjednány o spravedlivém a slušném rozdělení železničního vozového parku a železničního zařízení a o dokových a přístavních lodích a zařízeních, jakož i o jakýchkoliv jiných nevyřízených hospodářských věcech, o nichž není zmínky v této příloze.

18. Bez ohledu na změnu suverenity a z ní vyplývající změnu státní příslušnosti, budou občané Svobodného území nadále požívati v Italii všech práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví, na něž měli nárok podle zákonů, jež byly v Italii v platnosti v době změny suverenity.

    Svobodné území uzná a umožní zužitkování práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví, která platila ve Svobodném území podle italských zákonů platných v době změny suverenity, nebo která budou znovu zřízena nebo obnovena podle přílohy XV část A této smlouvy. Tato práva zůstanou ve Svobodném území v platnosti po stejnou dobu, po jakou by byla zůstala v platnosti podle zákonů italských.

19. Jakýkoliv spor, jenž vznikne při provádění ustanovení této přílohy, bude řešen způsobem stanoveným článkem 83 této smlouvy.
20. Odstavce 1, 3 a 5 článku 76, článek 77, odstavec 3, článku 78, článek 81, příloha XV část A, příloha XVI a příloha XVII část B budou se vztahovati na Svobodné území terstské stejně jako na Italii.

Příloha XI.

Společné prohlášení vlády Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie o italských územních državách v Africe.

(Viz článek 23.)

1. Vlády Svazu sovětských socialistických republik, Spojeného království Velké Britannie a Severního Irska, Spojených států amerických a Francie se shodují, že do roka ode dne, kdy tato mírová smlouva s Italií, datovaná dnem 10. února 1947, nabude účinnosti, určí společně, jak bude s konečnou platností naloženo s italskými územními državami v Africe, k nimž se Italie vzdává podle článku 23 smlouvy všech práv a nároků.
2. Konečné rozhodnutí o tom, jak bude naloženo s těmito územími a jak budou vhodně upraveny jejich hranice, učiní čtyři mocnosti se zřetelem k přání a prospěchu obyvatelů a k zájmům míru a bezpečnosti, při čemž vezmou v úvahu názory ostatních zúčastněných vlád.
3. Nebudou-li čtyři mocnosti s to do jednoho roku ode dne, kdy mírová smlouva s Italií nabude účinnosti, se dohodnouti o tom, jak má býti s těmito územími naloženo, bude věc předložena valnému shromáždění Spojených národů k doporučení a čtyři mocnosti souhlasí, že přijmou toto doporučení a učiní vhodná opatření, aby je provedly.
4. Zástupci zahraničních ministrů budou pokračovati v úvahách o otázce, jak naložiti s bývalými italskými koloniemi s tím, že předloží svá doporučení v této věci Radě zahraničních ministrů. Vyšlou také vyšetřovací komise do kterékoliv z bývalých italských kolonií za tím účelem, aby opatřily pro zástupce potřebná data o této otázce a zjistily názory místního obyvatelstva.

Příloha XII.

(Viz článek 56.)

Názvy uvedené v této příloze jsou názvy, jichž se užívalo v italském válečném loďstvu 1. června 1946.

A. Seznam válečných plavidel, která Italie podrží.

Větší válečná plavidla

Bitevní lodi:
Andrea Doria
Caio Duilio
Křižníky:
Luigi di Savoia Duca degli Abruzzi
Giuseppe Garibaldi
Raimondo Montecuccoli
Luigi Cadorna
Torpedoborce:
Carabiniere
Granatiere
Grecale
Nicoloso da Recco
Torpedové čluny:
Giuseppe Cesare Abba
Aretusa
Calliope
Giacinto Carini
Cassiopea
Clio
Nicola Fabrizi
Ernesto Giovannini
Libra
Monzambano
Antonio Mosto
Orione
Orsa
Rosalino Pilo
Sagittario
Sirio
Korvety:
Ape
Baionetta
Chimera
Cormorano

Danaide

Driade

Fenice

Flora

Folaga

Gabbiano

Gru

Ibis

Minerva

Pellicano

Pomona

Scimittara

Sfinge

Sibilla

Urania

Spolu s jednou korvetou, která bude vyzvednuta, dokončena nebo zbudována.

Menší válečná plavidla.

Minolovky:

R. D. číslo 20, 32, 34, 38, 40, 41, 102, 103, 104, 105, 113, 114, 129, 131, 132, 133, 134, 148, 149, spolu s šestnácti minolovkami typu YMS nabytými od Spojených států amerických.

Vedety:

VAS číslo 201, 204, 211, 218, 222, 224, 233, 235.

Pomocná válečná plavidla.

Cisternové lodi pro válečné loďstvo:

Nettuno

Lete

Lodi pro dopravu vody:

Arno

Frigido

Mincio

Ofanto

Oristano

Pescara

Po

Sesia

Simeto

Stura

Tronto

Vipacco

Tažné lodi (velké):

Abbazia

Asinara

Atlante

Capraia

Chioggia

Emilio

Gagliardo

Gorgona

Licosa

Lilibeo

Linosa

Mestre

Piombino

Porto Empedocle

Porto Fossone

Porto Pisano

Porto Rose

Porto Recanati

San Pietro

San Vito

Ventimiglia

Tažné lodi (malé):

Argentario

Astico

Cordevole

Generale Pozzi

Irene

Passero

Porto Rosso

Porto Vecchio

San Bartolomeo

San Benedetto

Tagliamento

N 1

N 4

N 5

N 9

N 22

N 26

N 27

N 32

N 47

N 52

N 53

N 78

N 96

N 104

RLN 1

RLN 3

RLN 9

RLN 10

Výcviková loď:

Amerigo Vespucci

Dopravní lodi:

Amalia Messina

Montegrappa

Tarantola

Zásobovací loď:

Giuseppe Miraglia

Správková loď:

Antonio Pacinotti (po přeměně ze zásobovací lodi pro ponorky)

Měřičské lodi:

Azio (po přeměně z minové lodi)

Cherso

Služební loď pro majáky:

Buffoluto

Kabelová loď:

Rampino

B. Seznam válečných plavidel, jež budou dána k disposici vládě Sovětského svazu, Spojeného království, Spojených států amerických a Francie.

Větší válečná plavidla.

Bitevní lodi:

Giulio Cesare

Italia

Vittorio Veneto

Křižníky:

Emanuele Filiberto Duca d'Aosta

Pompeo Magno

Attilio Regolo

Eugenio di Savoia

Scipione Africano

Šalupa:

Eritrea

Torpédoborce:

Artigliere

Fuciliere

Legionario

Mitragliere

Alfredo Oriani

Augusto Riboty

Velite

Torpédové čluny:

Aliseo

Animoso

Ardimentoso

Ariete

Fortunale

Indomito

Ponorky:

Alagi

Atropo

Dandolo

Giada

Marea

Nichelio

Platino

Vortice

Menší válečná plavidla.

Motorové torpedové čluny:

MS čís. 11, 24, 31, 35, 52, 53, 54, 55, 61, 65, 72, 73, 74, 75.

MAS čís. 433, 434, 510, 514, 516, 519, 520, 521, 523, 538, 540, 543, 545, 547, 562.

ME čís. 38, 40, 41.

Minolovky:

RD čís. 6, 16, 21, 25, 27, 28, 29.

Dělový člun:

Illyria

Vedety:

VAS čís. 237, 240, 241, 245, 246, 248.

Vyloďovací plavidla:

MZ čís. 713, 717, 722, 726, 728, 729, 737, 744, 758, 776, 778, 780, 781, 784, 800, 831.

Pomocná válečná plavidla.

Cisternové lodi:

Prometeo

Stige

Tarvisio

Urano

Lodi pro dopravu vody:

Anapo

Aterno

Basento

Bisagno

Dalmazia

Idria

Isarco

Istria

Liri

Metauro

Polcevera

Sprugola

Timavo

Tirso

Tažné lodi (velké):

Arsachena

Basiluzzo

Capo d'Istria

Carbonara

Cefalu

Ercole

Gaeta

Lampedusa

Lipari

Liscanera

Marechiaro

Mesco

Molara

Nereo

Porto Adriano

Porto Conte

Porto Quieto

Porto Torres

Porto Tricase

Procida

Promontore

Rapallo

Salvore

San Angelo

San Antioco

San Remo

Talamone

Taormina

Teulada

Tifeo

Vado

Vigoroso

Tažné lodi (malé):
Generale Valfre
Licata
Noli
Volosca
N 2
N 3
N 23
N 24
N 28
N 35
N 36
N 37
N 80
N 94
Zásobovací loď:
Anteo
Výcviková loď:
Cristoforo Colombo
Pomocná minová loď:
Fasana
Dopravní lodi:
Giuseppe Messina
Montecucco
Panigaglia

Příloha XIII.

Vymezení pojmů.

A. Ve válečném loďstvu.

(Viz článek 59.)

Stálý výtlak.

Stálý výtlak hladinového plavidla je výtlak úplného plavidla s celou posádkou, vybaveného stroji a vyzbrojeného pohotově pro plavbu na moři, čítajíc v to veškerou výzbroj a střelivo, výstroj, výbavu, zásoby a pitnou vodu pro posádku, různé zásoby a přístroje všeho druhu, jimiž plavidlo má býti vybaveno ve válce, avšak bez pohonných hmot a záložní vody.

Stálý výtlak se udává v tunách o 2.240 librách (1.116 kg).

Válečné plavidlo.

Válečným plavidlem bez ohledu na jeho výtlak jest:

1. plavidlo zvláště stavěné nebo uzpůsobené jako bojová jednotka pro námořní, obojživelnou nebo námořní leteckou válku; nebo
2. plavidlo, jež má jednu z těchto vlastností:
    a) jest vyzbrojeno dělem o ráži přes 4.7 palce (120 mm);
    b) jest vyzbrojeno více než 4 děly o ráži přes 3 palce (76 mm);
    c) jest určeno nebo uzpůsobeno vrhati torpéda nebo klásti miny;
    d) jest určeno nebo uzpůsobeno vrhati samohybné nebo řízené střely;
    e) jest určeno k tomu, aby bylo chráněno pancéřováním o tloušťce přes 1 palec (25 mm);
    f) jest určeno nebo uzpůsobeno hlavně pro užití letounů na moři;
    g) jest vyzbrojeno více než dvěma přístroji k vypouštění letounů;
    h) jest určeno pro rychlost větší než 20 uzlů, je-li vybaveno dělem o ráži přes 3 palce (76 mm).

    Válečné plavidlo, spadající do podskupiny 1, se již nepovažuje za válečné, uplynulo-li od jeho dobudování dvacet let a jsou-li všechny zbraně s něho odstraněny.

Bitevní loď.

Bitevní loď jest válečné plavidlo jiné než jest mateřská letadlová loď, jehož stálý výtlak převyšuje 10 000 tun, nebo které jest ozbrojeno dělem o ráži více než 8 palců (203 mm).

Mateřská letadlová loď.

Mateřská letadlová loď jest válečné plavidlo bez ohledu na výtlak, určené nebo uzpůsobené hlavně pro dopravu letounů a operování s nimi.

Ponorka.

Ponorka jest plavidlo, určené k operování pod mořskou hladinou.

Zvláštní typy ztečných plavidel.

1. Všechny typy plavidel zvlášť určených nebo uzpůsobených pro obojživelné operace.
2. Všechny typy malých plavidel zvlášť určených nebo uzpůsobených pro dopravu výbušné nebo zápalné nálože pro útoky na lodi nebo přístavy.

Motorový torpédový člun.

Plavidlo s výtlakem menším než 200 tun, schopné pohybovati se rychlostí větší než 25 uzlů a vrhati torpéda.

B. Vojenský, vojenský letecký a válečný námořní výcvik.

(Viz články 60, 63 a 65.)

1. Vojenský výcvik jest vymezen takto: studium a praktické použití veškeré výzbroje zvláště určené nebo přizpůsobené vojenským účelům a k nim se vztahujících výcvikových prostředků; studium a provádění všech cvičení nebo manévrů, sloužících k vyučování nebo provádění úkonů vojenských sil v boji, a metodické studium taktiky, strategie a práce štábů.
2. Vojenský letecký výcvik jest vymezen takto: studium a praktické použití veškeré výzbroje zvláště určené nebo přizpůsobené účelům vojenského letectva a k nim se vztahujících

výcvikových prostředků; studium a provádění veškerých specielních úkonů, čítajíc v to let ve skupinách, prováděný letouny při plnění vojenského leteckého úkolu, a metodické studium letecké taktiky, strategie a práce štábů.

3. Válečný námořní výcvik jest vymezen takto: studium, správa nebo praktické použití válečných lodí nebo válečných námořních zařízení, jakož i studium nebo použití všech přístrojů a k nim se vztahujících výcvikových prostředků, jichž se používá k vedení námořní války, s výjimkou těch, jež také normálně slouží k civilním účelům; rovněž vyučování, výcvik nebo metodické studium válečné námořní taktiky, strategie a práce štábů, čítajíc v to provádění všech operací a manévrů, jichž není třeba pro mírové použití lodí.

C. Vymezení pojmu a seznam válečného materiálu.

(Viz článek 67.)

Název „válečný materiál“ užitý v této smlouvě se vztahuje na veškeré zbraně, střelivo a na veškerou výzbroj zvláště určenou pro válečné účely nebo jim přizpůsobenou, jak jsou níže vyjmenovány.

Spojené a sdružené mocnosti si vyhrazují právo občasných úprav seznamu, který buď pozmění nebo doplní souhlasně s budoucím vědeckým vývojem.

Kategorie I.

1. Vojenské pušky, karabiny, revolvery a pistole, záložní hlavně a ostatní součástky těchto zbraní, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě.
2. Kulomety, samočinné vojenské pušky nebo opakovačky a samopaly, záložní hlavně a ostatní součástky těchto zbraní, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě; kulometné podstavce.
3. Kanony, houfnice, moždíře, specielní letecké kanony, děla bez závěru nebo bez zákluzu a plamenomety; záložní hlavně a ostatní součástky k těmto zbraním, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě; pojízdné lafety a pevné podstavce pro tyto zbraně.
4. Vrhače raket; vrhací a kontrolní ústrojí pro samohybné a řízené střely; podstavce pro tyto přístroje.
5. Samohybné střely a střely řízené, střely, rakety, střelivo a náboje plněné nebo prázdné pro zbraně vyjmenované v předchozích odstavcích 1-4 shora, zapalovače, průpalky nebo zařízení, sloužící k přivedení jich k výbuchu nebo činnosti. Nečítají se v to roznětky, nezbytné pro civilní potřebu.
6. Granáty, pumy, torpéda, miny, podmořské miny, zápalný materiál nebo zápalné nálože plněné nebo prázdné; veškerá zařízení sloužící k přivedení jich k výbuchu nebo činnosti. Nečítají se v to roznětky, nezbytné pro civilní potřebu.
7. Bodáky.

Kategorie II.

1. Obrněná bojová vozidla, obrněné vlaky, jež nelze z technických důvodů upraviti pro civilní potřebu.
2. Mechanická a samohybná vozidla pro všechny zbraně uvedené v kategorii I; vojenské podvozky a karoserie zvláštních vzorů, pokud nejsou uvedeny v odstavci 1 shora.
3. Pancéře silnější než tři palce používané ve válce k ochranným účelům.

Kategorie III.

1. Zaměřovací a počtářské soupravy pro střelbu, přístroje pro zastřelování a záznamy střelby; přístroje pro řízení střelby, dělostřelecké zaměřovače, zaměřovače pro vrhání leteckých pum, přístroje časovací, výzbroj pro kalibraci děl a přístroje pro kontrolu střel.
2. Ztečný mostní materiál, ztečná a útočná plavidla.
3. Zařízení pro válečné lsti, klamná zařízení a nástrahy.
4. Osobní výzbroj příslušníků speciálních ozbrojených sil, již nelze přímo přizpůsobiti pro civilní potřebu.

Kategorie IV.

1. Válečná plavidla všech tříd, čítajíc v to přezbrojená plavidla a naloďovací zařízení, sestrojená nebo předvídaná pro jejich službu nebo podporu, pokud je nelze z technických důvodů přeměniti pro civilní potřebu, jakož i zbraně, pancéřování, střelivo, letouny a veškerá ostatní výstroj, materiál, stroje a zařízení, kterých se užívá v době míru pouze na válečných lodích.
2. Vyloďovací plavidla a obojživelná vozidla nebo materiál všeho druhu; ztečná plavidla nebo ztečný materiál všech vzorů, dále katapulty nebo jiná zařízení pro vrh letounů nebo jejich spouštění na hladinu, rakety, vrhané zbraně nebo jakékoliv jiné střely, přístroje nebo zařízení, ať již s posádkou nebo bez posádky, řízené nebo bez řízení.
3. Plavidla, stroje, zbraně, zařízení a přístroje všeho druhu, ponorná nebo částečně ponorná, čítajíc v to zakolení zvláště určená k obraně přístavu, vyjma materiál potřebný k vyprošťování, záchraně neb ostatnímu civilnímu použití, jakož i výstroj, pomůcky a součástky, pokusné nebo výcvikové prostředky, přístroje nebo zařízení, jež mohou býti zvláště určena ke konstrukci, přezkoušení, udržování nebo uložení těchto plavidel, strojů, zbraní, souprav a přístrojů.

Kategorie V.

1. Stroje pro vzduchoplavbu, smontované nebo rozmontované, těžší nebo lehčí vzduchu, sestrojené nebo přizpůsobené pro vzdušný boj za použití kulometů, vrhačů raket nebo děl, nebo určené pro přepravu a vrhání leteckých pum, nebo takové, jež jsou opatřeny některým zařízením, uvedeným níže v odstavci 2, nebo které svým pojetím nebo sestrojením jsou vhodny k vyzbrojení některých z těchto zařízení.
2. Podstavce a lafety pro letecké kanony, vrhače pum, nosiče torped a zařízení pro spouštění pum nebo vrhání torpéd, kanonové věže a kopule.
3. Zvláštní výstroj pro vzdušné výsadkové jednotky výlučně jimi používaná.
4. Katapulty nebo vrhací zařízení pro letouny dopravované loděmi, letouny pozemní nebo hydroaviony; přístroje pro vrhání létajících střel.
5. Přehradné balony.

Kategorie VI.

Dusivé, smrtící a jedovaté látky, nebo látky schopné vyřadit z boje, určené pro válečné účely nebo vyráběné v množství přesahujícím civilní potřebu.

Kategorie VII.

Pohonné látky, výbušniny, pyrotechnický materiál nebo zkapalněné plyny pro pohon, výbuch, nabíjení a plnění válečného materiálu zde uvedených kategorií nebo určené k použití v souvislosti s tímto materiálem, pokud nejsou použitelny pro civilní účely, nebo jsou-li vyráběny v množství, přesahujícím civilní potřebu.

Kategorie VIII.

Průmyslová zařízení a vybavení zvláště sestrojená pro zhotovení a udržování výrobků, jak jsou vyjmenovány shora, pokud je nelze technicky přeměniti pro civilní potřebu.

D. Vymezení pojmu výrazu „demilitarisace“ a „demilitarisovaný“.

(Viz články 11, 14, 49 a článek 3 přílohy VI.)

Pro účely této smlouvy bude výraz „demilitarisace“ a „demilitarisovaný“ znamenati, že na území a v pobřežních vodách, o něž jde, se zapovídají veškerá válečná námořní, vojenská a vojenská letecká zařízení, opevnění a jejich výzbroj; umělé vojenské, válečné námořní a letecké překážky; používání jich za základny pro vojenské, válečné námořní a vojenské letecké jednotky nebo pro jejich trvalé nebo dočasné umístění; vojenský výcvik jakéhokoliv druhu; výroba válečného materiálu. Tím se nezakazuje personál pro vnitřní bezpečnost omezený v počtu na plnění úkolů vnitřní povahy a vyzbrojený zbraněmi, jež mohou býti dopravovány a obsluhovány jednou osobou, a nezbytný vojenský výcvik tohoto personálu.

Příloha XIV.

Hospodářská a finanční ustanovení týkající se odstoupených území.

1. Nástupnický stát obdrží bez zaplacení italský státní a polostátní majetek na území, jež mu bylo odstoupeno podle této smlouvy, jakož i všechny příslušné archivy a listiny správní povahy nebo historické ceny, vztahující se na území, o něž jde, nebo týkající se majetku převedeného podle tohoto odstavce.

   Za státní nebo polostátní majetek se pro účely této přílohy považuje toto: movitý nebo nemovitý majetek italského státu, místních úřadů a veřejných institucí a společností a sdružení, jež jsou veřejným vlastnictvím, jakož i movitý a nemovitý majetek, jenž byl dříve vlastnictvím fašistické strany nebo jejích pomocných organisací.

2. Všechny převody italského státního a polostátního majetku, jak jest vymezen v odstavci 1 shora, provedené po 3. září 1943, budou považovány za nicotné a neplatné. Toto ustanovení se však nebude vztahovati na zákonná právní jednání týkající se běžných úkonů státních a polostátních orgánů, pokud jejich předmětem jest prodej v normálních mezích zboží, jež obvykle vyrábějí nebo prodávají při provádění normálních nebo obchodních ujednání nebo v normálním průběhu veřejné správní činnosti.

3. Italské podmořské kabely, spojující body ležící v odstoupeném území nebo spojující bod ležící v odstoupeném území s bodem ležícím na jiném území nástupnického státu, budou se považovati za italské vlastnictví v odstoupeném území, i když značná část těchto kabelů jest mimo pobřežní vody. Italské podmořské kabely, spojující bod ležící v odstoupeném území s bodem ležícím mimo dosah pravomoci nástupnického státu, budou se považovati za italský

majetek v odstoupeném území, pokud jde o konečné zařízení a části kabelů, které jsou v pobřežních vodách odstoupeného území.

4. Italská vláda odevzdá nástupnickému státu všechny předměty umělecké, historické nebo archeologické hodnoty tvořící kulturní dědictví odstoupeného území, které byly v době, kdy toto území bylo v italské moci, z něho vyvezeny bez náhrady a jsou v držbě italské vlády nebo italských veřejných institucí.
5. Nástupnický stát vymění italské oběživo, které jest na odstoupeném území v držbě osob, jež podržují své bydliště na řečeném území, nebo právnických osob, které tam pokračují ve své činnosti, za svou vlastní měnu. Od držitelů částek, jež mají býti vyměněny, může býti požadován úplný důkaz o jejich původu.
6. Vláda nástupnického státu bude zbavena povinnosti platiti italský veřejný dluh, vezme však na sebe závazky z dlužních úpisů italského státu vůči majitelům, kteří podržují své bydliště na odstoupeném území, nebo, pokud to jsou právnické osoby, podržují tam své sídlo nebo hlavní místo činnosti, pokud tyto dlužní úpisy odpovídají té části dluhu, jenž vznikl před 10. červnem 1940 a sloužil k úhradě nákladu na veřejné práce a civilní správní službu, z nichž mělo prospěch řečené území, ale nebyl určen přímo nebo nepřímo pro vojenské účely.

   Od držitelů může býti požadován plný důkaz o tom, jak nabyli těchto úpisů.

   Nástupnický stát a Italie sjednají dohody, jimiž určí část italského veřejného dluhu, na niž se vztahuje tento odstavec, a způsob, jímž tato ustanovení budou provedena.
7. Nástupnický stát a Italie sjednají zvláštní dohody, jimiž se stanoví podmínky, podle nichž závazky italských veřejných nebo soukromých pojišťovacích organisací vůči obyvatelům odstoupeného území a poměrná část reserv nahromaděných řečenými organisacemi budou převedeny na podobné organisace v nástupnickém státu.

   Nástupnický stát a Italie sjednají též podobné dohody, podle nichž se budou říditi závazky veřejných nebo soukromých sociálně-pojišťovacích organisací, jejichž sídlo jest na odstoupeném území, pokud jde o držitele pojistek nebo pojištěnce mající své bydliště v Italii.
8. Italie bude nadále zavázána vypláceti civilní nebo vojenské pense, na něž v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, získaly nárok ve službě italského státu, městských nebo jiných místních vládních úřadů osoby, které podle této smlouvy nabudou státní příslušnosti nástupnického státu, čítajíc v to práva na pensi, pro jejíž výplatu ještě neuplynula předepsaná lhůta. Nástupnický stát a Italie sjednají dohody o tom, jak tento závazek bude splněn.
9. Majetek, práva a zájmy italských státních příslušníků, kteří v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, trvale bydlí v odstoupených územích, budou uznávány stejně jako práva příslušníků nástupnického státu za předpokladu, že byly nabyty zákonným způsobem.

   Majetek, práva a zájmy ostatních italských státních příslušníků a rovněž italských právnických osob v odstoupených územích budou podrobeny pouze takovým zákonům, jež budou čas od času vydány o majetku cizích příslušníků a právnických osob vůbec, za předpokladu, že jich bylo nabyto zákonným způsobem.

   Takový majetek, práva a zájmy nebudou podléhati zadržení nebo likvidaci podle ustanovení článku 79 této smlouvy, budou však vráceny svým vlastníkům, při čemž budou osvobozeny od jakýchkoliv opatření tohoto druhu a od jakýchkoliv jiných opatření směřujících k převodu, nucené správě nebo zabavení, k nimž došlo mezi 3. zářím 1943 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
10. Osobám, které budou optovati pro italskou státní příslušnost a odstěhují se do Italie, bude dovoleno, aby, po zaplacení všech dluhů nebo daní, jež jsou povinny platiti v odstoupeném území vzaly s sebou svůj movitý majetek a převedly své hotovosti za předpokladu, že takový majetek a hotovosti nabyly zákonným způsobem. Při stěhování takového majetku nebudou

vybírána žádná vývozní nebo dovozní cla. Bude jim dále dovoleno, aby prodaly svůj movitý a nemovitý majetek za stejných podmínek jako příslušníci nástupnického státu.

Odstěhování majetku do Italie se provede za podmínek a v mezích, na nichž se dohodne nástupnický stát a Italie. Stejně bude uzavřena dohoda o podmínkách a lhůtách pro převod hotovostí, čítajíc v to i výtěžky z prodejů.

11. Na majetek, práva a zájmy bývalých italských státních příslušníků, majících své bydliště v odstoupených územích, kteří se stanou podle této smlouvy příslušníky jiného státu, a které budou v Italii v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, bude Italie bráti stejný ohled jako na majetek, práva a zájmy příslušníků Spojených národů vůbec.

    Takové osoby jsou oprávněny převésti a zlikvidovati svůj majetek, práva a zájmy za týchž podmínek, jaké budou stanoveny podle odstavce 10 shora.

12. Se společnostmi zřízenými podle italského práva a majícími své sídlo v odstoupeném území, které budou chtíti přenésti své sídlo do Italie, bude rovněž nakládáno podle ustanovení odstavce 10 shora, za předpokladu, že více než padesát procent kapitálu společnosti jest ve vlastnictví osob, jež mají své obvyklé bydliště vně odstoupeného území, nebo ve vlastnictví osob, které podle této smlouvy optují pro italskou státní příslušnost a odstěhují se do Italie, a dále za předpokladu, že společnost provádí větší část své činnosti vně odstoupeného území.
13. Odstoupení území nebude míti vliv na dluhy osob sídlících v Italii vůči osobám v odstoupeném území nebo na dluhy osob sídlících v odstoupeném území vůči osobám v Italii. Italie a nástupnický stát se zavazují, že usnadní vyrovnání takových závazků. Výraz „osoby“, jehož jest v tomto odstavci použito, zahrnuje též osoby právnické.
14. Nebyl-li majetek kteréhokoliv ze Spojených národů a jeho příslušníků v odstoupeném území dosud zproštěn italských sekvestračních nebo kontrolních opatření a vrácen majiteli, bude vrácen ve stavu, v jakém nyní jest.
15. Italská vláda uznává, že brionská dohoda z 10. srpna 1942 je nicotná a neplatná. Zavazuje se, že se zúčastní s ostatními signatáři římské dohody z 29. května 1923 jakýchkoliv jednání, jejichž účelem bude provésti v jejích ustanoveních úpravy nutné k tomu, aby se zajistila spravedlivá úhrada ročních splátek, které tato dohoda zavedla.
16. Italie vrátí majetek odvezený neprávem po 3. září 1943 z odstoupeného území do Italie. Provedení tohoto závazku bude se říditi odstavci 2, 3, 4, 5 a 6 článku 75 s výjimkou majetku, o němž se jedná na jiném místě v této příloze.
17. Italie vrátí v nejkratší možné době nástupnickému státu všechny lodi v italské držbě, jejichž vlastníky byly 3. září 1943 fysické osoby mající bydliště v odstoupeném území, které podle této smlouvy nabývají státní příslušnosti nástupnického státu, nebo italské právnické osoby, které mají a ponechávají své sídlo v odstoupeném území, vyjma lodi, které byly bezelstně prodány.
18. Italie a nástupnické státy sjednají dohody o opatřeních pro spravedlivé a slušné rozdělení majetku kteréhokoliv nynějšího místního úřadu, jehož obvod byl rozdělen jakoukoliv úpravou hranic podle této smlouvy, a pro pokračování v poskytování nutných obecních služeb obyvatelstvu, o nichž v jiných částech této smlouvy není zvláštních ustanovení.

    Podobné dohody budou sjednány o spravedlivém a slušném rozdělení železničního vozového parku a železničního zařízení a o dokových a přístavních lodích a zařízeních, jakož i o jakýchkoliv jiných nevyřízených hospodářských věcech, o nichž není zmínky v této příloze.

19. Ustanovení této přílohy se nebudou vztahovati na dřívější italské kolonie. Hospodářská a finanční ustanovení, jichž má býti v nich použito, budou tvořiti část ujednání o konečné disposici s těmito územími podle článku 23 této smlouvy.

Příloha XV.

Zvláštní ustanovení týkající se jistých druhů majetku.

A. Živnostenské, literární a umělecké vlastnictví.

1. a) Spojeným a sdruženým mocnostem a jejich příslušníkům se poskytne lhůta jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, a to bez poplatku za prodloužení nebo jiné pokuty jakéhokoliv druhu, aby jim bylo možno provésti všechny potřebné úkony k dosažení nebo zachování práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví v Italii, jež nemohli provésti následkem válečného stavu.

   b) Spojené a sdružené mocnosti nebo jejich příslušníci, kteří na území některé mocnosti spojené nebo sdružené podali ve lhůtě nepřesahující dvanáct měsíců před vypuknutím války s Italií nebo za války řádnou žádost o patent nebo o zápis užitného vzoru nebo podali ve lhůtě nepřesahující šest měsíců před vypuknutím války s Italií nebo za války řádnou žádost o zápis živnostenského vzorku nebo modelu nebo ochranné známky, budou oprávněni podati do dvanácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, žádost o přiznání obdobných práv v Italii s právem priority, opírající se o dřívější podání žádosti na území této spojené nebo sdružené mocnosti.

   c) Každé ze spojených a sdružených mocností a jejich příslušníkům se poskytne lhůta jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, během níž budou moci zahájiti v Italii řízení proti těm fysickým nebo právnickým osobám, o nichž se tvrdí, že nezákonně porušily jejich práva z živnostenského, literárního nebo uměleckého vlastnictví v době od vypuknutí války do dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

2. Období od vypuknutí války do osmnácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude započítáno do lhůty stanovené pro zužitkování patentu nebo pro užívání vzorku neb ochranné známky.
3. Období od vypuknutí války do dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude započítáno do normální doby trvání práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví, jež byla platna v Italii v době vypuknutí války nebo jsou uznána nebo zřízena podle části A této přílohy a jsou majetkem kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo jejich příslušníků. O normální době trvání takovýchto práv bude se tudíž míti za to, že se v Italii samočinně prodlužuje o další lhůtu odpovídající období, jež takto bylo vyloučeno.
4. Předchozí ustanovení týkající se práv spojených a sdružených mocností a jejich příslušníků v Italii budou se rovněž vztahovati na práva Italie a jejích příslušníků na území spojených a sdružených mocností. Avšak nic z těchto ustanovení nebude dávati Italii nebo jejím příslušníkům na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nárok na příznivější nakládání, než jaké poskytuje taková mocnost v podobných případech jiným Spojeným národům nebo jejich příslušníkům. Rovněž nebude Italie podle tohoto ustanovení povinna poskytnouti kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo jejich příslušníkům příznivější nakládání, než se dostává Italii nebo jejím příslušníkům na území takové mocnosti ve věcech, o nichž jednají předchozí ustanovení.
5. Třetím osobám na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo Italie, které přede dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, získaly bezelstně práva z živnostenského, literárního nebo uměleckého vlastnictví, která jsou v rozporu s právy obnovenými podle části A této přílohy nebo s právy, získanými na základě priority jim přiznané podle řečených ustanovení, nebo které bezelstně předmět takových práv

vyráběly, uveřejňovaly, reprodukovaly, užívaly nebo prodávaly, bude dovoleno bez odpovědnosti za porušení práv, aby pokračovaly ve výkonu těchto práv, jež bezelstně získaly, a rovněž aby pokračovaly v takové výrobě, uveřejňování, reprodukci, užívání nebo prodeji, jež bezelstně započaly nebo je znovu zahájily. V Italii takovéto povolení se dá ve formě nevýlučné licence poskytnuté za výhrad a podmínek, na kterých se zúčastněné strany vzájemně dohodnou, nebo, nedojde-li k dohodě, které budou stanoveny smírčí komisí, jež bude zřízena podle článku 83 této smlouvy. Na území každé ze spojených a sdružených mocností se však dostane bezelstným třetím osobám takové ochrany, jaká se za obdobných podmínek přiznává bezelstným třetím osobám, jejichž práva jsou v rozporu s právy příslušníků jiných spojených a sdružených mocností.

6. Nic v části A této přílohy se nesmí vykládati v tom smyslu, že dává Italii nebo jejím příslušníkům právo na jakýkoliv patent nebo užitný vzor na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností, pokud jde o vynálezy týkající se kteréhokoliv z předmětů vyjmenovaných ve vymezení pojmu válečného materiálu v příloze XIII této smlouvy, které byly učiněny nebo o nichž byla podána přihláška Italií nebo kterýmkoliv z jejích příslušníků v Italii nebo na území kterékoliv jiné mocnosti osy nebo na kterémkoliv území obsazeném ozbrojenými silami osy v době, kdy takové území bylo pod kontrolou ozbrojených sil nebo úřadů mocností osy.
7. Italie rovněž rozšíří výhody vyplývající z předchozích ustanovení této přílohy na Spojené národy, jiné než mocnosti spojené nebo sdružené, jejichž diplomatické styky s Italií byly za války přerušeny a které se zaváží, že rozšíří na Italii výhody přiznané Italii podle řečených ustanovení.
8. Nic v části A této přílohy se nesmí vykládati tak, aby to odporovalo článkům 78, 79 a 81 této smlouvy.

B. Pojištění.

1. Žádné jiné překážky než ty, které se vztahují na pojistitele všeobecně, nebudou činěny pojistitelům, kteří jsou příslušníky Spojených národů, v tom, aby mohli znovu převzíti své dřívější pojistné stavy.
2. Kdyby pojistitel, který je příslušníkem některého ze Spojených národů, chtěl obnoviti svou obchodní činnost v Italii, a kdyby se shledalo, že hodnota záručních deposit nebo reserv, jež jsou předepsány jako podmínka pro provozování obchodů v Italii, se zmenšila následkem ztráty nebo znehodnocení cenných papírů, z nichž taková deposita nebo reservy pozůstávaly, italská vláda se zavazuje, že bude považovati po dobu osmnácti měsíců takové cenné papíry, jež dosud jsou po ruce, za vyhovující všem zákonným požadavkům, pokud jde o deposita a reservy.

Příloha XVI.

Smlouvy, promlčení a obchodní skriptury.

A. Smlouvy.

1. O každé smlouvě, jež vyžadovala pro své splnění styku mezi kterýmikoliv smluvními stranami, které se staly nepřáteli ve smyslu části D této přílohy, bude se s výjimkami uvedenými níže v odstavcích 2 a 3 míti za to, že byla zrušena od doby, kdy kterékoliv ze smluvních stran se staly nepřáteli. Takovéto zrušení není však na újmu ustanovením článku 81 této smlouvy a neosvobodí žádnou ze smluvních stran od závazku vrátiti částky, které dostala jako zálohy nebo jako splátky a za které taková strana neposkytla vzájemné plnění.

2. Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 shora takové části kterékoliv smlouvy, jež lze odděliti a které nevyžadovaly pro své splnění styku mezi kterýmikoliv ze smluvních stran, jež se staly nepřáteli ve smyslu části D této přílohy, budou vyňaty ze zrušení a zůstanou v platnosti bez újmy práv obsažených v článku 79 této smlouvy. Kde ustanovení kterékoliv smlouvy nelze takto odděliti, bude se míti za to, že smlouva byla zrušena celá. Předchozí ustanovení platí s výhradou vnitrostátních zákonů, nařízení nebo předpisů vydaných kteroukoliv z mocností spojených a sdružených, pod jejíž pravomoc spadá rozhodování o smlouvě, nebo jejíž pravomoci podléhá kterákoliv ze smluvních stran, a s výhradou, že smlouva nestanoví jinak.
3. O žádném ustanovení části A této přílohy se nebude míti za to, že by činilo neplatnými obchodní jednání zákonitě vykonaná mezi nepřáteli podle smlouvy, byla-li vykonána se schválením vlády jedné z mocností spojených a sdružených.
4. Bez ohledu na předchozí ustanovení budou pojišťovací a zajišťovací smlouvy podléhati zvláštním ujednáním mezi vládou příslušné spojené a sdružené mocnosti a vládou italskou.

B. Promlčecí lhůty.

1. O všech lhůtách, jimiž se promlčují nebo omezují práva procesní nebo práva učiniti prozatímní opatření v osobních nebo majetkových vztazích, týkajících se příslušníků Spojených národů a příslušníků italských, kteří následkem válečného stavu se nemohli dovolati soudu nebo splniti náležitosti nutné pro zachování svých práv, bez ohledu na to, zdali tyto lhůty počaly před vypuknutím války nebo po něm, bude se míti za to, že byly staveny po dobu trvání války na italském území s jedné strany a s druhé strany na území těch Spojených národů, které přiznají Italii na základě vzájemnosti výhody ustanovení tohoto odstavce. Tyto lhůty počnou opět běžeti ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Ustanovení tohoto odstavce bude použito na lhůty předepsané pro předložení úrokových nebo dividendových kuponů nebo pro předložení k výplatě cenných papírů slosovaných k proplacení nebo cenných papírů, jež jsou splatné z jakéhokoliv jiného důvodu.
2. Kde pro neprovedení nějakého úkonu nebo nesplnění nějaké náležitosti za války byla na italském území provedena exekuční opatření ke škodě příslušníka jednoho ze Spojených národů, italská vláda obnoví poškozená práva. Není-li takové obnovení možné nebo bylo-li by nespravedlivé, italská vláda se postará, aby se příslušníku Spojených národů dostalo takové náhrady, jež by byla spravedlivá a okolnostem přiměřená.

C. Obchodní skriptury.

1. V poměru mezi nepřáteli bude se míti za to, že žádná obchodní skriptura sepsaná před válkou nepozbyla platnosti jen z toho důvodu, že nebyla předložena k přijetí nebo k placení v předepsaných lhůtách, nebo že vydatelé neb indosanti nebyli zpraveni o nepřijetí neb o neplacení, nebo že schází protest, nebo z toho důvodu, že za války nebylo vyhověno jakémukoliv formálnímu předpisu.
2. Jestliže lhůta, v které měla obchodní skriptura býti předložena k přijetí nebo k placení, nebo v které měli vydatel nebo indosant býti zpraveni o nepřijetí neb o neplacení, nebo v které měla býti skriptura protestována, vypršela za války, a jestliže strana, která měla předložiti nebo dáti protestovati skripturu nebo dáti zprávu o nepřijetí neb o neplacení, tak neučinila za války, bude jí ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, povolena lhůta nejméně tří měsíců, v níž bude moci předložiti skripturu, zpraviti o nepřijetí neb o neplacení nebo dáti ji protestovati.
3. Jestliže se některá osoba buď před válkou nebo za války zavázala z obchodní skriptury následkem závazku, jejž vůči ní přejala jiná osoba, která se stala později nepřátelskou, bude

tato druhá osoba povinna bez ohledu na vypuknutí války ručiti prvé osobě za následky takového závazku.

D. Zvláštní ustanovení.

1. Pro účely této přílohy fysické nebo právnické osoby budou považovány za nepřátele ode dne, kdy obchodní styky mezi nimi se staly nezákonnými podle zákonů, nařízení nebo předpisů, jimž byly podřízeny takové osoby nebo smlouvy.
2. Vzhledem k právní soustavě Spojených států amerických ustanovení této přílohy nebudou platiti ve vztazích mezi Spojenými státy americkými a Italií.

Příloha XVII.

Kořistní soudy a rozsudky.

A. Kořistní soudy.

Každá ze spojených a sdružených mocností si vyhrazuje právo přezkoumati řízením, jež sama stanoví, všechna rozhodnutí a příkazy italských kořistních soudů v případech, jež se týkají vlastnických práv jejích příslušníků, a doporučiti italské vládě, aby ty z těchto rozhodnutí nebo příkazů, které jsou v rozporu s mezinárodním právem, byly podrobeny revisi.

Italská vláda se zavazuje, že dodá opisy všech dokladů obsahujících zápisy o těchto případech, čítajíc v to vynesená rozhodnutí a vydané příkazy, a že přijme všechna doporučení, jež budou učiněna na základě přezkoumání řečených případů, a že provede taková doporučení.

B. Rozsudky.

Italská vláda učiní potřebná opatření, aby umožnila příslušníkům kteréhokoliv ze Spojených národů předložiti kdykoliv ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, příslušným italským úřadům k revisi kterýkoliv rozsudek vynesený italským soudem v době mezi 10. červnem 1940 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, v jakémkoliv řízení, v němž příslušník Spojených národů nebyl s to buď jako žalobce nebo jako žalovaný soudu svůj případ řádně přednésti. Utrpěl-li příslušník Spojených národů újmu následkem jakéhokoliv takového rozsudku, postará se italská vláda, aby byl znovu uveden ve stav, v němž byl před vynesením rozsudku, nebo aby se mu dostalo spravedlivého a okolnostem přiměřeného odškodnění. Výraz „příslušníci Spojených národů“ zahrnuje právnické osoby nebo sdružení zřízené nebo ustavené podle zákonů kteréhokoliv ze Spojených národů.

Tomu na svědomí podepsaní zplnomocněnci podepsali tuto smlouvu a připojili k ní své pečetě.

Dáno v městě Paříži ve francouzském, anglickém, ruském
a italském jazyku dne desátého února jedentisícdevětsetčtyřicetsedm.

Za Svaz sovětských socialistických republik:

V. M. MOLOTOV

A. BOGOMOLOV

Za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska:

ERNEST BEVIN

DUFF COOPER

Za Spojené státy americké:

JAMES E. BYRNES

JEFFERSON CAFFERY
Za Čínu:
TSUN TAI
Za Australii:
JOHN A. BEASLEY
Za Belgii:
P. H. SPAAK
GUILLAUME
Za Běloruskou sovětskou socialistickou republiku:
K. KISELEV
Za Brazilii:
T. DE CASTELLO BIANCO CLARK
Za Kanadu:
Gen. V. VANIER
Za Československo:
JAN MASARYK
Dr. V. CLEMENTIS
Za Ethiopii:
EPHREM T. MEDHEN
TEGUEGNE
HIOT
Za Řecko:
LEON G. MELAS
R. RAPHAEL
Za Indii:
Sir SAMUEL RUNGANADHAN
Za Nizozemsko:
STARKERBORG
Za Nový Zéland:
W. J. JORDAN
Za Polsko:
MODZELEWSKI
Za Ukrajinskou sovětskou socialistickou republiku:
I. SENIN
Za Jihoafrickou unii:
W. G. PARMINTER
Za Federální lidovou republiku Jugoslavii:
STANOE SV. SIMIČ
RODOLUB ČOLAKOVIČ GREGORIC
Za Italii:

ANTONIO MELI LUPI DI SORAGNA

SHLÉDNUVŠE A PROZKOUMAVŠE TUTO MÍROVOU SMLOUVU A VĚDOUCE, ŽE ÚSTAVODÁRNÉ NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ S NÍ SOUHLASÍ, PROHLAŠUJEME JI ZA SCHVÁLENU, PŘIJATU, POTVRZENU A UTVRZENU A MOCÍ LISTU TOHOTO PODEPSANÉHO NAŠÍ RUKOU VLASTNÍ JI SCHVALUJEME, PŘIJÍMÁME, POTVRZUJEME A UTVRZUJEME, SLIBUJÍCE SLOVEM SVÝM, JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ, ŽE JI PEVNĚ A NEPORUŠITELNĚ ZACHOVÁME A NEDOPUSTÍME, ABY PROTI NÍ JEDNÁNO BYLO Z JAKÉKOLI PŘÍČINY A JAKÝMKOLI VYMYŠLENÝM ZPŮSOBEM.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST VYHOTOVITI KÁZALI A K NĚMU PEČEŤ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

JENŽ JEST DÁN NA HRADĚ PRAŽSKÉM, DNE 3. ŘÍJNA LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO ČTYŘICÁTÉHO SEDMÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

STÁTNÍ TAJEMNÍK V MINISTERSTVU ZAHRANIČNÝCH VĚCÍ:

Dr. V. CLEMENTIS v. r.

L. S.

Vyhlašuje se bez map přílohy I, do kterých je možno nahlédnouti v archivu ministerstva zahraničních věcí, s tím, že mírová smlouva s Italií nabyla účinnosti dne 15. září 1947, kdy Svaz sovětských socialistických republik, Spojené království Velké Britannie a Severního Irska, Spojené státy americké a Francie uložily ratifikační listiny u vlády Francouzské republiky v Paříži.

Československá vláda uložila ratifikační listiny u vlády Francouzské republiky dne 14. října 1947, čímž tato smlouva nabyla účinnosti i pro Československo (čl. 90 smlouvy).

Dr. Clementis v.r.

státní tajemník v ministerstvu zahraničných věcí.